Tematiskt tillägg till Översiktsplan 2001 med tema:

VINDKRAFT

Antagandehandling 111026

Medverkande

Simrishamns kommun
Projektgrupp:
Anna Thott, samhällsbyggnadschef/kommundirektör
Maria Engberg, planarkitekt
Henrik Olsson, byggnadsinspektör

Mikael Ferngård, kartmaterial
Bengt Bengtsson, naturvårdsprogrammet

Tengbom
Erik Lönnerholm, uppdragsansvarig
Gärda Sjöholm, arkitekt
Ann Bergsjö, landskapsarkitekt
Henrik Olsson, landskapsarkitektstuderande, praktikant

Regionmuséet
Cissela Olsson, kulturvetare
Brita Tronde, arkeolog
Åsa Jakobsson, biolog
Maria Sträng, bebyggelseantikvarie

Foto: Erik Lönnerholm, Henrik Olsson, Cissela Olsson, Bengt Bengtsson, Simrishamns kommun

TENGBOM

Inledning

Vindkraft är en miljövänlig förnyelsebar energikälla och Sverige har höga ambitioner när det gäller utbyggnaden av vindkraft. Vindförhållandena i Simrishamns kommun är bland de bästa i landet och det finns ett stort intresse i kommunen för att bygga nya vindkraftverk. Samtidigt finns många andra intressen att ta hänsyn till och värna om.

Varje kommun ska ha en gällande översiktsplan som aktualiseras varje mandatperiod och som tar upp strukturella frågor om kommunens långsiktiga planering. Den gällande översiktsplanen för Simrishamns kommun från 2001 ger riktlinjer för etablering av vindkraftverk i kommunen, men det finns ett behov av ett fördjupat planeringsunderlag för att kunna behandla det stora intresse som finns i kommunen idag.

Syftet med detta tillägg till översiktsplanen är att redogöra för hur etablering av vindkraft kan påverka Simrishamns kommun och vilka intressen som måste beaktas när man bestämmer var eventuell ytterligare etablering passar bäst. Det är tänkt att fungera som både kunskaps- och beslutsunderlag, ge vägledning och visa Simrishamns kommuns politiska viljeyttring när sedan enskilda ärenden prövas.

I inledningen beskrivs dagsläget för vindkraft i Simrishamn och vindkraftverks teknik, uppbyggnad och påverkan på framför allt människor. I nästa del redovisas andra intressen att ta hänsyn till först och främst bostäder. Analysdelen undersöker landskap, kulturmiljö och naturliv i Simrishamns kommun i relation till vindkraftsutbyggnad. Stor vikt har lagts vid upplevelsen av landskapet och rekreation, friluftsliv och turism.

Därefter presenteras ett urval av områden som bedöms som lämpliga för vindkraftsexploatering, men även områden där vindkraften står i för stor konflikt med andra intressen och inte bör tillåtas. I samrådsfasen var antalet möjliga områden stort, men efter synpunkter och ställningstaganden omfattar det slutliga förslaget 5 A-områden som lämpliga för prövning av vindkraft där det inte finns starka motstående intressen redovisade. Och 5 B-områden där det finns motstående intressen redovisade som kräver särskild utredning i efterföljande prövningar.

I slutet finns en miljökonsekvensbeskrivning och ett förslag på riktlinjer för framtida handläggning av vindkraftsärenden.

Sammanfattning

Detta tillägg till översiktsplanen för Simrishamns kommun, 2001, är ett kunskaps- och beslutsunderlag för kommunens och länsstyrelsens prövning av vindkraftsärenden.

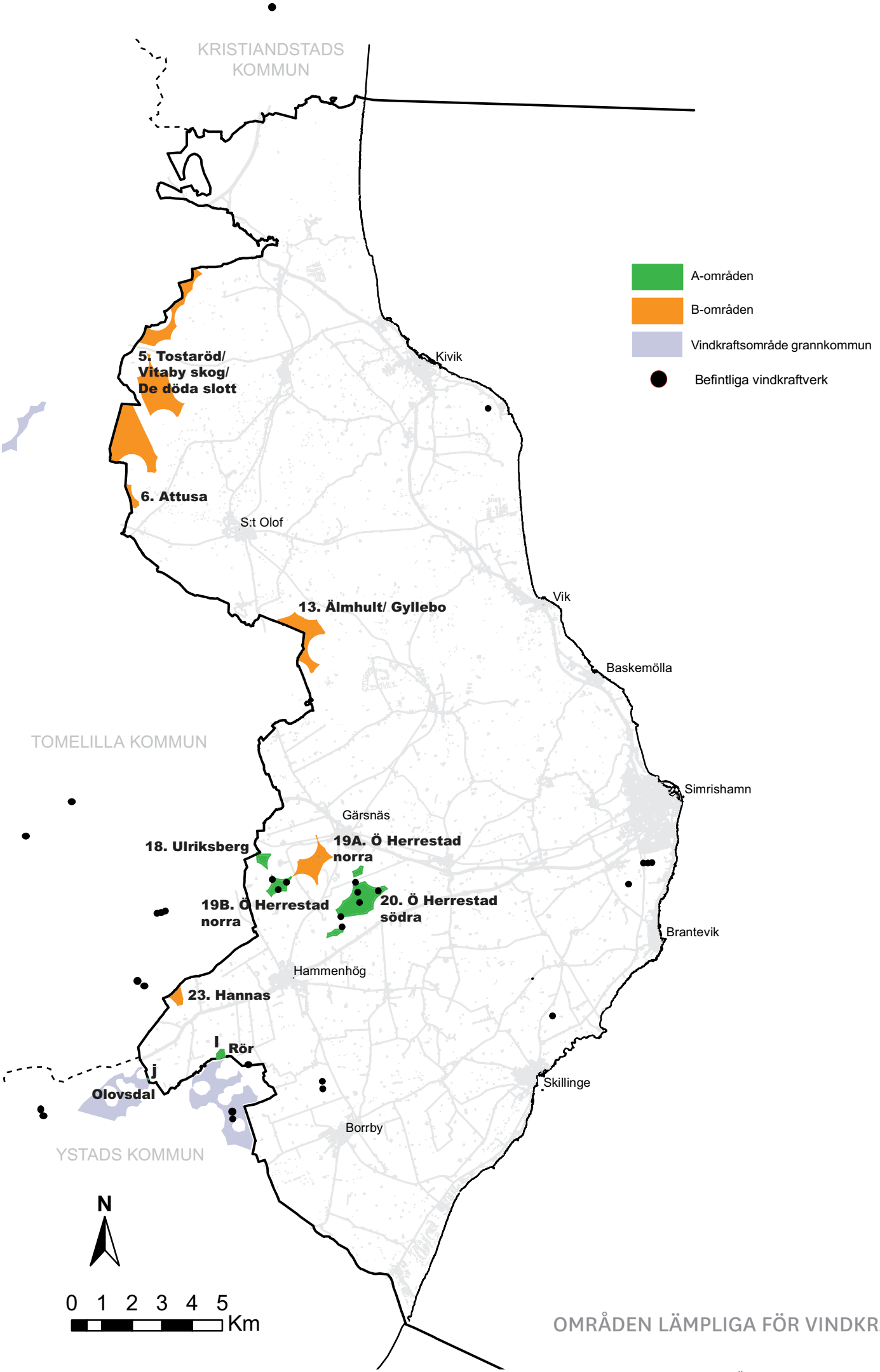
I samrådet presenterades många områden som möjliga för vindkraftsexploatering. Med stöd av faktaunderlaget, de många synpunkter som kommit in under samrådet och efter diskussioner med kommunens politiker och tjänstemän är de områden som slutligen redovisas som lämpliga för vindkraft betydligt färre.

Ett första urval med hjälp av schablonavstånd gav 25 områden att undersöka närmare. Efter närmare övervägningar presenteras slutligen 10 områden som bedöms som lämpliga för prövning av vindkraft. 5 A-områden där det inte finns starka motstående intressen redovisade och 5 B-områden där det finns motstående intressen redovisade och som därför kräver särskild utredning i efterföljande prövningar. Övriga delar av kommunen bedöms som olämpliga för vindkraft.

Tillägget till översiktsplan har följande huvudstruktur:

- Samhällsmål för vindkraften, översiktsplanens nuvarande riktlinjer, vilket intresse som finns från exploatörer och hur vindkraften hanteras i grannkommunerna.
- Vindkraftens förutsättningar: vindkraftverkens storlek och utformning, anläggning och säkerhet, om vertikalaxlade verk, störningar i form av ljud, skuggor mm.
- 2010 års beräkning av vindresurserna i Simrishamn och vilka produktionsförutsättningar det ger.
- Andra intressen än vindkraft och vilka förutsättningar de kan ge för vindkraftverk: bebyggelse och tätorter (inklusive planerad utveckling), väg och järnväg, kraftledningar, luftfarten, försvaret, radio-telenätet och grundvatten.
- Analyser för den visuella upplevelsen av landskapet, naturvärden, kulturmiljön och fritid-turism-friluftsliv och de befintliga verken i kommunen.
- Förutsättningar och förslag till ställningstaganden för vindkraft till havs.
- Kommunens ställningstagande till vad som är fortsatt aktuellt beträffande vindkraft i gällande översiktsplanen och energiplan.
- Utredningsområden att undersöka vidare i förhållande till kommunens ställningstaganden, allmänna intressen och andra bedömningskriterier.
- Genomgång av de 25 områdena inklusive lämplighetsbedömning.
- Därefter presenteras de 5 A-områdena och de 5 B-områdena i mer detalj.
- Miljökonsekvensbeskrivningen sammanfattar den miljöpåverkan vindkraftens utbyggnad kan få.
- Förslag till riktlinjer för framtida handläggning av vindkraftsärenden.

OMRÅDEN LÄMPLIGA FÖR VINDKRAFT

Innehållsförteckning

Inledning 3
Sammanfattning 4
Innehållsförteckning 7

FÖRUTSÄTTNINGAR - VINDKRAFT 9
Dagsläge
Simrishamns kommun 11
Grannkommunernas vindkraft 11

Vindkraftverk
Verk, anläggning, säkerhet 12
Vertikalaxlade vindkraftverk 13

Vindkraft påverkan
Direkt påverkan 14
Indirekt påverkan 14
Gruppering av verk 15

Vindstyrkor 16
Vindförutsättningar i Simrishamn 16

FÖRUTSÄTTNINGAR - ANDRA INTRESSEN 19
Bebyggelse och tätorter 20

Väg, järnväg och kraftledningar 22

Försvaret 24
Luftfart 24
Radio- och telenät 24
Grundvatten 24

FÖRUTSÄTTNINGAR - ANALYSER 27
Landskapet
I regionen 28
Förutsättningar och bruk 29
Landskapskaraktärer 30
Landskap och vindkraft 32

"Österlen": fritid-friluftsliv-turism 34

Natur 38
Vindkraftens påverkan 40
Växt- och djurliv 42

Kulturmiljö
Kulturlandskapet i Simrishamn 44
Kulturmiljöer 44
Kulturlandskap: tålighet för vindkraft 49
Fornlämningar 50

Befintliga vindkraftverk i kommunen 52

VINDKRAFT TILL HAVS 55
Ställningstaganden 56

UTREDNINGSOMRÅDEN 59
Kommunens ställningstaganden 61
Tänkbara områden 62
Genomgång tänkbara områden 64

Områden lämpliga för prövning 68
Områdesbeskrivningar 70

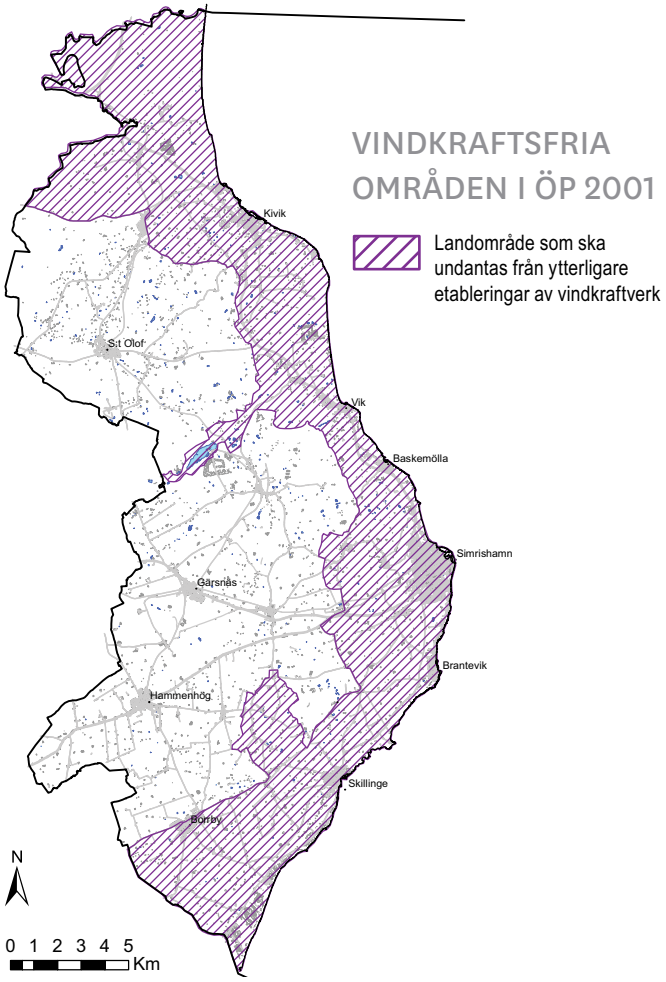
MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING 75

HANDLÄGGNING AV ÄRENDEN 85

PLANERINGSUNDERLAG 92

FÖRUTSÄTTNINGAR:

VINDKRAFT

Användningen av förnyelsebara energikällor är ett av de viktigaste medlen för att sänka våra utsläpp av växthusgaser och ställa om till ett mer hållbart samhälle. Vindkraft är förnyelsebart och från utsläppssynpunkt ett av de bästa energialternativen. Under hela livscykeln har vindkraftverket låga utsläpp, efter bara ca 8 månader har verket producerat lika mycket energi som det har gått åt att tillverka det.

Sverige satsar stort på vindkraft. Enligt planeringsmål, som energimyndigheten har tagit fram, ska det 2020 finnas planmässiga förutsättningar för att i Sverige producera 30 TWh per år med vindkraft. Det innebär att flera hundra nya vindkraftverk behöver byggas varje år fram tills dess. I Sverige finns alltså ett stort behov av möjliga områden för etablering av vindkraft.

Nationellt mål för vindkraften 2020

- **30 TWh**
- **20 % av elkonsumtionen (2010)**

Nationell produktion från vindkraft 2009

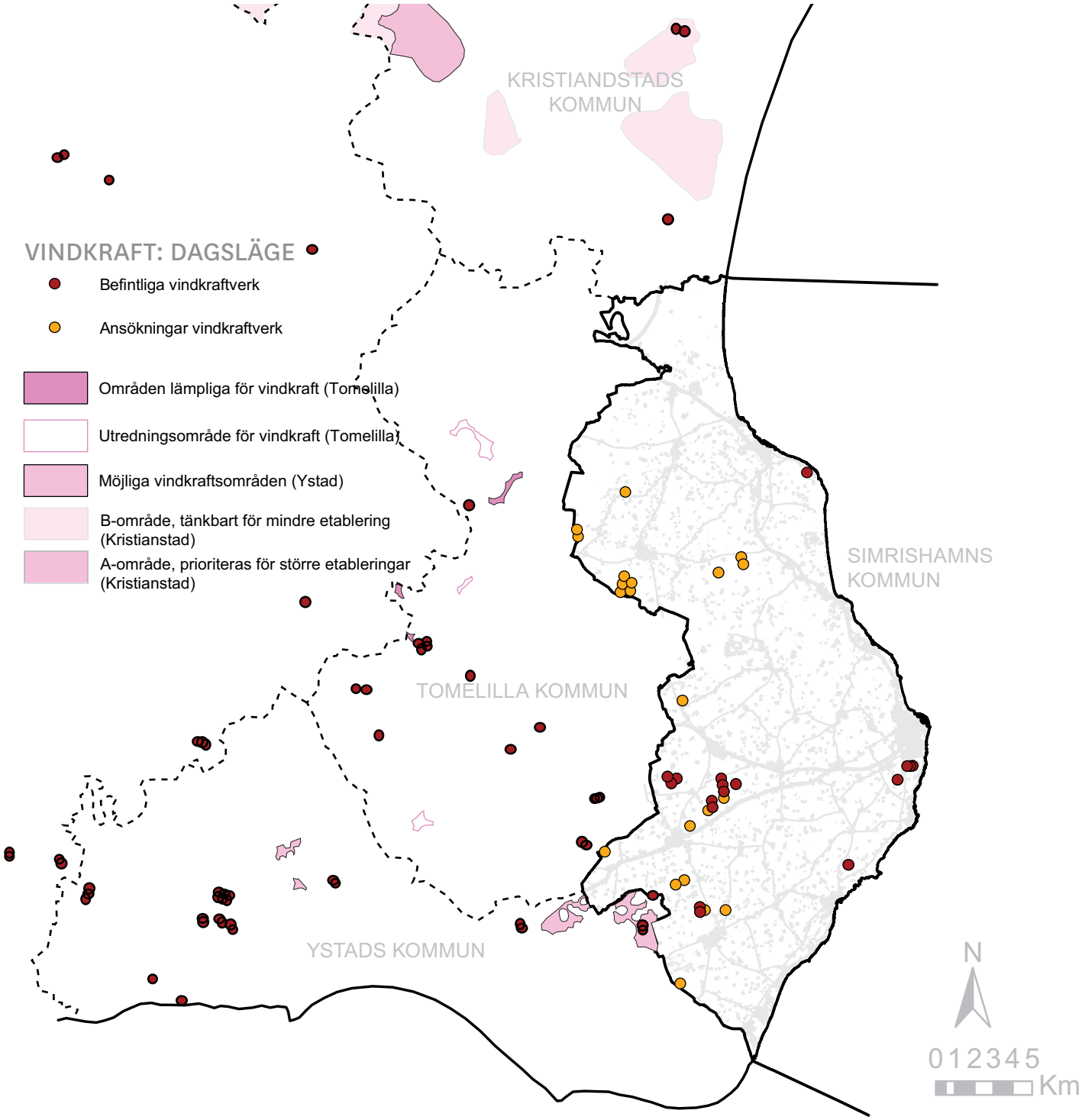
- **2,5 TWh**
- **1,9 % av elproduktionen**

Årsproduktion från ett typverk 150 m högt

- **Ca 7 GWh**

Simrishamn

- **250 GWh total elenergianvändning (2008)**
- **65 GWh produktion med befintliga vind kraftverk (2010) motsvarande 26 % av ener gianvändningen.**
- **”Självförsörjning” med el enbart från vind-kraft = 30-35 verk**

Dagsläge

SIMRISHAMNS KOMMUN

I dagsläget finns det 16 vindkraftverk i Simrishamns kommun (röda prickar i kartan), som tillsammans producerar ca 65 GWh motsvarande 26 % av kommunens energianvändning (2010). Samtidigt finns det ett stort intresse för ytterligare vindkraftsetableringar. Det finns i kommunen många ansökningar om att uppföra vindkraftverk (gula prickar i kartan). Flera har bygglov eller har fått avslag på bygglov och ligger för överprövning. Ytterligare ansökningar väntar på detta planeringsunderlag.

GRANNKOMMUNERNAS VINDKRAFTSPLANERING

Kristianstads kommun har en vindkraftsplan som tematiskt tillägg till översiktsplanen, antagen av kommunfullmäktige 2011-09-13. Kommunen är i den indelad i A-, B- och C-områden. Där A står för områden som prioriteras för vindkraft, B som tänkbara för mindre vindkraftsetableringar och C för områden där kommunen kommer att vara restriktiv till uppförande av vindkraftverk. Mot gränsen till Simrishamns kommun finns bara C-områden.

Tomelilla kommun har för närvarande ett utställningsförslag till tematiskt tillägg till översiktsplan gällande vindkraft. Av föreslagna områden för vindkraft är inget beläget i närheten av Simrishamns kommungräns.

Ystads kommun har ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för vindkraft som antogs i februari 2011. Två av de föreslagna områdena ligger precis på kommungränsen till Simrishamns kommun.

Vindkraftverk

VERKTYP	HÖJD
Miniverk	upp till 20 m
Gårdsverk	20-50 m
Medelsstort verk	50-150 m
Stort verk	över 150 m

Analyser och ställningstaganden avser dessa typer av verk

VINDKRAFTVERK

Ett vindkraftverk består av fundament, torn, rotor med rotorblad och maskinhus. Tornet är oftast konformat och tillverkat av stål eller betong i vita eller grå nyanser. Energi produceras när vind sätter fart på rotorn, som är kopplad till en generator som alstrar elektricitet. Ett normalt vindkraftverk kan producera el upp till 6000 av årets 8760 timmar. Effekten varierar beroende på vindstyrkan.

Moderna vindkraftverk blir allt större, tystare och effektivare. Ett stort vindkraftverk utvinner mer energi eftersom det blåser mer på högre höjd. På land kommer antagligen många verk ha en effekt på 1-3 MW även framöver, eftersom transport av större verk utgör begränsningen.

Ofta byggs vindkraftverk i grupp, eftersom det lönar sig att sprida etableringskostnaderna för bl.a. kranar på flera verk. Den tekniska livslängden för ett vindkraftverk är 20-25 år, men man räknar ofta med en avskrivingsperiod på hälften, d.v.s. 10-15 år. När ett vindkraftverk tjänat ut kan det demonteras utan att lämna några större spår efter sig, men stora verk har stora fundament som är dyra att ta bort.

ANLÄGGNING

Tornet förankras oftast i marken med hjälp av ett fundament av betong. Fundamentet har en diameter på ca 20-25 m och täcks med ett jordlager. Utöver det tillkommer transformatorstation, vägar, och parkeringsutrymme. En uppställningsplats på ca 2000 m2 krävs vid varje vindkraftverk.

Om man uppför flera vindkraftverk tillsammans måste de stå med ett visst avstånd till varandra, eftersom vinden bromsas upp när ett vindkraftverk utvinner energi. På land handlar det om ett avstånd på 4-6 rotordiameters avstånd mellan verken.

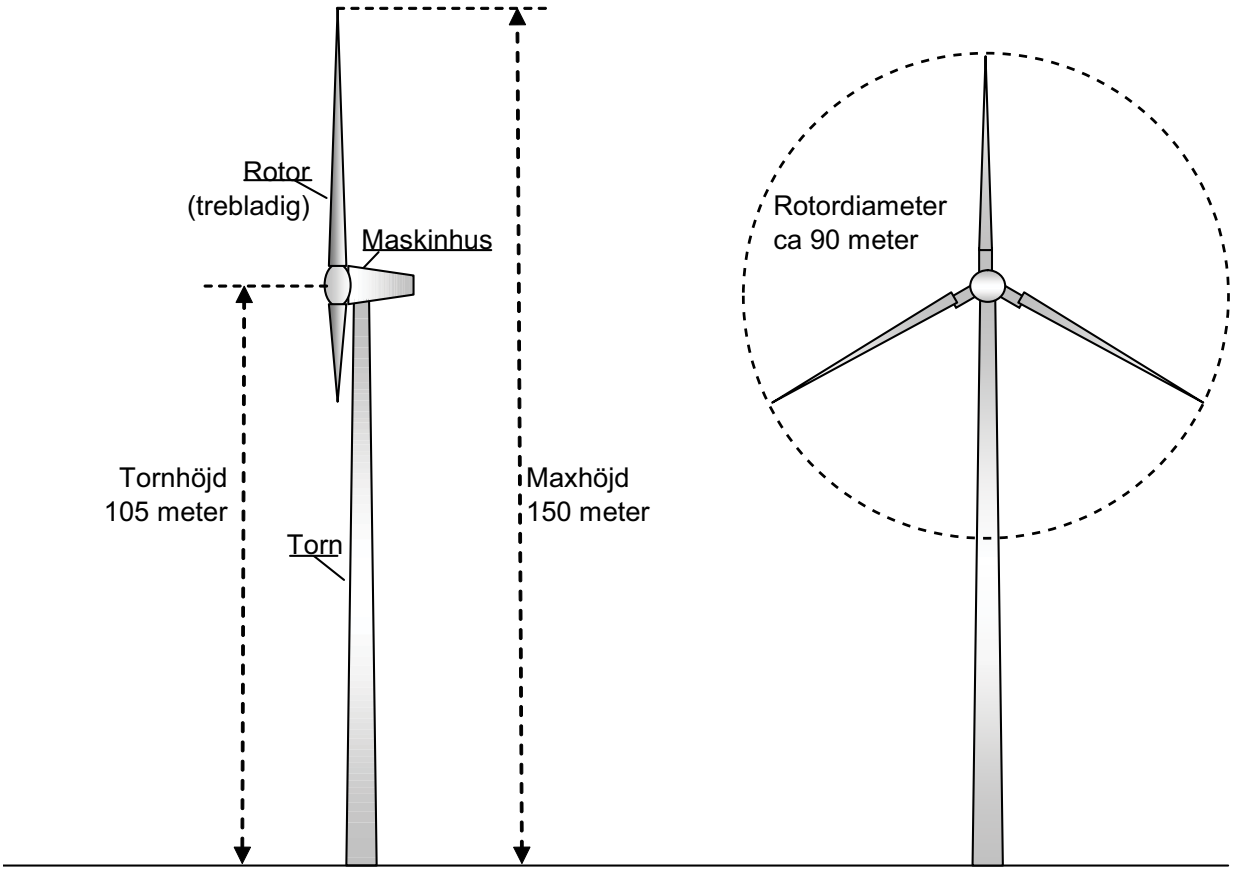
Utöver ytanspråk behöver vindkraftsuppbyggnad goda vägförbindelser, vanligen räcker en grusväg i bra kondition, men ibland behöver de breddas, rätas ut och förstärkas.

Vindkraftverket behöver närhet till elnätet, för att skicka iväg den producerade energin. De kräver även tillgång till antingen fast eller mobilt telefonnät, eftersom driften av vindkraftverket sköts automatiskt av en dator och övervakas med hjälp av fjärrkontroll.

SÄKERHET

Olycksrisken kring vindkraftverk handlar framför allt om risken för att delar eller hård snö och is ska falla ner, vilket är väldigt sällsynt. Hög teknisk kvalitet och regelbunden service gör sannolikheten för olyckor liten. Man kan utrusta verket med sensorer som stannar kraftverket när det är risk för nedisning. Varningsskyltar i områden där allmänheten rör sig kan också vara en säkerhetsåtgärd.

Det finns ingen lagstiftning om något generellt säkerhetsavstånd till vindkraftverk och riskbedömningen bör göras lokalt, men det är lämpligt att det finns ett riskavstånd till t.ex. platser där människor ofta vistas och till byggnader.

TYPMODELL FÖR 2MW VINDKRAFTVERK

Maximal storlek på verk som bör tillåtas i Simrishamns kommun.

VERTIKALAXLADE VINDKRAFTVERK

Vertikalaxlade vindkraftverk är en ny typ av verk, som just nu är i ett tidigt utvecklingsstadie. Förhoppningar finns att de ska finnas i produktion 2015.

Vertikalaxlade vindkraftverk kommer ha ungefär lika höga torn som dagens storskaliga verk, men totalhöjden blir något lägre då vingarna har ett helt annat utseende.

Förhoppningarna för vertikala vindkraftverk är att de kommer ha lägre investerings- och driftskostnader. De har enklare konstruktion och är robustare och kommer därför ha färre driftsstörningar och därmed större årsproduktion. Vertikala vindkraftverk kan ställas tätare i grupp, eftersom de är mindre känsliga för turbulens. De kommer alltså kunna ta mindre arealer i anspråk (kan producera mer el på mindre yta). De kräver även mindre vägar, monteringsytor och grundläggning, eftersom de är lättare.

En annan viktig aspekt med vertikala verk är att de har en lägre ljudnivå, vilket gör att det acceptabla avståndet till bostäder kan vara mindre.

Verken är dock i samma storleksklass som de nu vanliga verken och kommer vara ett nytt inslag i landskapet av liknande karaktär. De analyser som görs för lämplighet/olämplighet för vindkraftverk i Simrishamns landskap gäller även för vertikalaxlade verk, men avstånd till bostäder och mellan verk o.dyl. kan behöva justeras.

I Simrishamns kommun kommer de stora vindkraftverken att ha en höjd på ca 130-150 m, den högre höjden när verken måste komma upp en bit över skogen och den lägre på slätten.

Ett vindkraftverk i den storleksordningen har en effekt på ungefär 2 MW och kan varje år minst :

- Utvinna ca 5000 MWh (hushållsel till minst 1000 villor)
- Minska brytningen av kol med knappt 2000 ton
- Minska utsläpp av koldioxid med ca 5000 ton

Vindkraft: påverkan

När man planerar för vindkraft finns det många olika saker att ta hänsyn till. Det finns faktorer som gör vissa områden mycket olämpliga för vindkraftverk, t.ex. bostäder, fornlämningar eller höga natur- och friluftsvärden. Dessutom måste man ta hänsyn till den påverkan som vindkraftverk har på sin omgivning. Dels handlar det om en direkt påverkan, t.ex. i form av buller, skuggor och annan visuell störning. Men det handlar även om en indirekt påverkan, t.ex. hur vindkraftverken påverkar, och kanske stör, landskapsbilden.

DIREKT PÅVERKAN

Ljud
Från vindkraftverk alstras två olika typer av ljud:
Maskinellt ljud – ljud från vindkraftverkets maskinhus. I de vindkraftverk som byggs idag har dessa ljud starkt begränsats. För att höra detta ljud från ett modernt vindkraftverk måste man befinna sig nära verket.
Aerodynamiska ljud – de ljud som uppstår på grund av bladens rotation, främst vid bladspetsarna.

Ljudnivån avtar med avståndet från vindkraftverket. Vilket avstånd det handlar om beror på vindriktningar, terräng och växtlighet. Undersökningar visar att faktorer som om vindkraftverket syns eller inte samt uppfattningen om vindkraftens påverkan på landskapet har betydelse för hur mycket man störs av ljudet. Det finns regler för vilka ljudnivåer som är tillåtna vid bebyggelse. Som praxis används max 40 dB(A) vid bostad (vid vindhastighet 8 m/s på 10 m höjd).

Skugga
Vindkraftverk ger upphov till en roterande skugga som rör sig snabbt och kan skapa irritation. Skuggorna är uppfattbara även på ca 1,5 km avstånd, men då bara som en diffus ljusförändring. Enligt Boverkets rekommendationer bör skuggtiden ej uppgå till mer än 8 timmar per år och maximalt 30 min på en och samma dag vid ett bostadshus. Dessa värden är riktvärden och inte gränsvärden och verken placeras normalt så att rekommendationerna inte överskrids. Om en bostadsfastighet får mer än 8 timmar skuggtid per år, och denna inträffar under tider som boende uppfattar som störande, kan man reglera bort den drifttiden så att riktvärdet hålls.

Reflexer
Turbinbladen (vingarna) på äldre vindkraftverk målades med en färg som kunde medföra att solljuset reflekterades i dessa när det var tillräckligt starkt. På dagens vindkraftverk målas turbinbladen med antireflexfärg för att så långt som möjligt minimera risken för reflexer.

Ljus
Vindkraftverk på 45-150 meters höjd ska markeras med blinkande rött medelintensivt ljus under skymning, gryning och mörker. Verk över 150 m ska markeras med blinkande högintensivt ljus. Det kan störa boende både dag- och nattetid, något som måste beaktas.

INDIREKT PÅVERKAN

Vindkraftverk är ett nytt, storskaligt inslag med en modern industrikaraktär som påverkar landskapet både på nära och långt håll. Framför allt påverkar de höga verken landskapsvyer och *upplevelsen* av landskapet och naturen.

Landskapsbilden är en viktig faktor i Simrishamns kommun. Den varierade och säregna karaktären har gjort området populärt både som boendemiljö och besöks- och turistmål. Därför är det viktigt att noga behandla den påverkan vindkraftsetablering kan ha på naturen, landskapet och hela områdets karaktär.

Ekonomi
Etablering av vindkraftverk innebär stora ekonomiska investeringar. Ett verk kostar ca 32-35 miljoner kr att bygga, på slätten blir det 2-3 miljoner kr billigare då tornet kan vara lägre. Arrendesummor till markägare kan uppgå till uppemot ett par hundratusen kr/år. Ersättning utgår även vid byggande av tillfartsvägar etc. Delaktighet är viktigt för en positiv inställning till uppförandet av vindkraftverk, därför erbjuder många vindkraftbolag ersättning även till grannar och närboende. Uppskattningsvis innebär de goda vindlägena i kommunen att driftsintäkterna under ett verks livslängd blir ca 75-105 miljoner kr.

GRUPPERING AV VERK

Om verk placeras i grupper istället för utspridda som enstaka verk koncentreras vindkraftverken till färre områden och större delar av landskapsvyer och kulturmiljöer förblir utan vindkraft. Placeringen i grupp gör även att verken upplevs som en egen avgränsad karaktär i landskapet och inte som ett enskilt objekt. Det är dessutom mer ekonomiskt att etablera grupper än enstaka verk.

I utformningen av grupper föredrar man oftast enkla geometriska formationer. Avståndet mellan verken inom grupperna behöver vara ca 450 m för att utnyttja vinden optimalt. Alltför stora grupper av vindkraftverk kan dock påverka landskapet för mycket. Landskapspåverkan får vägas mot den energiproduktion man eftersträvar.

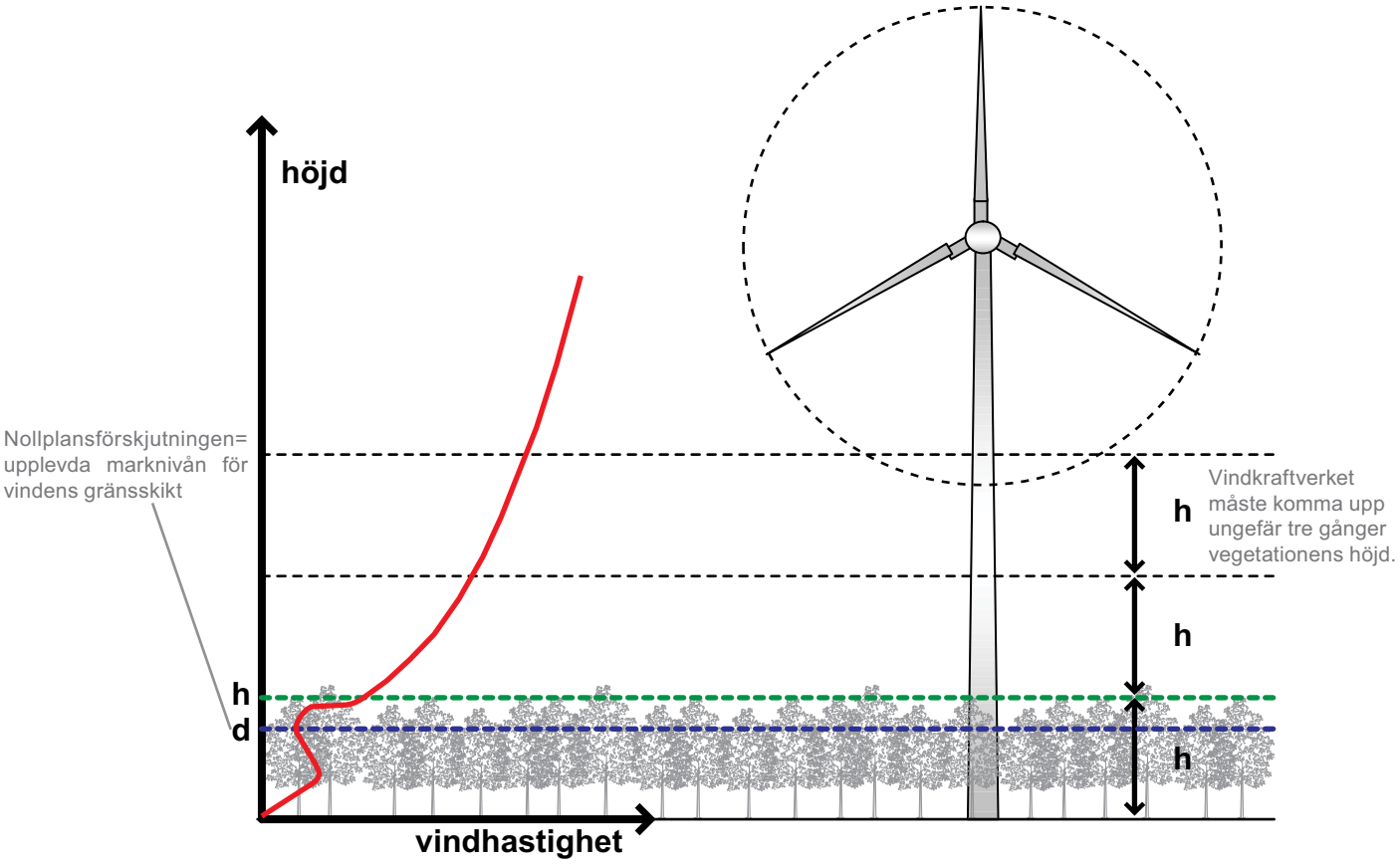
Om grupper av vindkraftverk står nära varandra kan de läsas som sammanhängande områden. Länsstyrelsen i Skåne har tidigare rekommenderat ett avstånd på 3-5 km mellan grupper. Men de menar också det är de lokala förutsättningarna (t.ex. storlek på grupp, exponering i landskapet, topografi) som är avgörande och lämpligt avstånd kan vara kortare eller längre.

SAMLAD UPPLEVELSE

Tillsammans ger alla faktorer som påverkar området kring vindkraftverk en komplex och svåröverskådlig bild. Den varierar dessutom mycket från plats till plats, beroende på landskapstyp, topografi och väderförhållanden. Samtidigt varierar även människors upplevelse av vindkraftverk i närmiljön mycket. Vissa tycker att vindkraftverk är ett positivt inslag i landskapsbilden, som signalerar en bild av ett miljövänligt och framtidsorienterat samhälle. Andra har mer negativa upplevelser av vindkraftverk. De upplever att utsikten från tomten blir förstörd, att bullret stör nattsömnen, det finns frågor kring eventuella hälsorisker osv.

Alla olika typer av upplevelser är viktiga att ta hänsyn till. Därför är det viktigt att man i den efterföljande prövningen av vindkraft, när varje aktuellt område studeras i detalj, gör en korrekt sammanvägning av olika intressen och faktorer. Där är den samlade upplevelsen en viktig del, så att slutresultatet blir så bra som möjligt.

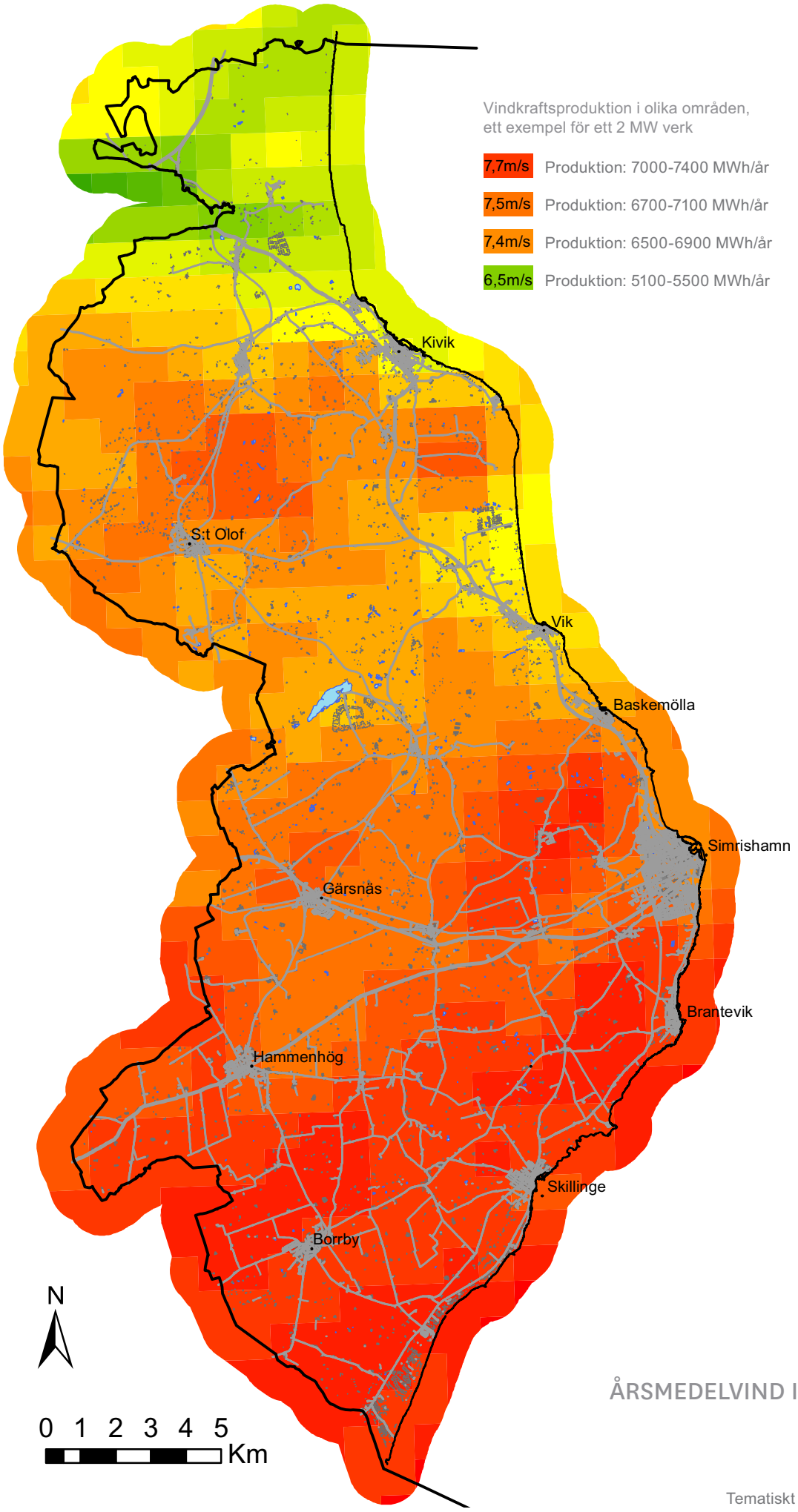

Vindstyrkor

Vindstryka anges i m/s och varierar mycket på olika platser och med höjden över marken. Vindkraftverk utvinner energi vid vindhastigheter på 4-25 m/s. Vindens potentiella effekt ökar teoretiskt med kvadraten på vindhastigheten, alltså kan små skillnader i vindhastighet innebära att man får ut mycket mer energi. Dessutom ökar vinden olika fort med höjden beroende på hur terrängen ser ut. Generellt är vindgradienten brantare i rå terräng (t.ex. skog) än vad den är i slättlandskap, d.v.s. vinden ökar snabbare med höjden i skog än på slätten. För att kunna göra en produktionsuppskattning utan alltför stora osäkerheter krävs lokala vindmätningar.

VINDFÖRUTSÄTTNINGAR I SIMRISHAMN

Generellt är det väldigt goda vindförhållanden i Simrishamns kommun, även om spannet från bästa till sämsta läget är ganska stort (6,1-7,9 m/s i årsmedelvind 72 m över nollplanet). Den undre gränsen för genomsnittlig vindhastighet som ger en lönsam elproduktion varierar med elpriset och en mängd andra faktorer, inte minst teknikutvecklingen, men i Sverige brukar man ange ungefär 6,5 m/s som gräns. Det är bara ett mycket litet område i norra kommunen som ligger under 6,5 m/s i årsmedelvind. I produktionsmöjligheter (och därmed lönsamhet) är det mycket stor skillnad på lägen med vindhastigheter på 6,1 m/s och 7,9 m/s.

Vindhastighet

m / s

6,1
6,2
6,3
6,4
6,5
6,6
6,7
6,8
6,9
7,0
7,1
7,2
7,3
7,4
7,5
7,6
7,7
7,8
7,9

Vindhastigheter med möjlighet för att få en lönsam elproduktion (ungefärlig)

ÅRSMEDELVIND I SIMRISHAMNS KOMMUN
72 M ÖVER NOLLPLANET

FÖRUTSÄTTNINGAR:

ANDRA INTRESSEN

För att kunna peka ut områden som kan vara lämpliga för vindkraftproduktion måste avvägningar göras mot andra motstående intressen. En grundläggande avvägning är den gentemot boende och bostäder som redovisas främst i detta kapitel. De flesta andra intressena är av allmän karaktär, somliga av dem är riksintressen som inte påtagligt får skadas. I detta kapitel redovisas en del av de allmänna intressena:

- Väg, järnväg, kraftledningar
- Försvaret
- Luftfart
- Radio- och telenät
- Grundvatten

I nästa kapitel, Analyser, redovisas andra allmänna intressen: landskapliga värden, natur- och kulturvärden, turism och friluftsliv.

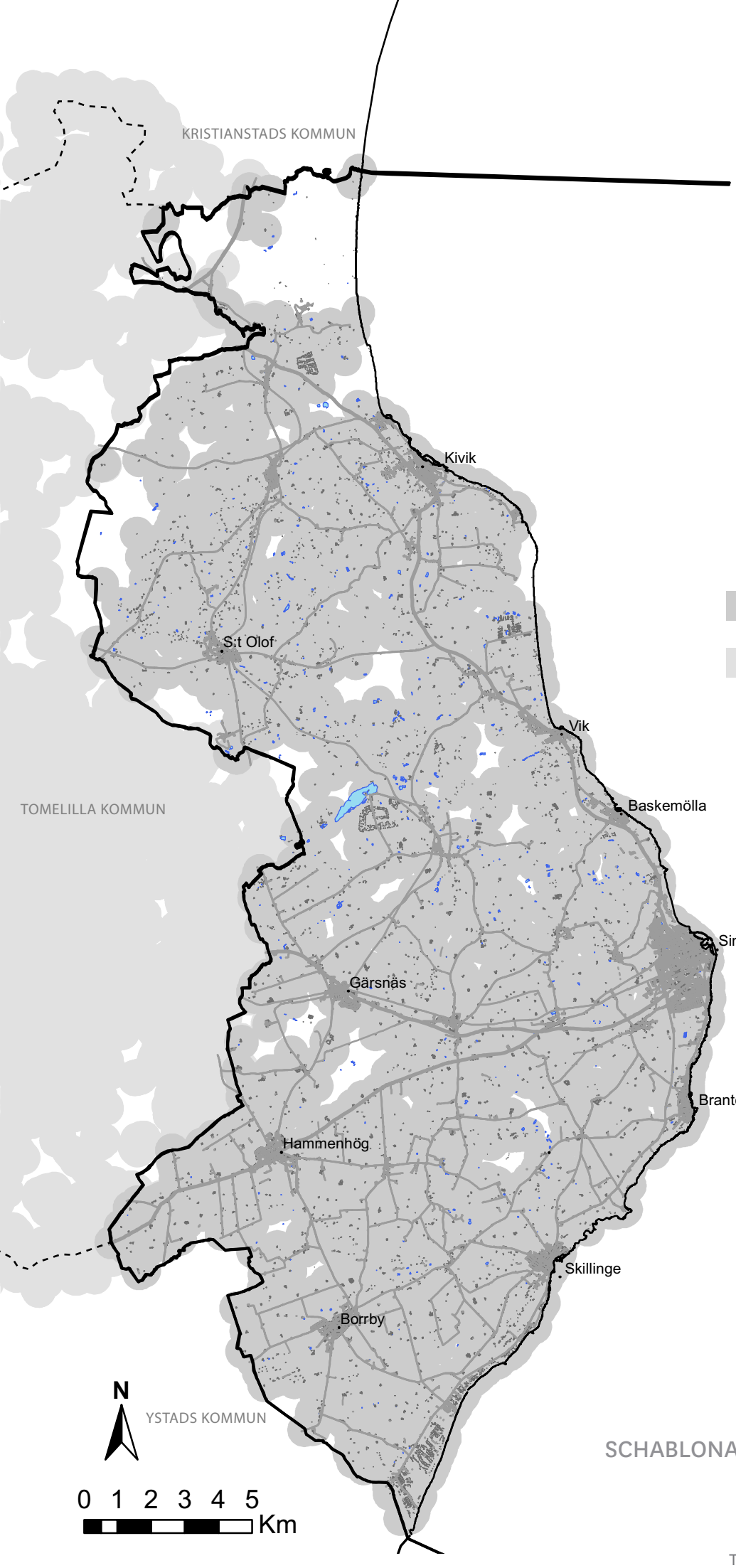
Bebyggelse och tätorter

Ett avstånd krävs mellan vindkraftverk och bostäder för att säkerställa rimlig ljudnivå, skuggförhållanden och eventuell visuell störning. Därför utgör bostäder och verksamheter den enskilt största begränsningen för utbyggnad av vindkraft.

I förslaget används 500 meter, ett ganska vedertaget schablonavstånd som har koppling till de avstånd som normalt krävs med hänsyn till buller och andra påtagliga störningar. Genom att använda det avståndet kan man göra ett urval av områden som kan vara tänkbara för vindkraft. Man får en ganska sann bild av vilka områden det finns skäl att se närmare på för etablering av vindkraft och samtidigt väga vindkraften mot andra intressen.

Det ska understrykas att vilket avstånd till bostäder som kan tillåtas prövas från fall till fall i samband med senare tillståndsprövningar. De möjliga områdena skulle även kunna utökas, t.ex. om byggnader upphör att användas som bostad.

När intresse finns och man börjar detaljprojektera måste områdena studeras närmare och avstånden justeras efter buller- och skuggberäkningar. Varje situation måste bedömas enskilt och mer noggrant. Betydligt större avstånd än 500 m kan behövas med hänsyn till känslan av störning på grund av hur stor del av blickfånget i landskapet som verken upptar. Man behöver även ta hänsyn till väderstreck och utblickar.

Områden med bostäder inom 500 m (Inkl. planerade utbyggnadsområden för bostäder enl. ÖP 2001)

Områden med bostäder inom 500 m (Tomelilla kommun)

Kartmaterial från Ystads kommun har efterfrågats, trots detta har underlaget haft sådana brister att det inte kan redovisas i rapporten.

SCHABLONAVSTÅND 500 M TILL BOSTÄDER OCH UTBYGGNADSOMRÅDEN

Väg, järnväg och kraftledningar

Säkerhetsavstånd
För att inte utgöra en fara för trafiksäkerheten bör vindkraftverk placeras med avstånd från vägar och järnvägar (beräknat från rotorns periferi, inte själva tornet). Avståndet till allmän väg bör enligt Trafikverket vara minst totalhöjden på vindkraftverket, dock minst 50 m, oavsett vägtyp. Har en väg låg trafikintensitet kan verk eventuellt placeras närmare. Rekommenderat skyddsavstånd till järnväg är vindkraftverkets totalhöjd +20 m.

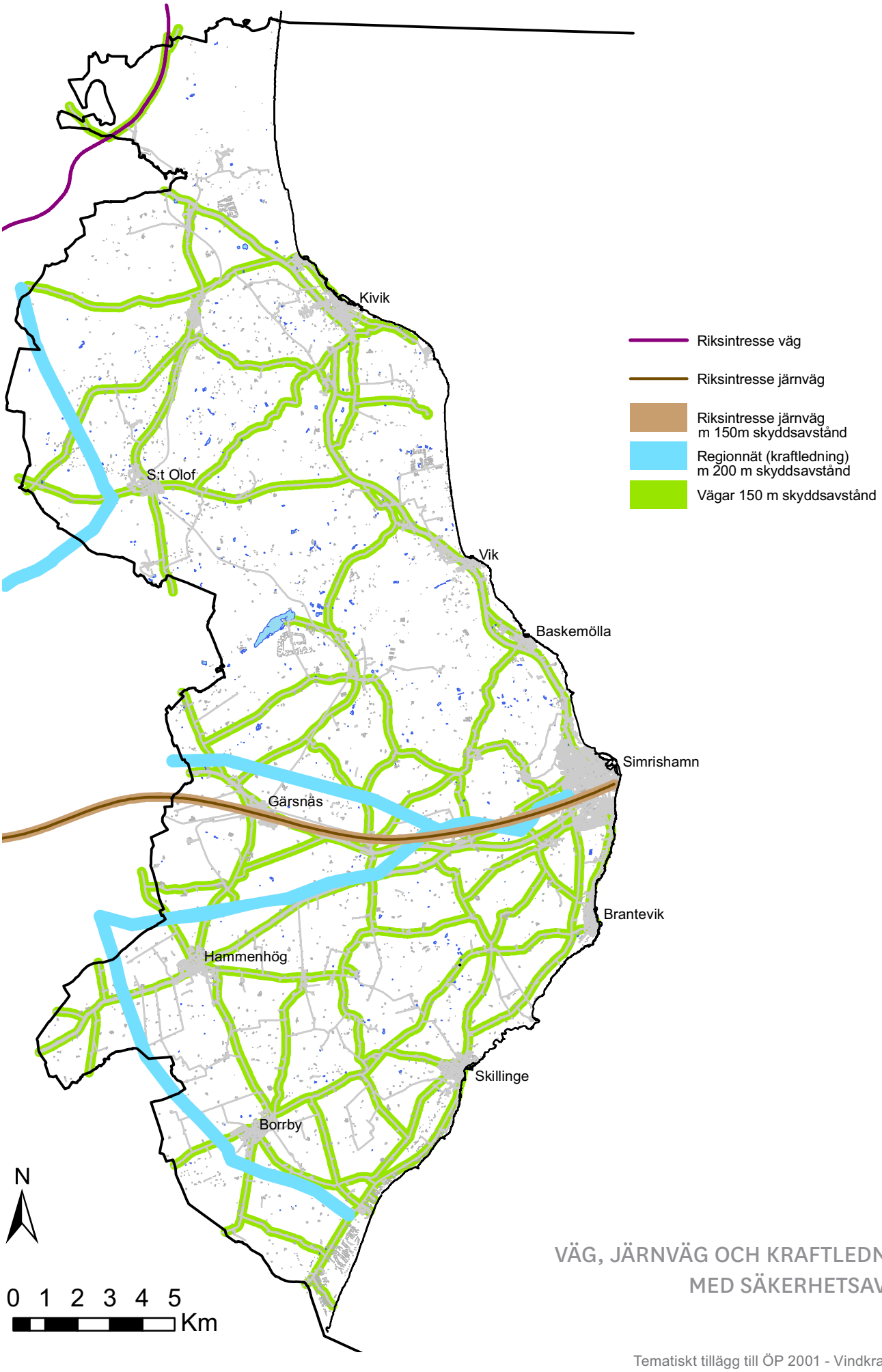
Här har vi räknat med ett schablonavstånd av 150 m för både väg och järnväg.

Enligt allmänna rekommendationer (EBR) bör ett skyddsavstånd hållas på båda sidor om kraftledningar för att möjliggöra inspektion från luften. I en zon 0-100 m bör inga vindkraftverk uppföras, inom 100-200 m bör vindkraftverk vara högst 50 m.

Järnvägens radiosystem (MobiSIR)
MobiSIR är järnvägens radiosystem för kommunikation. Vindkraftverk kan medföra störningar i radiotrafiken och därmed även trafikledningssystemet. Radiomasterna finns inte alltid bredvid järnvägen och eventuell inverkan på radiotrafiken måste prövas från fall till fall. Därför ska alla detaljplaner och bygglov som rör vindkraftverk med totalhöjd över 50 m belägna inom 30 km från järnväg remitteras till Trafikverket för granskning. Detsamma gäller vindkraftverk med en totalhöjd under 50 m placerade inom 500 m från järnväg.

Förutsättningar för anslutning till elnät
En viktig faktor vid planering av vindkraftverk är avståndet till kraftledningar med lämplig spänningsnivå. Elnätet kan delas in i tre spänningskategorier: stamnätet (som inte berör Simrishamns kommun), regionnätet och lokalnätet. Grupper av vindkraftverk ansluts vanligen till regionnätet medan enstaka vindkraftverk ibland kan anslutas till lokalnätet.

VÄG, JÄRNVÄG OCH KRAFTLEDNINGAR
MED SÄKERHETSAVSTÅND

Försvaret

Vindkraftverk kan på olika sätt störa försvarets intressen, dels som fysiska hinder för luftfart och dylikt, dels kan de påverka tekniska system som radar och radiolänkar. Riksintresset för totalförsvarets militära del kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall omfattas de av sekretess och kan inte redovisas. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintresset, och eftersom Simrishamn är en kustkommun så är påverkan större än i en inlandskommun.

Verksamheten på Ravlunda skjutfält är av riksintresse för totalförsvarets militära del. Försvaret har närmare definierat ett samrådsområde med hänsyn till bullret från skjutfältet och ett hinderfrihetsområde inom vilket till exempel vindkraftverk inte tillåts. I kommunen finns även andra intressen för försvaret som av sekretesskäl inte kan redovisas i översiktsplanen. En översiktlig analys av kommunen visar på att huvuddelen av de möjliga områdena kommer att komma i konflikt med riksintresset. En detaljerad teknisk analys krävs därför inför eventuell vindkraftsexploatering och Försvarsmakten är alltid remissinstans.

Luftfart

Vindkraftverk kan påverka den luftfartsutrustning som krävs för att kunna ta sig mellan flygplatser. Men inom Simrishamns kommun finns ingen sådan navigationsutrustning eller inflygningshjälpmedel.
Runt flygplatser finns skyddsområden för att flygverksamheten ska kunna fungera. Kommunen berörs till sin helhet av de skyddsområden (MSA) med radien på 55 km som utgår från Malmö och Kristianstad flygplatser. Malmö MSA medger en högsta byggnadsverkshöjd på 218 m över havet (vindkraftverkshöjd + terränghöjd). Kristianstad MSA medger en högsta byggnadsverkshöjd på 309 m över havet (vindkraftverkshöjd + terränghöjd). De norra delarna av kommunen kan vara mer känsliga på grund av närheten till Kristianstads flygplats. Varje verk måste prövas enskilt av de två flygplatserna

Radio- och telenät

I vissa lägen kan vindkraftverk medföra kraftiga störningar på radio- och teleutrustning och eventuellt kan man behöva flytta eller ersätta befintligt radio- och telenät. Driften av vindkraftverket kräver tillgång till fast eller mobilt telenät. Länkstråk behöver ca 100-120 m fritt utrymme runt sig, radiomaster behöver en skyddszon på ca 350 m.

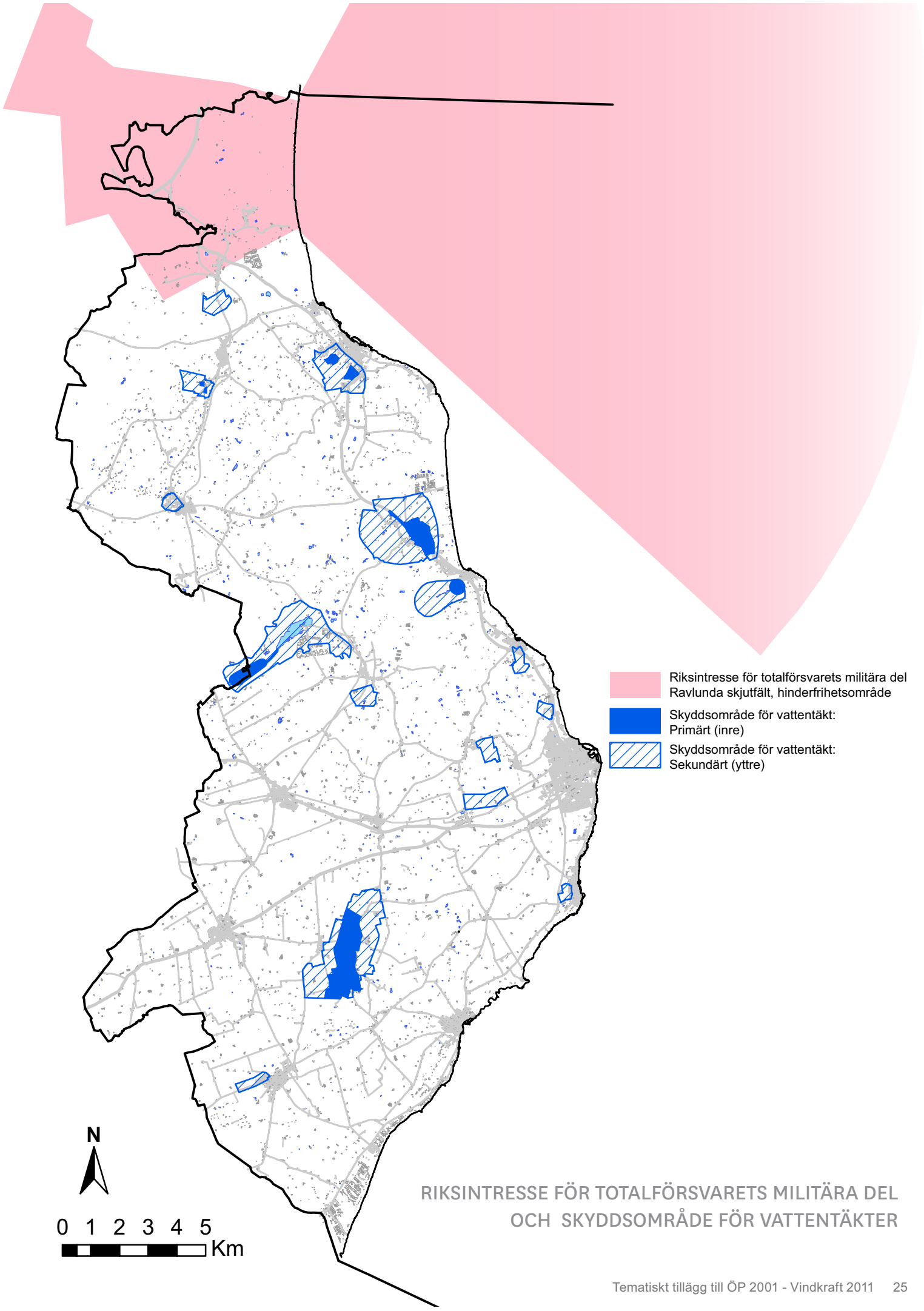
Genom Simrishamns kommun går ett antal länkstråk som kan störas av vindkraft. Vid fortsatt projektering av vindkraftverk måste man undersöka platserna i detalj för att se vilka länkstråk och master som kan påverkas.

Grundvatten

Vindkraftverk innebär omfattande anläggningsarbeten med schaktningar, stora fundament, tillfartsvägar och arbetsområden. Inom vattenskyddsområden för kommunens vattentäkter krävs tillstånd av kommunens miljönämnd att schakta till större djup än 0,5 m. Inom inre skyddsområde bör inte vindkraftverk tillåtas medan frågan om vindkraftverk inom yttre vattenskyddsområden får avgöras från fall till fall. Om vindkraftverk placeras inom sådana områden ska hänsyn tas till grundvattenförekomsten vid uppförandet av verken och vid utformningen och driften. Olja ska hindras att läcka ut i grundvattnet och fundamentbygget får inte påverka grundvattenförekomsten negativt.

Även områden där grundvattnet idag inte används för vattenförsörjningen, men som i framtiden kan vara en viktig resurs, bör beaktas i planeringen.

Sveriges Geologiska Utredning (SGU) har gjort en bedömning av grundvattentillgångarna i Skåne län. Frågan om vindkraftverk inom dessa områden får liksom för yttre vattenskyddsområden avgöras från fall till fall i prövning av ärenden.

RIKSINTRESSE FÖR TOTALFÖRSVARETS MILITÄRA DEL
OCH SKYDDSOMRÅDE FÖR VATTENTÄKTER

FÖRUTSÄTTNINGAR:

ANALYSER

Landskap “Österlen”

Analysen är uppdelad i:

- Landskaps- och miljökaraktärer
- Turism och friluftsliv
- Natur
- Kulturmiljö
- Reflektioner kring befintliga vindkraftverk i Simrishamns kommun

Även i detta kapitel redovisas allmänna intressen, en del av dem riskintressen som inte påtagligt får skadas.

Varje delavsnitt redogör för vad vindkraft har för inverkan på de olika aspekterna av kommunen och resonerar kring möjliga ställningstaganden för placering av vindkraftverk i landskapet.

Landskap

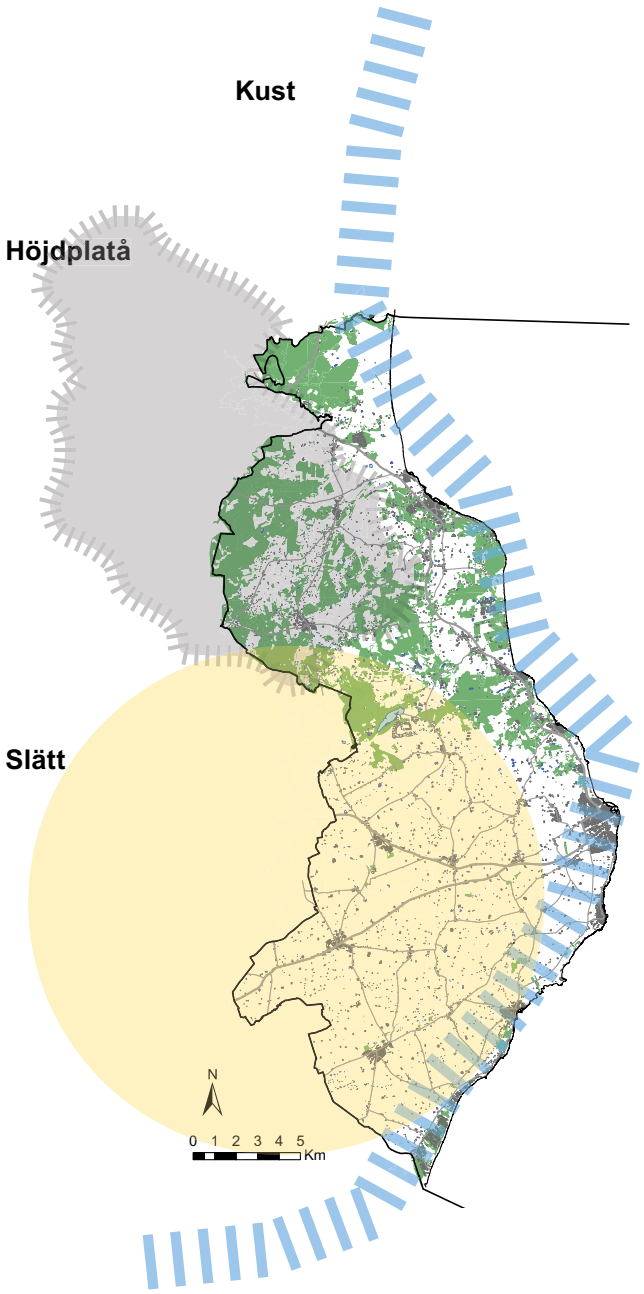
LANDSKAPET I REGIONEN

En av anledningarna till att det landskap som Simrishamns kommun och Österlen utgör är så populärt är att det består av flera olika miljöer och karaktärer, samt skiftningar och övergångar mellan dessa. På en större regional skala kan man prata om tre huvudkaraktärer (redovisade nedan). Där dessa landskap gränsar och går in i varandra skapas andra karaktärer och miljöer.

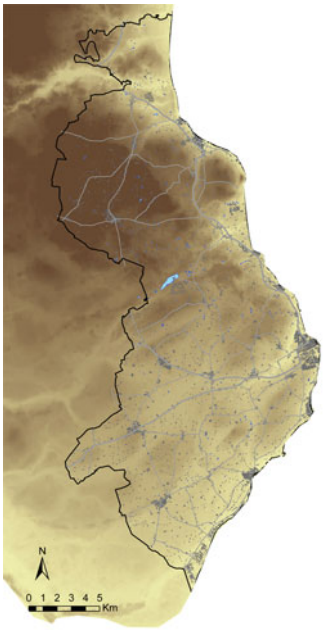
Kust
I det regionala landskapet blir sydkust till östkust. Simrishamn och kommunerna norrut orienterar sig mot Hanöbukten. Distinkta branter mot havet och ett pärlband av fiskelägen samt mindre samhällen karaktäriserar detta landskap av hav och land.

Höjdplatå
En fin mosaik av spontan vegetation, åker, bete, och skogsbruk av barr- och lövträd ligger på en höjdplatå som sträcker sig ut ur kommunen. Här återfinns också mindre samhällen och ensamt belägna gårdar i de bitvis stora skogsbruksarealerna.

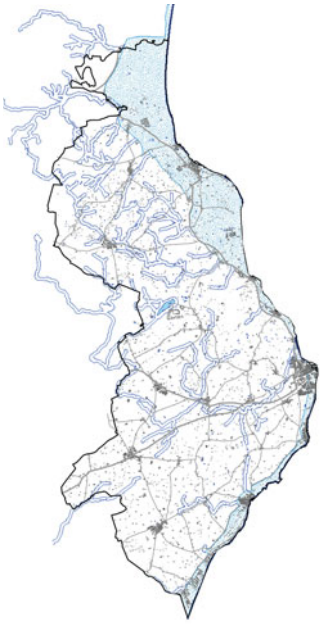
Slätt
Längs Skånes södra kust breder ett brett bälte av intensivt och högproduktivt jordbruk ut sig. Storskaliga åkrar och öppna vidder, med mindre samhällen lokaliserade där viktigare leder korsar varandra, karaktäriserar detta landskap.

Topografi

Vatten

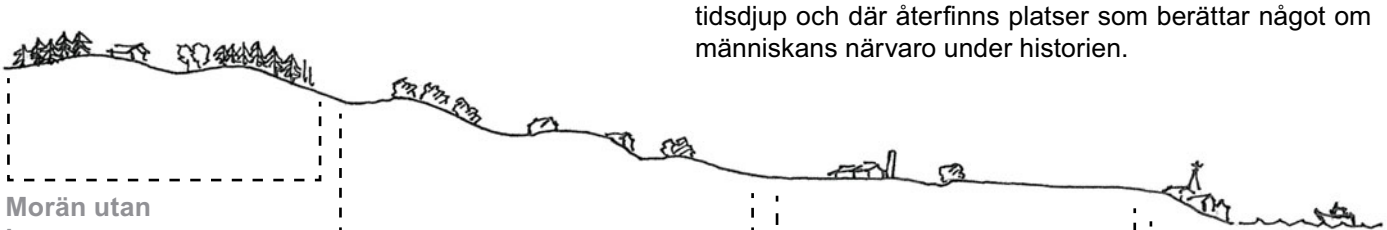
Jordarter

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH BRUK

Topografi, vatten och jordarter är de tre grundläggande förutsättningarna som, tillsammans med deras konsekvenser såsom jordmån, solläge, och tillgång till vatten, avgör hur marken kan nyttjats. Generationer av pragmatiskt och ekonomiskt bruk har format det landskap vi ser, upplever och brukar idag. Dess form har till stor del uppstått genom ett optimerat ekonomiskt nyttjande av de grundäggande förutsättningarna på platsen.

Men även andra aspekter formar landskapet; såsom politiska beslut och processer (t.ex. enskiftet, stadsplaner, eller denna vindkraftsplan) och inte minst praktiska behov och lösningar i människors vardag (friggebodar, ombyggnationer, trädgårdar). Detta konstanta bruk ger en mängd olika former och därmed intryck. Några av de populära skönhetsupplevelser som kommunens landskap bjuder på är gamla staden i Simrishamn och de små byarna, eller äppelodlingarna och fiskägena längs kusten. Ofta har det som upplevs som skönt och vackert ett visst tidsdjup och där återfinns platser som berättar något om människans närvaro under historien.

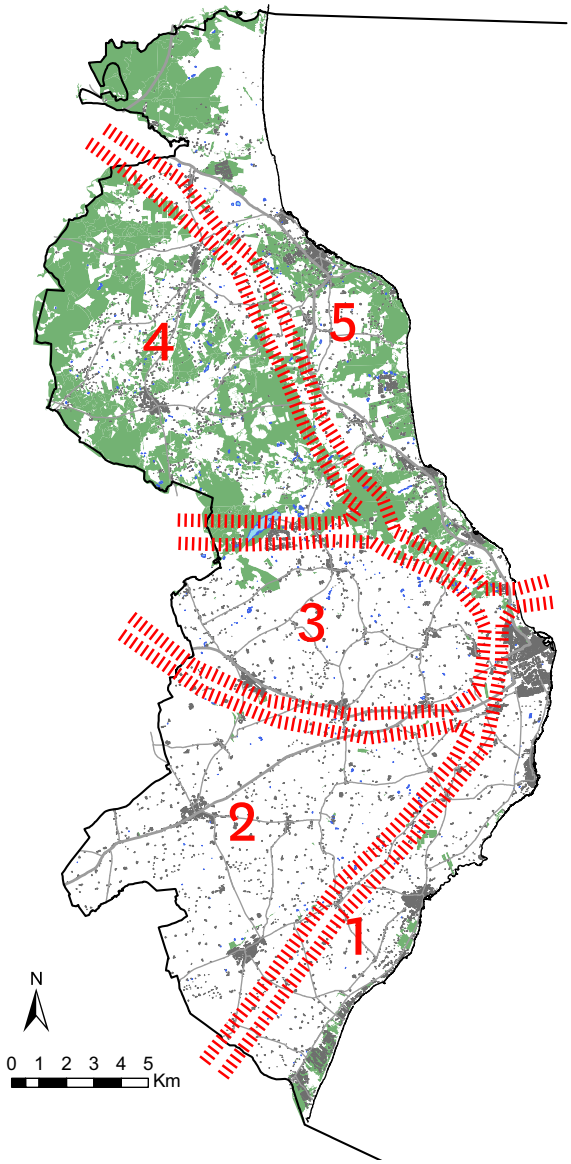

Morän utan lera:
- Skogsbruk
- Bete

Morän med viss lerförekomst / grövre sediment:
- Åker
- Bete

Morän med lera:
- Åker

Åker möter fiske:
- Samhälle

LANDSKAPSKARAKTÄRER

5 Kustnära backlandskap

Upplevelse av dramatisk kust och hav, men också intimitet med äppelodlingar och fiskelägen.

4 Högländ skogslandskap

Skogsplatå med enslig karaktär. Enstaka gårdar och mindre rum med korta utblickar.

3 Backlandskapet

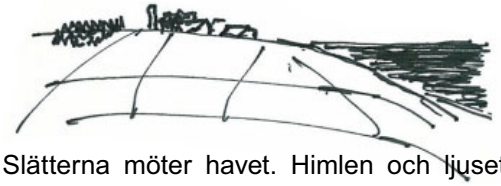
Intima rum med bitvis långa utblickar. Upplevelsen av stigning från slätten är påtaglig. Ett landskap med blandad, fin textur.

2 Södra Slätten

Öppna vidder med stark känsla av horisontalplan och himmel. Storskalig och enkel textur.

1 Kustnära slätt

Slätterna möter havet. Himlen och ljuset ändrar sig. Man upplever havet innan man ser vattnet.

LÄMPLIGHET FÖR VINDKRAFT

Kustnära backlandskap

Mindre rum med utblickar mot hav gör platsen oförenlig med vindkraft. Vindkraftverk kan eventuellt passa på höjdrygg på gränsen till det Höglänta Skogslandskapet.
NEJ: Karaktärens skala och rum tål inte vindkraftens storlek.

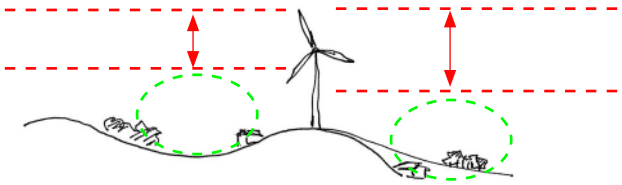
Höglänt skogslandskap

Mindre landskapsrum som är känsliga för vindkraft. Etablering i skogsbruk kan vara möjligt. Hög andel allemansrättslig mark gör att denna plats ofta upplevs med fotgängarens hastighet.
KANSKE: Vindkraft kan eventuellt passas in i skogsdelarna av landskapet.

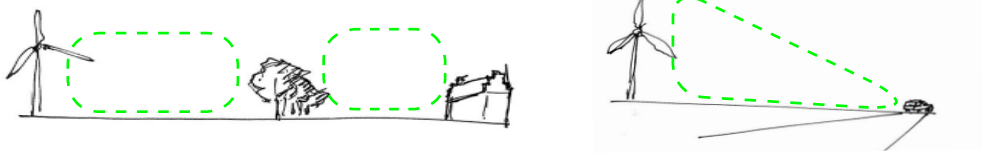
Backlandskapet

Landskapets små, intima rum och långa utblickar är oförenliga med vindkraftens skala.
NEJ: Karaktärens rum och utblickar är alltför känsliga för vindkraft.

Södra Slätten

Vindkraftens storlek stödjer upplevelsen av skala och yta. Slätten har låg andel mark som kan nyttjas med allemansrätt. Upplevs ofta med bilens hastighet vilket förändrar upplevelsen av verken.
JA: Vindkraften passar in med upplevelsen av yta och stora rum.

Kustnära slätt

Havet förnimms innan man ser vattnet. Denna upplevelse bör inte störas av vindkraft. Kusten är också ett viktigt rekreationsstråk.
NEJ: Ingen vindkraftsetablering innanför havets upplevelsegräns.

VINDKRAFTVERKENS TYPISKA KARAKTÄRSEGENSKAPER:
- Miljöansvar ”grön framtid”
- Förändring/Ny företeelse
- Producerande verksamhet med industrikaraktär
- Storskaligt
- Rörelse med skuggor
- Ljud / buller
- Signallampor, ibland blinkande
- Samtida, inget tidsdjup

Vindkraftverk...
...passar in i landskap med samma karaktär
...passar inte in i landskap med motsatt karaktär

LANDSKAP OCH VINDKRAFT

Österlen är ett till stor del människoformat landskap. Genom att de grundläggande förutsättningarna skiftar från plats till plats skapar människor kontinuerligt olika landskapskaraktärer. Varje generations behov, önskemål och värderingar styr de handlingar som är del av de processer som formar det vi brukar, besöker och bor i idag. Olika förutsättningar ger således upphov till olika bruk, som över tiden skapar de olika landskapskaraktärer (landskaps”bilder”) som många uppskattar idag.

Att det svenska jordbrukslandskapet anses vackert och ursprungligt är ett relativt modernt förhållningssätt. I takt med att den svenska befolkningen urbaniserats har denna idé tilltagit i styrka. Då staden har blivit befolkningens nya vardagslandskap har jordbrukslandskapet getts en ny funktion: att erbjuda rekreation. Detta har gjort att dagens landsbygd måste överbrygga en paradox: samtidigt som jordbrukslandskapet nästan utselutande är skapat av människans ekonomiska behov måste det nu även agera som rekreativ resurs. Det betyder att det som blev format utifrån ett nyttoperspektiv av jordbrukare nu även måste uppfylla de estetiska preferenser som icke-jordbrukare har. Jordbrukslandskapets upplevelse och form verkar i många fall separerats från de handligar och funktioner som är dess upphov. Landskapet som levebröd ställs på så vis mot landskapet som “bild”.

Detta illustreras av vindkraften. På en plats där bonden upplever bra vindläge för att stödja sitt jordbruk ser besökaren kanske en lantlig idyll. Att upplevelsen av “bilden” och idyllen i många fall inte är kopplat till bondens ekonomiska behov och levebröd gör att vindkraften, som är både lönsam och visuellt iögonfallande, till en extra känslig fråga.

I denna kontext finns det även en ytterligare funktion för vindkraften att fylla, förutom att producera el. Nämligen att som resten av jordbruket tydligt illustrera produktion för konsumenten. I ett bredare resonemang om hållbarhet kan man tala om en form av landskaplig pedagogik, där elektricitet inte bara är “två hål i väggen”, utan även ett fysiskt närvarande element.

Dock, för att lyckas med denna pedagogik är det viktigt att vindkraften infogas i de landskapskaraktärer där verken skalmässigt och visuellt passar in. För att exemplifiera kan man säga att ett över hundra meter högt vindkraftverk inte passar in där landskapets bebyggelse, vegetation och topografi skapar små och intima rum. Däremot skulle ett högrest verk på en vidsträckt slätt skalmässigt kunna förstärka upplevelsen av stora rum och högproduktiva ytor. Å andra sidan kan även slätten ha upplevelsevärden som av somliga värderas högt: stillhet och mörker, himmelsrymd och vida och tämligen obrutna horisonter.

UTBLICKAR

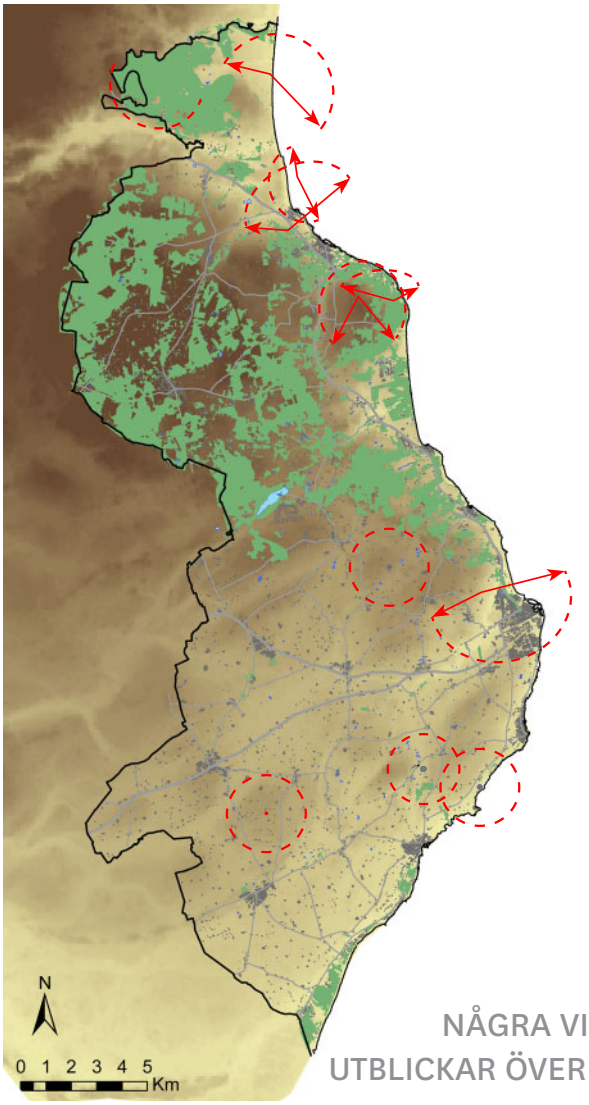
Längs kusten och på slätten ger landskapet möjlighet till många vida utblickar och långa siktlinjer som det småskaliga skogslandskapet inte har. Högt liggande platser, utsiktspunkter, underlättar orienteringen, liksom större landskapspartier som ligger högre än omgivande landskap. Vissa utblickar är av mer vardaglig karaktär, som från bebyggelseområden och vägsträckningar, medan andra är välbekanta utsiktspunkter. Vissa platser eller objekt i landskapet är synliga på långt håll, eller fungerar beroende på sin karaktär i övrigt, som referenspunkter. De kan var såväl naturgivna som kulturskapade landmärken.

NÅGRA VIKTIGA
UTBLICKAR ÖVER LAND

Lämpligt för prövning av vindkraft

- Slätten
- Höglänt skogslandskap

Olämpligt för prövning av vindkraft

- Kustnära backlandskap
- Kustnära slätt
- Backlandskapet

“Österlen”
rekreation, friluftsliv och turism

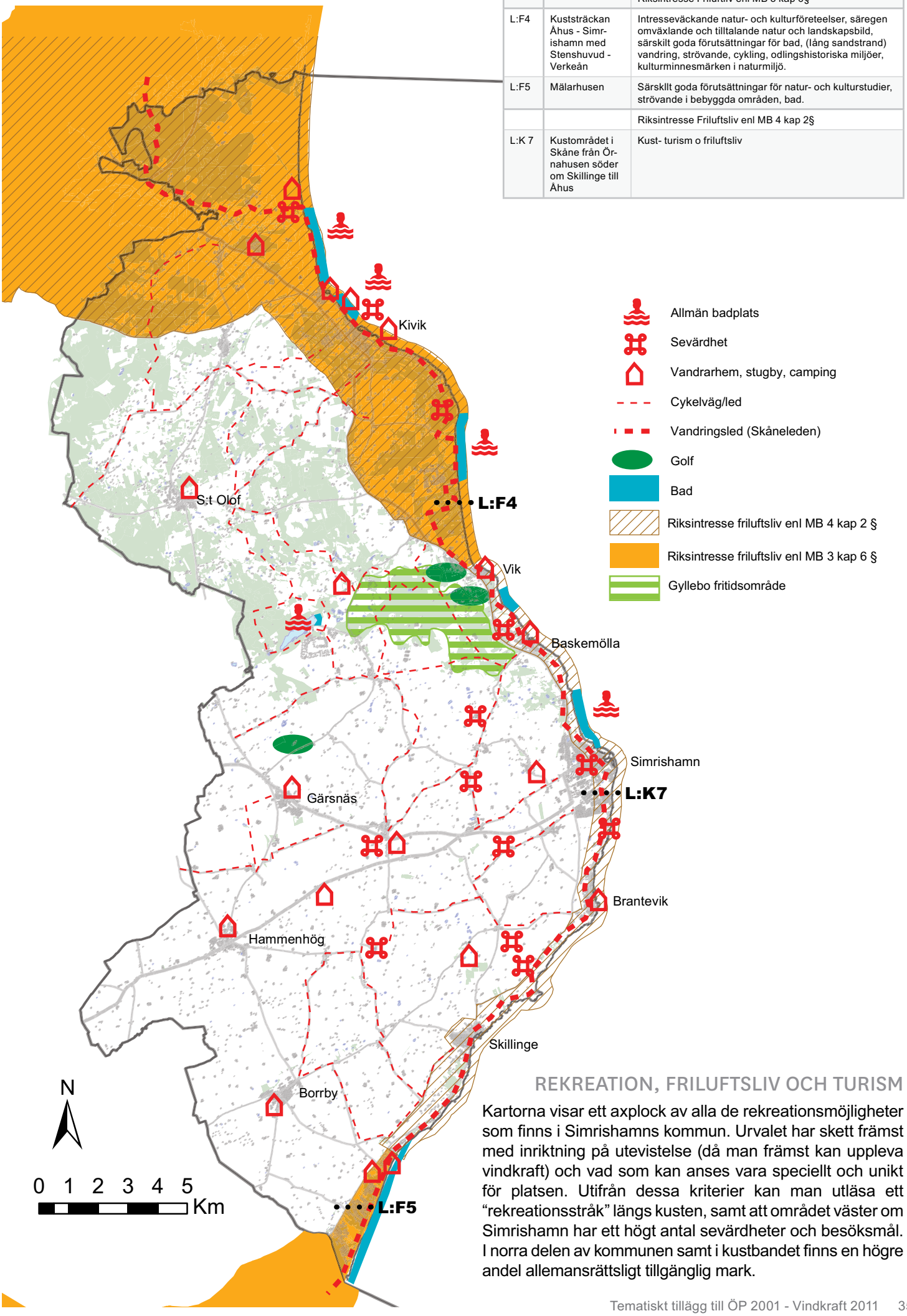
Österlen kan sägas vara mer ett koncept än en geografiskt definierad plats. I detta ryms bl.a. skånelängor, fiskelägren, medeltida kyrkor, ensligt liggande gårdar, fruktodlingar, o.s.v. Denna visuella bild förstärks och kompletteras av mer känslomässig karaktär där man nämner Österlen som synonymt med “mångfald och en kreativ miljö”.

Men Österlen är också ett vardagslandskap med nutida verksamhet, i enlighet med funktioner och former beskrivna tidigare. Detta bidrar till det dagliga skapandet av traktens historia. Idag är vindkraftverk redan en etablerad del av Österlens lokala kultur. I framtiden kan dess position kanske stärkas genom att den laddas med symbolvärde och inkluderas i den identitet som idag är kopplad till stolthet över lokal produktion och en mer hållbar livsstil.

Det är viktigt att poängtera att kontrasterna mellan att se landskapet som en levd bruksmiljö och som ett vackert sceneri inte nödvändigtvis står i konflikt. Både de klassiska areella näringarna (där vindkraft får räknas in) och turismen, använder landskapet som en resurs. Båda är således grundade på ett bruk av olika miljöer och ett intresse i dess framtida potentialer. Skillnaden ligger således i att vissa lever på att bruka landet, och vissa på att ”bruka” bilden av landet.

Det är också viktigt att inte låta denna skillnad utgöra en skiljelinje mellan olika intressenter, utan istället låta det vara två olika perspektiv som alla individer läser in i landskapet. Givetvis uppskattar den som vill uppföra ett vindkraftverk även dess nuvarande visuella och estetiska kvaliteter. Likaledes skulle även vindkraften kunna bidra till landskapets rekreativa kvaliteter genom att förstärka rumsligheter eller belysa landsbygdens förutsättningar och funktion. På så vis skulle bruket av Österlen som areell näring respektive sceneri inte separera aspekter som funktion och estetik, utan istället ett belysa att olika grupper har olika primära aspekter de värderar landskapet utifrån.

		Riksintresse Friluftliv enl MB 3 kap 6§
L:F4	Kuststräckan Åhus - Simrishamn med Stenshuvud - Verkeån	Intresseväckande natur- och kulturföreteelser, säregen omväxlande och tilltalande natur och landskapsbild, särskilt goda förutsättningar för bad, (lång sandstrand) vandring, strövande, cykling, odlingshistoriska miljöer, kulturminnesmärken i naturmiljö.
L:F5	Mälarhusen	Särskllt goda förutsättningar för natur- och kulturstudier, strövande i bebyggda områden, bad.
		Riksintresse Friluftsliv enl MB 4 kap 2§
L:K 7	Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus	Kust- turism o friluftsliv

REKREATION, FRILUFTSLIV OCH TURISM

Kartorna visar ett axplock av alla de rekreationsmöjligheter som finns i Simrishamns kommun. Urvalet har skett främst med inriktning på utevistelse (då man främst kan uppleva vindkraft) och vad som kan anses vara speciellt och unikt för platsen. Utifrån dessa kriterier kan man utläsa ett "rekreationsstråk" längs kusten, samt att området väster om Simrishamn har ett högt antal sevärdheter och besöksmål. I norra delen av kommunen samt i kustbandet finns en högre andel allemansrättsligt tillgänglig mark.

FÖRUTSÄTTNINGAR:

ANALYSER

Natur
Kulturmiljö
Befintliga vindkraftverk

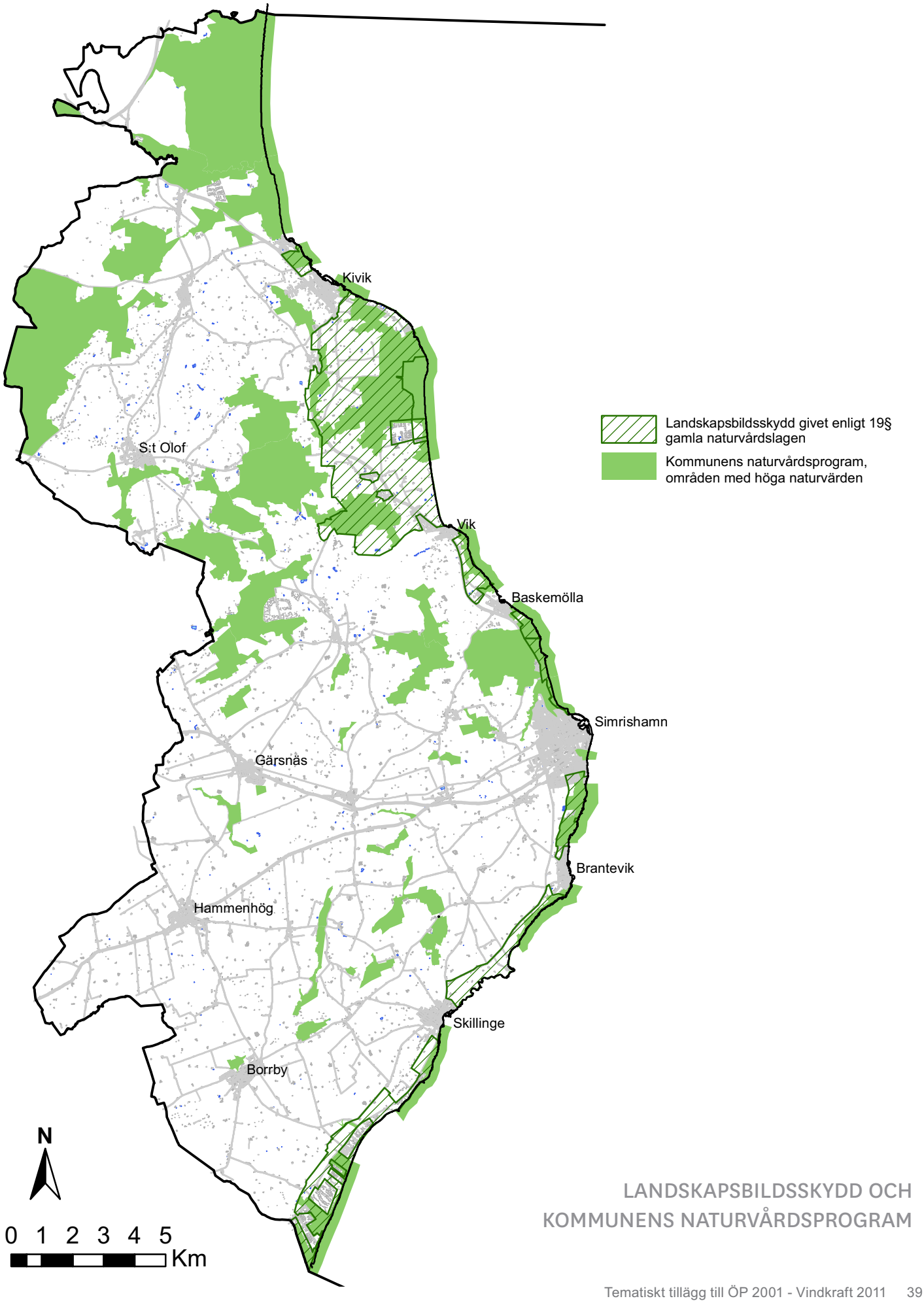
Natur

Simrishamns kommun består av ett kuperat landskap, format av geologiska processer under miljontals år, med öppna vyer i söder och en mer skoglig karaktär i norr. Tillsammans med kustlandskapet, som ramar in kommunen i öster, ger de geologiska och topografiska förutsättningarna utrymme för många intressanta naturområden och ovanliga arter.

Kommunens eget naturvårdsprogram (“Natur på Österlen” 2010) lyfter fram 41 områden där sandstäpp, rikkärr och fattigkärr, ädellövskog, naturbetesmarker och strandängar är fem exempel på värdefulla naturtyper att värna om. Naturvårdsprogrammet omfattar den väl kända nationalparken Stenshuvud och ett antal utpekade Natura 2000-områden samt riksintresseområden för naturvård.

Dessutom finns det 15 skogliga biotopskyddsområden i kommunen och en lång rad nyckelbiotoper som har beslutas av Skogsstyrelsen. Biotopskyddsområde är en utnämning som ges till små mark- eller vattenområden som är mycket betydelsefulla livsmiljöer för hotade växt- och djurarter. De skyddas för all framtid och inga åtgärder som kan skada naturen får komma till stånd. En nyckelbiotop är också skogsmark som är värdefull för många arter och om åtgärder skall ske i en nyckelbiotop måste Länsstyrelsen kontaktas enligt Miljöbalken (1998:808) 12 kap. 6 §.

LANDSKAPSBILDSSKYDD OCH KOMMUNENS NATURVÅRDSPROGRAM

VINDKRAFTENS PÅVERKAN PÅ VÄXT- OCH DJURLIV

Vindkraftverk kan ha olika typer av påverkan på växt- och djurlivet under uppbyggnadsfasen och under drift. Störningar av olika slag, förändring av livsmiljöer och kollisioner har visat sig vara de största farorna.

Störningar
Störningar sker huvudsakligen under anläggning av vindkraftverk, då aktiviteten på platsen är hög. Buller från människor och maskiner skapar en annorlunda ljudbild och djurlivet som vanligen finns i närområdet störs. Lokala skador på markmiljön uppstår ofta vid byggnation som vanligen läks under de efterföljande åren. Placering av vindkraft bör bara ske där man med säkerhet vet att det inte finns särskilt känsliga arter.

Förändringar av livsmiljöer
För att undvika placering av vindkraftverk som kan leda till allvarliga förändringar av livsmiljöer som till exempel utplåning av jaktvägar för fladdermöss, vägbarriärer i förflyttningsstråk för groddjur och dränering av artrika vattenmiljöer krävs noggranna förundersökningar, god planering och hjälp från lokal expertis. Om vindkraft planeras i områden med känsliga arter skall sådan utredning alltid göras. Fridlysta djur, såsom till exempel alla fladdermusarter och samtliga grod- och kräldjur i Sverige, har ett starkt skydd i Miljöbalken. Det är alltid den som skall utföra en åtgärd som skall skaffa sig tillräckligt kunskap för att skydda miljön mot skada eller olägenhet. Det står skrivet i miljöbalkens kunskapskrav (Miljöbalken 2 kap 2 § Allmänna hänsynsregler mm). Försiktighetsprincipen i miljöbalken betonar (här kortfattat) att verksamhetsutövaren ska vidta försiktighetsmått och utföra de skyddsåtgärder som behövs för att hindra att åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. (Miljöbalken 2 kap 3 § Allmänna hänsynsregler mm.)

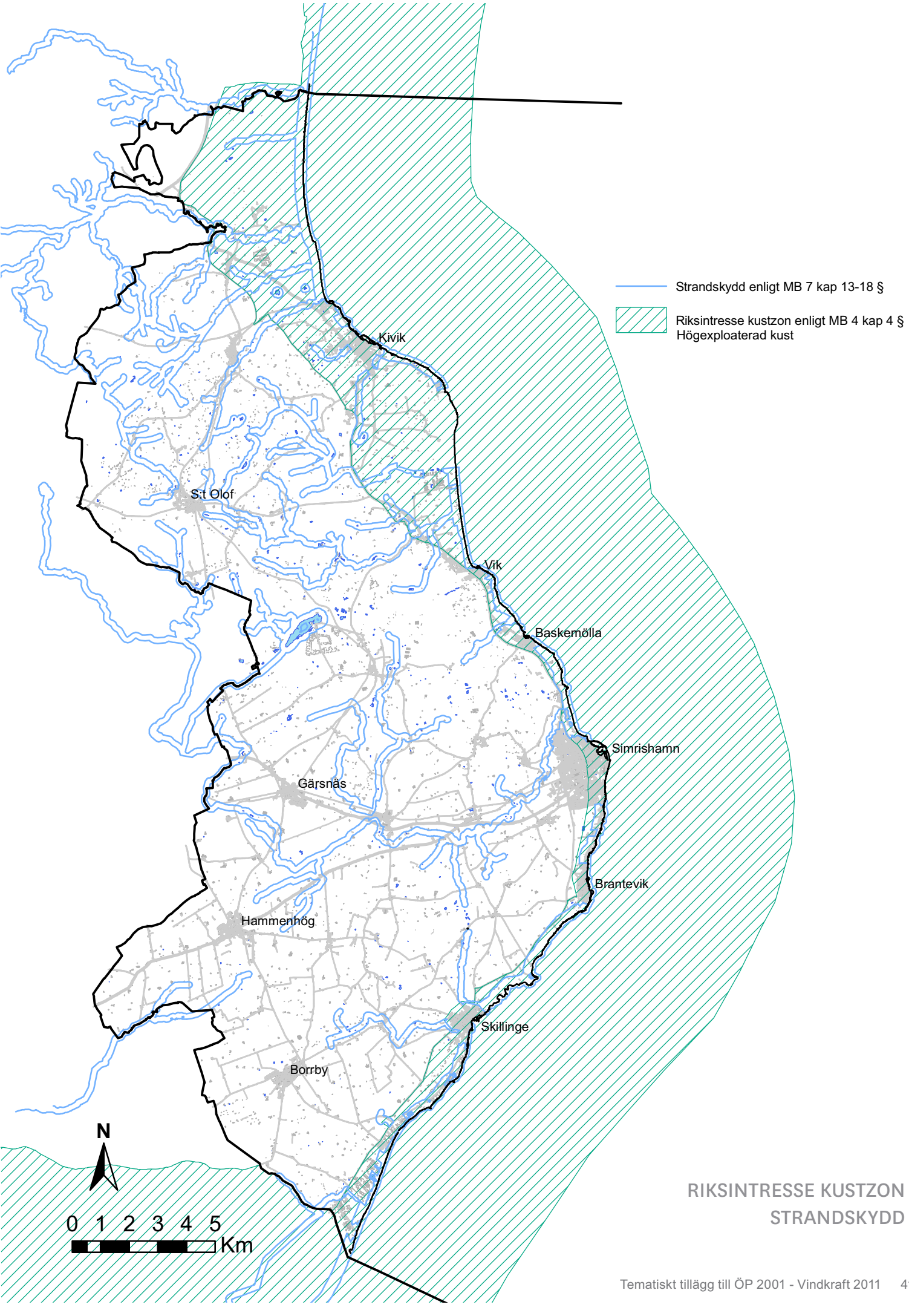
Artskyddsförordningen (2007:845) ger också instruktioner om skydd för hotade djur- och växtarter. Oberoende av vilken kännedom den som skall utföra en åtgärd har, är det till exempel förbjudet att störa, skada eller förstöra alla vilda fåglar och vilda arter av djurs (som markerats med N eller n i bilaga 1 till artskyddsförordningen) fortplantningsområden eller viloplatser oavsett om det sker medvetet eller omedvetet.

Kollisioner
Risken för kollisioner med vindkraftverk är störst för fladdermöss och vissa fåglar. Fladdermöss anses vara mer utsatta för kollisioner med vindkraftverk än fåglar. Studier har visat att fladdermöss kan söka sig till vindkraftverk vid särskilda tillfällen under sommar och höst då insekter samlas kring den högsta punkten i landskapet. Hög värme och svaga vindar verkar locka insekter till vindkraftverken. Forskare diskuterar nu om risken för kollisioner kan lindras genom att stänga av verken vid sådana väderleksförhållanden. En studie från USA visar att kollisionsrisken då kan minska med 50-70 %. En art, stor fladdermus, använder ibland en flyghöjd i nivå med rotorbladen på större verk vilket innebär att risken för kollision kan öka.

När det gäller fåglar och vindkraftverk har man i Sverige påvisat över 50 olika arter, som skadats eller dödats, under vindkraftverk fram till januari 2010. Risken för kollision verkar dock vara större för vissa specifika arter och grupper av fåglar än för andra. De som framhålls av forskare är stora och medelstora rovfåglar samt svalor och tornseglare. Vindkraftverk bör därför undvikas vid så kallade högrisklägen. Dessa omfattar kusten, grunda havsvikar, strandängar med laguner och kärr, landtungor mellan större vatten, mark intill slättsjöar, invid åsar, bergbranter och sluttningar med hangvindar. Lämpliga platser för vindkraft, sett ur fågelperspektiv, är öppna jordbruksslätter utan linjära element som vattendrag, alléer och liknande eller närliggande skogsdungar, industriområden, intill motorvägar och havsområden där koncentrerade flyttstråk saknas.

Våtmarker
Framtida lokaler för våtmarksrestaurering är ytterligare en faktor att ha med i tanken vid placering av nya vindkraftverk. En stor andel av Skånes våtmarker dikades ut och försvann under 1800-talet och många arter knutna till dessa miljöer drabbades hårt. Återställning av uträtade vattendrag och återskapande av våtmarker är ett prioriterat arbete inom miljömålsverksamheten. Om vindkraftverk placeras inom restaurerbara områden innebär det med stor sannolikhet att en framtida återställning ej kan komma till stånd.

En av de intressantaste våtmarkstyperna kallas rikkärr och Simrishamns kommun innehåller flest rikkärr i Skåne. Rikkärr är livsmiljö för en lång rad arter, bland annat groddjur och vissa fåglar. Vindkraft utgör i sig inget direkt hot mot rikkärr, men när placering av verk diskuteras bör befintliga kärr ligga på rejält avstånd, så att eventuell dränering för byggnation inte kan påverka vattensystem i området.

RIKSINTRESSE KUSTZON
STRANDSKYDD

VÄXT- OCH DJURLIV I SIMRISHAMNS KOMMUN

Simrishamns kommun hyser en stor mängd arter. Landskapets småskalighet, geologiska förutsättningar, kontinuitet och variationsrikedom är avgörande faktorer för deras överlevnad. För många av dem är kustzonen betydelsefull. Kommunens skogsområden med äldre ädellövträd är också en eftertraktad och alltmer ovanlig livsmiljö som bebos av många arter. För den biologiska mångfaldens fortlevnad i kommunen och Skåne som helhet är det av största vikt att arter kan förflytta sig mellan de olika naturområdena. Fragmentering och isolering av grönytor leder inte i positiv riktning och måste undvikas så långt som möjligt. För att få en samsyn kring en sammanhängande grönstruktur tog Region Skåne fram en Strategi för en grön struktur i Skåne 2004, tillsammans med de 33 kommunerna. Med hjälp av den kan viktiga områden och grönstråk med stor betydelse för den biologiska mångfalden identifieras.

Placering av verk
Placering av nya vindkraftverk bör alltid ske med väl underbyggda studier för att minimera risk för skador på växter, djur och natur. Vid anläggning av vindkraftverk kan man samtidigt gynna arter i området genom att skapa konstgjorda livsmiljöer. Ett exempel på det är stentippar arrangerade intill områden med vindkraft som blir möjliga övervintringsplatser för grodor och paddor. Jordbruksverket arbetar just nu med ett projekt som kallas “Småbiotoper och vindkraft”.

Särskilt känsliga arter
Ett övergripande urval av särskilt känsliga arter i kommunen som skulle kunna påverkas av vindkraft har analyserats och lyfts fram i följande text. Med särskilt känsliga arter menas sådana som är mindre vanliga, fridlysta eller rödlistade.

När det gäller fladdermusarter i Simrishamns kommun är Barbastell den art som har störst betydelse för vindkraft. Under 2010 avslogs ett vindkraftsärende i kommunen på grund av fladdermöss och fler ärenden kan få samma utfall. Avslaget baserades bl.a. på att breddningen av befintlig väg för att bereda plats för transport av material till uppbyggnaden av vindkraftverken, skulle förstöra en för fladdermössen ovärderlig jaktbiotop. Generellt sett bör man undvika vindkraft i mosaikartade miljöer där det finns tillgång till äldre träd, gärna med håligheter eftersom det är typiska livsmiljöer för Barbastell och flera andra fladdermusarter.

I stort sett alla grod- och kräldjur finns representerade inom kommungränsen. Många av dem är som mest känsliga under våren då de under några veckors tid vandrar mellan övervintringsplatsen till sina fortplantningsområden. Vägar är en stor risk för grodor och paddor på vandring och ogenomtänkt placering av väg till vindkraftverk kan bli en farlig barriär. Milt och fuktigt väder lockar också fram grodor, paddor och salamandrar. Exempel på känsliga

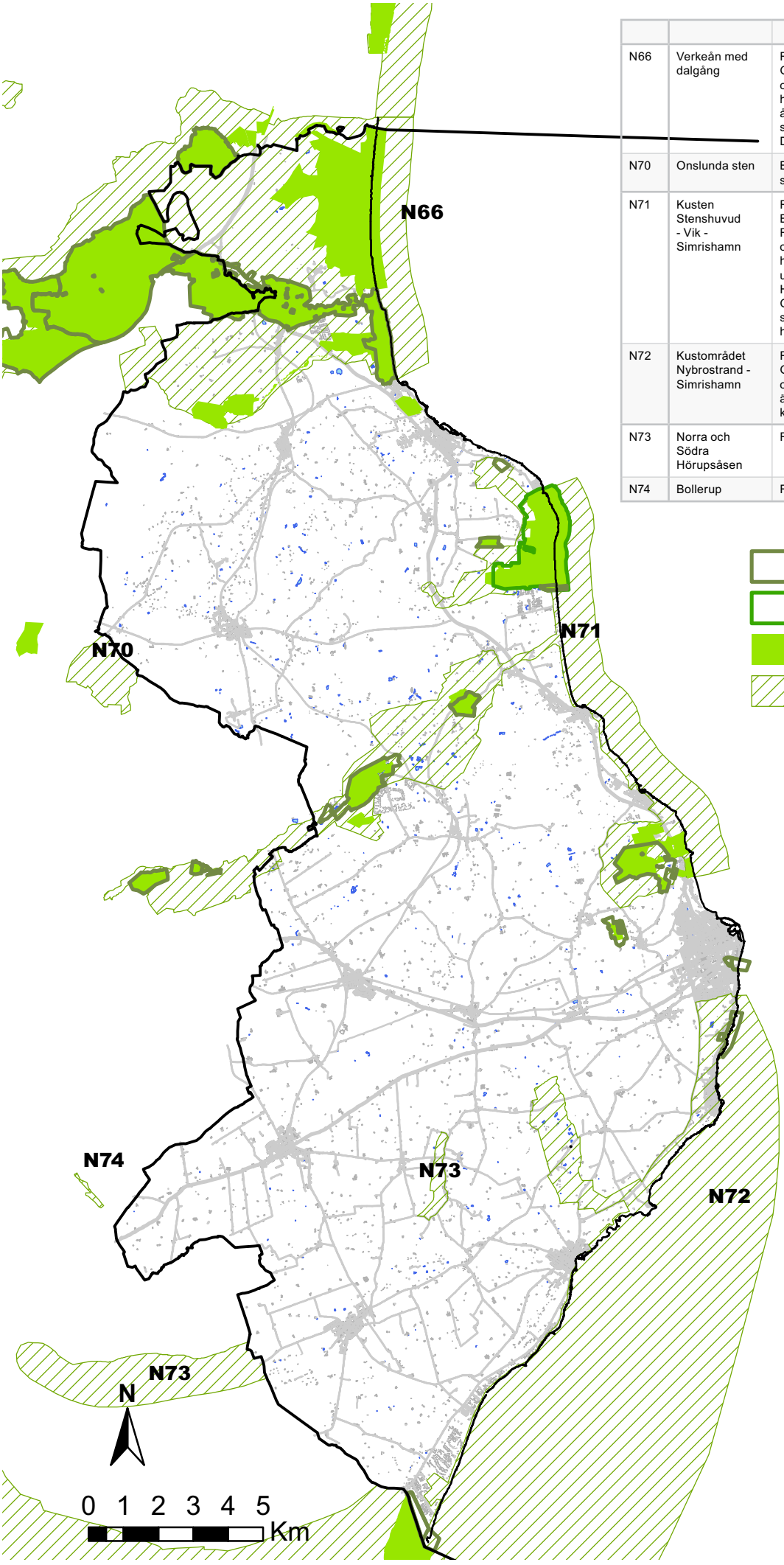

arter är långbensgroda, sandödla och strandpadda som alla räknas som sårbara på rödlistan samt den akut hotade grönfläckig padda. De tre sistnämnda håller främst till i kustområdet medan långbensgrodan även finns i de inre delarna av Simrishamns kommun.

Fågelarter i Simrishamn, som kan påverkas av vindkraftverk, är framförallt kungsörn och röd glada. Gladan seglar på hangvindar medan den letar efter bytesdjur och kan även söka efter döda djur under vindkraftverk vilket ökar risken för kollisioner. Röd glada behöver tillgång till träddungar, vilket innebär att verk i öppna landskap bör placeras långt från sådana. Häckande kungsörn som finns i kommunen är en fågel som kräver stor hänsyn eftersom den är mycket känslig för förändringar. Enligt Artdatabanken är den kraftiga utbyggnaden av vindkraft i Sverige ett orosmoment för artens fortlevnad. Kungsörn håller helst till i skogsmiljö och behöver stora skyddsavstånd för att undvika att störas. Den mest känsliga perioden under året är under fortplantning och reproduktion januari – maj månad. Fältpiplärka är en annan känslig art. Den håller främst till längs kusten på sandiga lokaler och kan störas av ökad aktivitet i livsmiljön. Inget uttalat hot finns från vindkraft, men placering av verk i närheten av kända lokaler med fältpiplärka bör undvikas.

Ett annat djur som kan beröras av vindkraftsutbyggnad är hasselmus som finns på ett stort antal lokaler i Simrishamn, främst i den centrala och norra halvan av kommunen. Den går i dvala under vinterhalvåret oktober – april. Störning skulle kunna ske vid uppbyggnadsfasen av vindkraftverk. Ett mångårigt inventeringsarbete gör att det finns bra underlag för var störningar bör undvikas.

När det gäller växter är risken för påverkan från vindkraftverk liten. Sandvedel och sandnejlika är två starkt hotade och rödlistade arter i kommunen. God kännedom om var dessa arter finns gör att vindkraftverk kan undvika att placeras just där. Detsamma gäller känsliga insekter i kommunen.

N66	Verkeån med dalgång	Representativt odlingslandskap , Drakamöllan-Äskebjär-Glimmeboda-Brösarp-Haväng, med lång hävdkontinuitet och rik förekomst av naturbetesmarker. I öppen hagmark, annan öppen utmark och på havsstrandängar återfinns art- och individrika växtsamhällen, särskilt sandstäpp. Lokalerna är Vitemölla, Kumlan, Drakamöllan och Brösarps norra backar.
N70	Onslunda sten	Bokskog av hedtyp, sannolikt utvecklad genom skottskogsbruk.
N71	Kusten Stenshuvud - Vik - Simrishamn	Representativt odlingslandskap i mellan- och slättbygd, Bäckahalladalen och Gyllebo-Hivlegården-Stråntemölla-Rörums backar-Stenshuvud, med lång hävdkontinuitet och rik förekomst av naturbetesmarker. I den öppna hagmarken, buskrika utmarken och i annan öppen utmark återfinns art- och individrika växtsamhällen. Här finns också lövgroda. Lokalerna är Rörums backar, Gyllebo, Stenshuvud och Bäckahalladalen. I Rörums södra och norra å från mynningen till Forsemölla finns havsöring.
N72	Kustområdet Nybrostrand - Simrishamn	Representativt odlingslandskap i slättbygd, Glimminge-Gislöv-Skillinge-Simrishamn, med lång hävdkontinuitet och förekomst av naturbetesmarker. Simris Strandäng är ett litet våtmarkskomplex med ett värdefullt kalkpåverkat rikt topogent kärr, ett extremrikkärr.
N73	Norra och Södra Hörupsåsen	Rullstensås.
N74	Bollerup	Referenslokal för diabas.

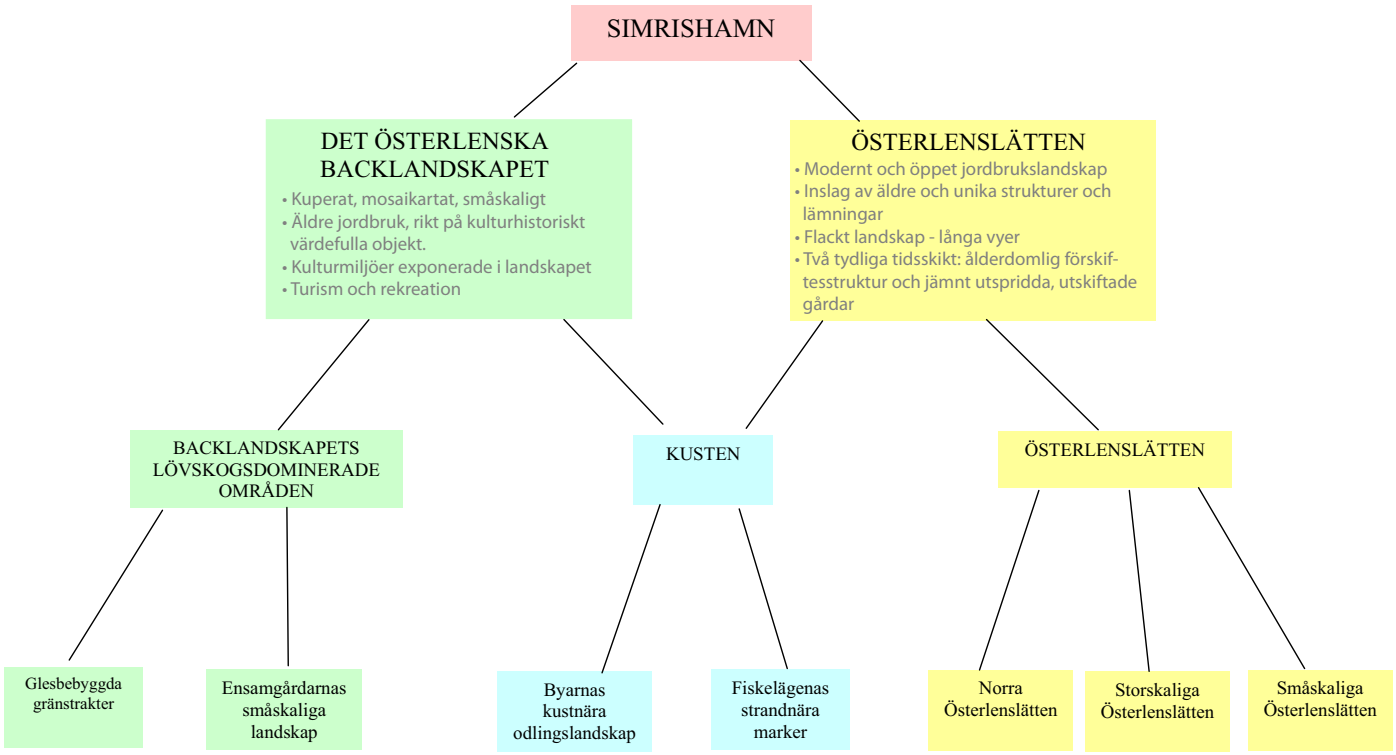
Naturreservat enligt MB 7 kap 4 §

Nationalpark enligt MB 7 kap 2 §

Natura 2000 enligt MB 7 kap 27 §

Riksintresse naturvård enligt MB 3 kap 6 §

NATURA 2000
NATIONALPARK
NATURRESERVAT
RIKSINTRESSE NATURVÅRD

Kulturmiljö

KULTURLANDSKAPET I SIMRISHAMN

Simrishamn delas i två skilda landskapskaraktärer – ett varierat backlandskap i norr och ett uppodlat slättlandskap i söder. Det skånska landsbygdsprogrammet benämner de båda karaktärerna det Österlenska backlandskapet respektive Österlenslätten.

Det Österlenska backlandskapet
Det Österlenska backlandskapet i norr är kuperat, mosaikartat och småskaligt med en nära anknytning till äldre, i viss mån ålderdomligt, jordbruk, rikt på kulturhistoriskt värdefulla objekt.

I de västra delarna är löv- och barrskogen ett framträdande inslag. Kring bebyggelsen som ligger förhållandevis glest öppnar sig landskapet och skapar avgränsade, mindre landskapsrum. Vägnätet är oregelbundet och småskaligt. Närmare kusten öppnar sig landskapet med påtagliga höjdskillnader som ger många hänförande vyer. Bebyggelsen utgörs av både samlade byar och spridda gårdar. Landskapet är aktivt brukat, småskaligt och varierat. Den strandnära bebyggelsen, bl.a. i de äldre fiskelägena är särskilt småskalig och ålderdomlig. I de kustnära sluttningarna är fruktodlingar ett framträdande och karakteristiskt inslag med en stark identitetskänsla.

Många av områdets kulturmiljöer är exponerade i landskapet på ett visuellt mycket tilltalande sätt. Turism och rekreation med utgångspunkt från de rika och delvis unika natur- och kulturmiljöerna kombinerat med landskapsupplevelsen i sig är därför av mycket stor betydelse.

Österlenslätten
Österlenslätten utgörs av ett till stora delar modernt och öppet jordbrukslandskap men med inslag av äldre och unika strukturer och lämningar. Det flacka landskapet erbjuder långa vyer som bryts av bebyggelse, kraftledningar, enstaka träddungar men även vindkraftverk som förekommer på flera platser, i huvudsak i den sydvästra delen. Denna del av slätten är den mest storskaliga och mest produktionsinriktade. Växtodling och viss storskalig djuruppfödning är de viktigaste näringarna. Slättens södra och sydöstra del har en något mer småskalig karaktär där moderna inslag inte är lika påtagliga.

Förutom 1900-talets tillskott finns två särskilt tydliga tidsskikt i landskapet; dels en ålderdomlig förskiftesstruktur där de samlade, lummiga bymiljöerna med kyrka, gatehus och ett fåtal kvarliggande gårdar knyts ihop av ett svagt buktande huvudvägnät med mycket lång historisk kontinuitet. Dels de jämnt utspridda, utskiftade gårdarna som förenas i ett småmaskigt och påfallande rätvinkligt nät av vägar med rötter i 1800-talets skiftesreformer.

KULTURMILJÖER

I det regionala kulturmiljöprogrammet finns 21 särskilt värdefulla kulturmiljöer i kommunen. Fyra av dessa ingår i s.k. kulturmiljöstråk. Åtta miljöer ingår som Riksintresse för kulturmiljö. De sammanfaller helt eller delvis med de regionalt utpekade kulturmiljöerna.

Genom att väga samman landskapets naturliga förutsättningar, markanvändningen idag och historiskt samt utpekade värdekärnor framträder tre storområden som i sin tur kan delas in i sju delområden.

KULTURLANDSKAPETS KARAKTÄRER

Kustlandskapet

Många av kommunens utpekade kulturmiljöer ligger längs kusten och har tydlig anknytning till äldre näringar såsom fiske och skeppsfart, ofta i kombination med jordbruk. Miljöerna har en småskalig och ofta ålderdomlig karaktär. Det kan t ex handla om strandnära, karga betesmarker eller fiskelägen såsom Vitemölla, Örnahusen och Gislövshammar. Här finns även Per Albin-linjens militära fort som är karakteristiska inslag från 1900-talet. Den lågmälda framtoningen i kombination med viss patina gör att de trots sin relativt moderna karaktär smälter väl in i de karga strandmarkerna.

Längst i norr finns kommunens största sammanhängande kulturmiljöområde som omfattar det vidsträckta området Haväng-Vitemölla-Kivik-Vitaby. Detta område utgör även riksintresse för kulturmiljö, naturvård och friluftsliv vilket speglar den unika och rikt varierade miljön. I norr tangerar området varierade slåtter- och betesmarker med lång historisk kontinuitet längs vattendraget Julebodaån i gränsen mellan Kristianstads och Simrishamns kommuner. Längs den slingrande Verkeån finns flera lämningar av äldre verksamheter såsom kvarn och fiske.

Trots att Ravlundafältet används som ett militärt skjutfält kan man här uppleva ett tidlöst och kargt landskap där människans närvaro knappt kan anas.

Kustlinjen är i sin helhet känslig för nya inslag, då den präglas av småskalighet, ålderdomlighet, tidlöshet och naturlighet samtidigt som det endast finns få eller inga storskaliga eller moderna inslag. Kuststräckans rekreations- och turismvärden är mycket höga och av nationellt intresse.

De båda medeltida kyrkorna i Ravlunda och Vitaby ligger mycket framträdande i det kuperade odlingslandskapet i likhet med 1800-talskyrkan i Södra Mellby. De omgivande by- och gårdsmiljöerna liksom det brukade odlingslandskapet har en småskalig, mosaikartad och delvis ålderdomlig karaktär. Strax norr om Vitaby finns godset Torup vars marker i viss mån har en storskalig karaktär, dock endast lokalt. I området finns få moderna inslag. Det småskaliga och här och var ålderdomliga landskapet erbjuder ändlöst vackra och unika vyer.

Stationssamhället Vitaby som ligger avskilt en bit från bondbyn Vitaby har en tydlig 1900-talsprägel. Järnvägen är numera museal med inriktning på rekreation och upplevelser. Även Kivik har vuxit till en tätort under 1900-talet och innehåller både ålderdomlig småskalig bebyggelse främst närmast kusten/hamnen, men även moderna inslag. Fruktodlingen är ett påtaligt inslag som även utgör en viktig del av samhällets identitet. Kiviks musteri har utvecklats till en förhållandevis storskalig industri vid kusten strax norr om Stenshuvud. Stenshuvud är för övrigt ett välkänt landmärke.

Backlandskapets lövskogsdominerade områden

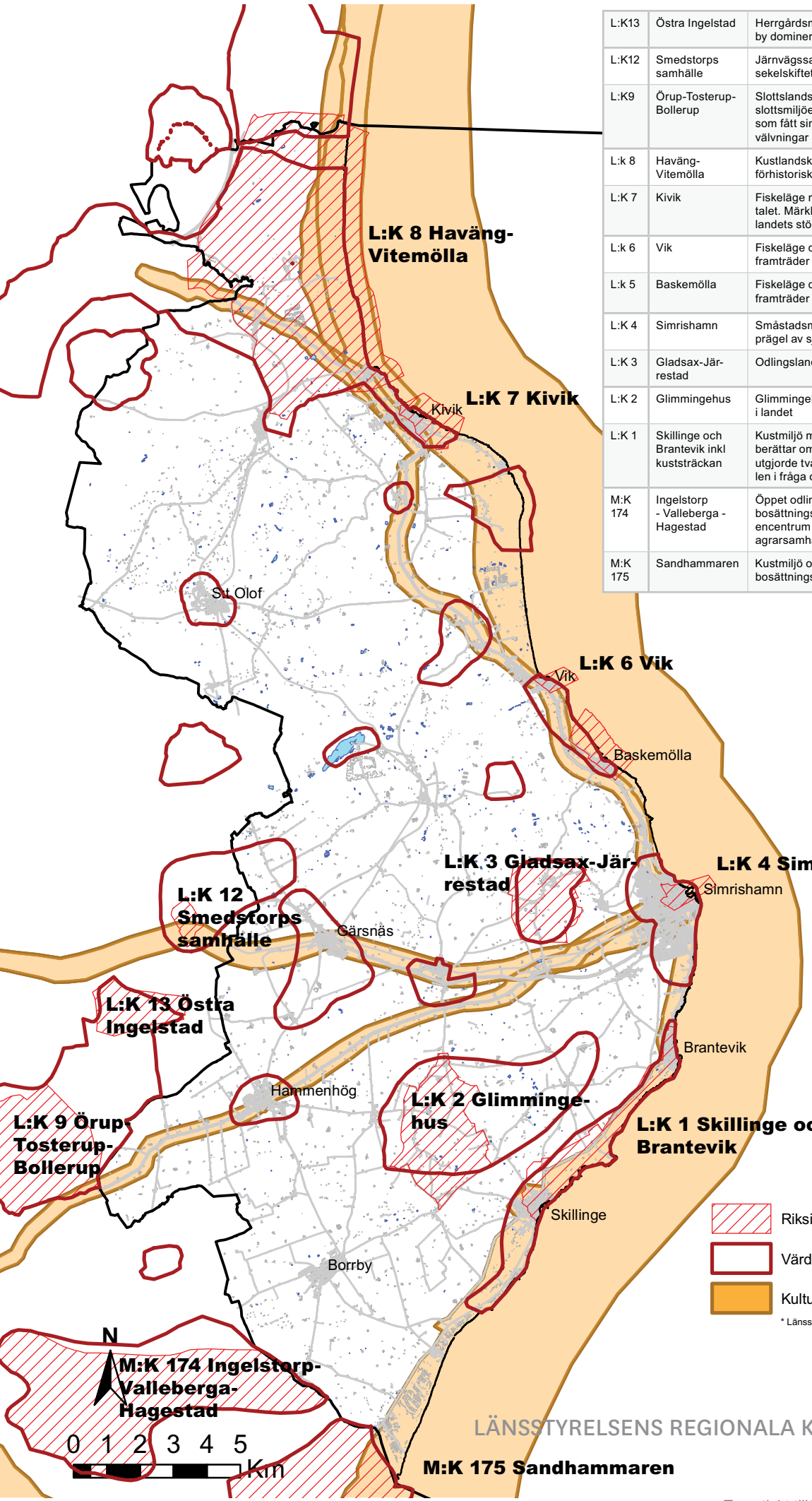
Samhället S:t Olof är en av få utpekade kulturmiljöer i inlandet. Bondbyn växte till en centralort och stationssamhälle under 1800-talet då järnvägen drogs genom. Industrier följde i järnvägens spår och orten är i viss mån präglad av 1900-talets tillskott. Järnvägen lades ner i slutet av 1960-talet och är numera en museijärnväg.

Omgivningarna kring S:t Olof domineras av ett mosaikartat och småskaligt landskap med både lövskog och planterad granskog. Bebyggelsen är förhållandevis gles och utgörs till stora delar av ensamgårdar i likhet med den äldre historiska strukturen. Insprängt finns större skogsmarker med delvis lång historisk kontinuitet.

Längs den västra kommungränsen mot Tomelilla framträder ett mycket glesbebyggt skogsområde med gränsbygdskaraktär. Den skogliga kontinuiteten bedöms delvis som lång men de historiska strukturerna i detta stråk är överlag få eller mindre tydliga.

Nära gränsen mot slättbygden i söder som går i höjd med Listarumsån-Gyllebosjön-Örnaberga finns variationsrika miljöer. Kommunens enda större sjö, Gyllebosjön, är omgiven av vidsträckta ädellövskogar. Gyllebo slott och borgruin ligger på en holme i sjön. Örnaberga utgörs av en samlad by omgiven av ett småskaligt odlingslandskap.

För slättbygdsbor med brist på allemansrättslig mark ligger dessa skogsområden närmast varför rekreationsvärdena är starka, i första hand för de egna kommuninvånarna, i andra hand för turister.

L:K13	Östra Ingelstad	Herrgårdsmiljö typisk för de fd danska landskapen med by dominerad av herrgård
L:K12	Smedstorps samhälle	Järnvägssamhälle med tidstypisk bebyggelse från sekelskiftet
L:K9	Örup-Tosterup-Bollerup	Slottslandskap med Örups, Tosterups och Bollerups slottsmiljöer med byggnader från medeltiden och framåt, som fått sina huvuddrag under 1800-talets agrara omvälvningar karaktäriserade av huvudgård-utgård.
L:k 8	Haväng-Vitemölla	Kustlandskap med kyrkbyar, strandängar,ålabodar och förhistoriska gravar.
L:K 7	Kivik	Fiskeläge med välbevarad bebyggelsekärna från 1800-talet. Märklig och unik fornlämningsmiljö, bl.a. med landets största röse med hällristningar centralt i graven
L:k 6	Vik	Fiskeläge där kombinationen fiske och jordbruk tydligt framträder i bebyggelsen
L:k 5	Baskemölla	Fiskeläge där kombinationen fiske och jordbruk tydligt framträder i bebyggelsen
L:K 4	Simrishamn	Småstadsmiljö med bevarad medeltida karaktär och prägel av sjöfart och fiske
L:K 3	Gladsax-Järrestad	Odlingslandskap med fornlämningar och kyrkby
L:K 2	Glimmingehus	Glimmingehus är Nordens bäst bevarade medeltidsborg i landet
L:K 1	Skillinge och Brantevik inkl kuststräckan	Kustmiljö med fiskelägena Skillinge och Brantevik som berättar om 1800-talets uppsving för skutfarten och som utgjorde två av landets mest betydande sjöfartssamhällen i fråga om segelfartyg
M:K 174	Ingelstorp - Valleberga - Hagestad	Öppet odlingslandskap med förhistorisk bruknings- och bosättningskontinuitet med medeltida kyrkor och sockencentrum som visar på byarnas betydelse i det forna agrarsamhället. Talrika gårds- och bymiljöer.
M:K 175	Sandhammaren	Kustmiljö och fyrplats med förhistorisk bruknings- och bosättningskontinuitet.

Riksintresse kulturmiljö enligt MB 3 kap 6 §

Värdefulla kulturmiljöer*

Kulturmiljöstråk*

* Länsstyrelsens kulturmiljöprogram

KULTURMILJÖER RIKSINTRESSE OCH LÄNSSTYRELSENS REGIONALA KULTURMILJÖPROGRAM

Österlenslätten

Flera av slättens utpekade kulturmiljöer utgörs av samlade bymiljöer bestående av låga gatehus och enstaka större gårdar med karaktär av 1800-tal, i vissa fall kring en kyrka, omgivna av ett uppodlat åkerlandskap med utskiftade gårdar. I byarna finns ofta ett lummigt lövsinslag som är värdefullt i det annars öppna landskapet.

Landskapet i den sydvästra delen av Österlenslätten har en modern karaktär. Större jordbruksföretag och storgods med tillhörande vidsträckta marker är framträdande bl. a. kring Ö Herrestad, Gärsnäs och Stiby. Denna karaktär ansluter till godslandskapet kring Östra Ingelstad i Tomelilla kommun. Här finns en storskalighet och ett ”industriellt produktionstänk” i markanvändningen samtidigt som landskapets skala är stor och räta linjer dominerar. Vindkraftverk finns i spridda mindre grupper, vilka upplevs som röriga då de sinsemellan inte verkar ha något samband med varandra.

Flera av de utpekade kulturmiljöerna har en tydlig anknytning till järnvägen Tomelilla-Simrishamn. Dessa samhällen växte ofta fram en bit från den äldre bebyggelsen, exempelvis Gärsnäs stationssamhälle där bebyggelse och industrier expanderade under 1900-talet. Även i Hammenhög finner man en äldre, samlad bykärna kring kyrkan men 1900-talets inslag av handel och industriverksamheter är desto tydligare.

Miljöerna speglar förändring och modernitet som kan tåla nya inslag utan att påverkas negativt. Landskapet är flackt med mycket långa vyer och siktlinjer vilket medför att vindkraftverk inte kan döljas. Det kan dock finnas en risk för ”överbeläggning” i dessa områden.

En tydlig gräns mot ett betydligt mer ålderdomligt och småskaligt landskap går längs en svag åssträckning i höjd med vägen Löderup-Borrby. Denna höjdsträckning fortsätter i nordostlig riktning upp till Järrestad. Den framträder även på skånska rekognosceringskartan från 1810-talet. Söder om denna är gårdarna mindre och markerna har en betydligt mer småskalig karaktär samtidigt som buskar och träd i gränser blir ett mer framträdande inslag. Glimtar av havet kan upplevas här. De moderna, industriella inslagen såsom vindkraftverk eller master är få eller saknas. De befintliga vindkraftverken i norr upplevs knappt eftersom de döljs av höjdryggen.

Inom denna del av slätten finns Glimmingehus som är en av nordens bäst bevarade medeltidsborgar, en unik och därtill välkänd byggnad. Från vissa håll i landskapet har den karakteristiska profilen ett framträdande läge medan den från vissa vyer störs av en mast.

Den norra delen av Österlenslätten utgör ett mer komplext område som innehåller både småskaliga och storskaliga delar. Jordbruket är inte riktigt lika produktionsinriktat som i den sydvästra delen av Österlenslätten och här finns relativt få storskaliga eller moderna inslag. I den östra delen finns det fornlämningsrika Gladsaxområdet med höga kulturhistoriska värden, men i övrigt är de framträdande kulturmiljöerna få. Snarare är det så att landskapet är ett sorts brukat vardagslandskap, en helhet som utgör ett sorts ”mellanrum” mellan de spektakulära, publikdragande landskapsavsnitten å ena sidan och landskapen utan framträdande kvalitéer å andra sidan. Det svagt kuperade landskapet har på sina håll värdefulla visuella kvalitéer där tilltalande vyer, bl a ut mot slätten med vindkraftverk på avstånd i horisonten, kan upplevas.

KULTURLANDSKAP OCH TÅLIGHET FÖR VINDKRAFT

En vindkraftanläggning är ett storskaligt inslag med en modern industrikaraktär som ger en påverkan både på nära och långt håll. En direkt påverkan sker lokalt på platsen där det uppförs och nya komponenter såsom ljud, ljus, skuggor och rörelser tillkommer i landskapet. Vindkraftverk påverkar inte minst upplevelsen av landskapet. Upplevelsen är individuell och har en stark koppling till vars och ens förväntningar. Exempelvis förväntar man sig inte en tyst naturupplevelse invid en starkt trafikerad väg på samma sätt som man gör i ett avlägset liggande skogsområde.

Kulturlandskap som är tåliga för vindkraft

Olika typer av landskap är olika tåliga. Kulturlandskap som är präglade av förändringar, ofta snabba, utan direkt anknytning till äldre strukturer är ofta tåliga för vindkraft. Landskapsavsnitt med en storskalig karaktär eller landskap som redan har en etablerad storskalig anläggning är i regel förhållandevis tåliga för nya inslag såsom vindkraft. Detta gäller även områden som har moderna eller industrialiserade inslag. Den sydvästra delen av Österlenslätten är produktionsinriktad och kan betraktas som förhållandevis tåligt för vindkraft då det har en storskalig och rätlinjig karaktär med moderna inslag. Stationssamhällena Gärsnäs och Hammenhög är präglade av 1900-talets förändringar som en följd av järnvägens etablering med industrier och handel i dess fotspår.

Kriterier för landskap som tål vindkraft

- Präglat av förändring
- Storskaligt
- Modernt
- Industrialiserat
- Fragmentariserat
- Påverkat av buller, ljus, rörelse

Kulturlandskap som är känsliga för vindkraft

I landskap som är småskaliga och variationsrika finns i regel en historisk dimension där landskapets årsringar i form av t.ex. gränser, bebyggelsemönster, markanvändning, vägnät är avläsbara. Här finns en blandning av gamla och nya inslag, men gemensamt är den lilla skalan. Den äldre bebyggelsen har ofta en koppling till de lokala resurserna i landskapet, t.ex. många byggnader i korsvirke, trä eller sten. De knappt märkbara förändringarna har skett successivt och långsamt. Stora delar av kommunens kust- och odlingslandskap men även den sydligaste delen av Österlenslätten hamnar inom denna kategori.

Ålderdomliga landskap präglas av lång historisk kontinuitet där markanvändning och funktion har varit och är densamma eller likartad under lång tid. Här finns få nya eller moderna inslag från senare delen av 1900-talet. Denna typ av landskap har ofta en koppling till besöksnäring och rekreation. I Simrishamn kan t.ex. stora delar av kusten och de kustnära byarna anses ålderdomliga.

Resonemanget om tålighet för vindkraft kan appliceras även på kyrkor eftersom de självklart ingår som en viktig del i byarnas kulturmiljöer. Särskild hänsyn måste tas till kyrkor som ligger särskilt framträdande i landskapet så att vindkraftverken inte konkurrerar med kyrkans dominerande placering.

Landskap där människans närvaro knappt är märkbar, kanske inte heller tiden, kan karakteriseras som ”naturliga” landskap. Man får en känsla att landskapet är ”uråldrigt” och uttryck såsom ödemark och vildmark passar in. Det kan gälla t ex långsträckta stränder och karga betesmarker som i Ravlunda eller urskogsliknande områden som vid Stenshuvud. Denna typ av områden är dessutom förhållandevis ”orörliga” förutom vinden i trädkronorna, vågorna på vattnet och djur som rör sig. Dessa landskapsavsnitt är känsliga för moderna anläggningar såsom vindkraftverk. De blir alltför dominerande och bryter av både i skala och tidsdjup samtidigt som människans och teknikens närvaro plötslig blir väldigt tydlig på ett negativt sätt.

Landskap där värden såsom tystnad och mörker ännu kan upplevas tenderar att bli allt sällsyntare. Dessa värden/landskap kommer sannolikt att bli ännu mer eftertraktade i framtiden varför det är viktigt att slå vakt om de områden där tystnad och mörker ännu kan upplevas. Tystnad och mörker är faktorer som kraftigt förstärker karaktären i småskaliga eller ålderdomliga landskap.

Kriterier för landskap som är känsliga för vindkraft

- (till synes) Opåverkat av människor
- Småskaligt
- Ålderdomligt
- Tidlöst
- Avläsbart, har tydliga årsringar
- Präglat av långsam förändring
- Tyst, mörkt, stilla

FORNLÄMNINGAR

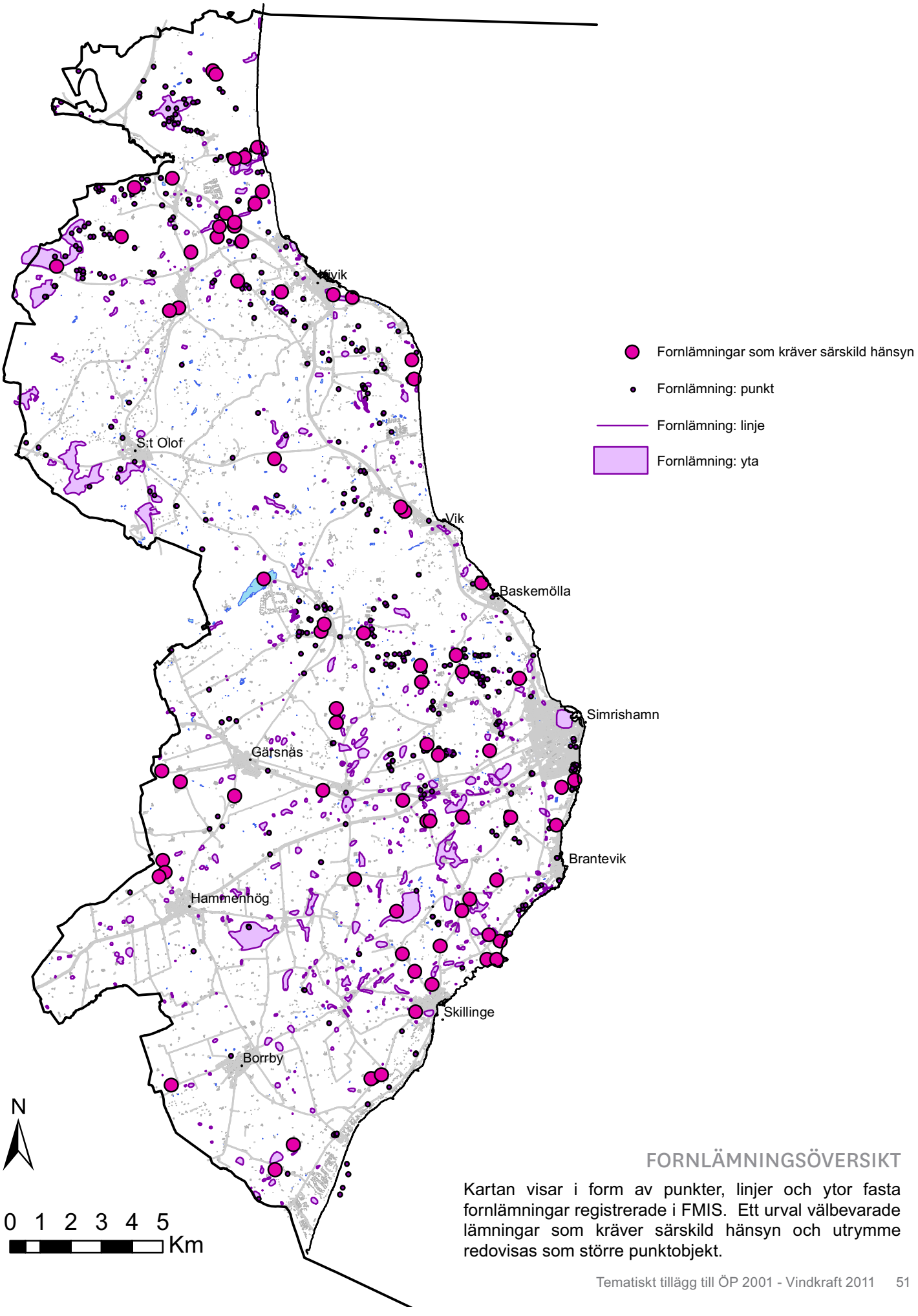
Fasta fornlämningar skyddas av Kulturminneslagen. Såväl kända som okända fornlämningar är lagskyddade. Kartan redovisar alla de fasta fornlämningar som hittills är kända och registrerade i FMIS, d.v.s. Riksantikvarieämbetets digitala fornminnesregister. Även ett område kring fornlämningarna är skyddat, ett sk. fornlämningsområde. Syftet med dem är att en fornlämning skall kunna bevaras i ursprunglig miljö så långt som möjligt.

Bevarade fornlämningar är sällsynta i fullåkersbygden och bör därför tas särskild hänsyn till. Ofta handlar det om stora gravhögar eller storstensgravar, s.k. megaliter, som kräver rumsligt stort utrymme för att komma till sin rätt i landskapet. Vi kan anta att dessa monument anlagts i akt och mening att dominera platsen de ligger på. Dessutom är utsikten från fornlämningen ut över landskapet av betydelse. Kartan redovisar särskilt dessa i landskapet välbevarade och framträdande fornlämningar.

I skogsbygden finns en annan typ av områden som man bör ta särskild hänsyn till. Det är välbevarade och sammansatta fornlämningsmiljöer med fossila åkrar, gravar och ristningar.

Med en god lokalisering av de enskilda vindkraftverken med tillhörande tillfartsvägar kan man i regel undvika att fornlämningar berörs.

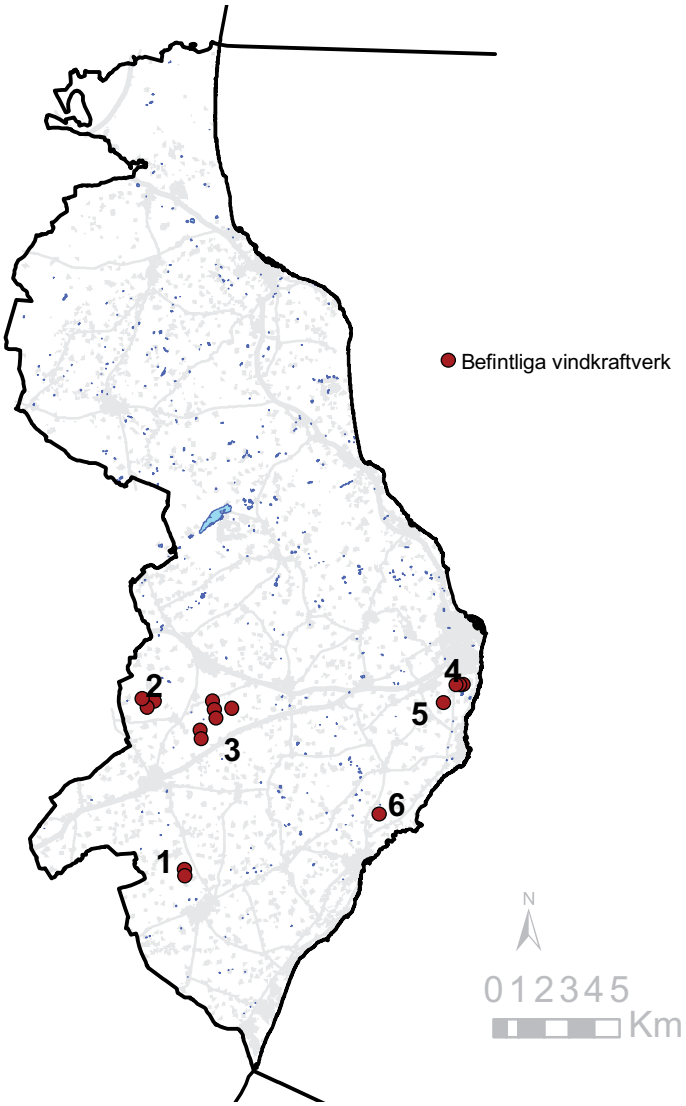
En vindkraftsetablering kan leda till att ytterligare fornlämningar lokaliseras. Om fornlämningar berörs kommer arkeologiska undersökningar självklart att krävas, men ingrepp i de mest värdefulla miljöerna bör undvikas.

FORNLÄMNINGSÖVERSIKT

Kartan visar i form av punkter, linjer och ytor fasta fornlämningar registrerade i FMIS. Ett urval välbevarade lämningar som kräver särskild hänsyn och utrymme redovisas som större punktobjekt.

Befintliga vindkraftverk

I kommunen finns för närvarande sexton vindkraftverk. Elva av dessa är uppförda i den storskaliga delen av Österlenslätten i trakten kring Gärsnäs och Hammenhög.

De två sydligaste verken (1) står mellan Borrby och Hammenhög i ett landskap som präglas av stora, sammanhängande fält.

Norr om Hammenhög, nära gränsen till Tomelilla kommun, finns en mindre, avgränsad grupp bestående av tre verk (2). Öster om dessa verk, öster om Östra Herrestad, står sex verk (3) grupperade i en lös formation. Även här präglas landskapet av det storskaliga produktionsjordbruket.

Strax söder om Simrishamn finns en sammanhållen grupp om tre mindre verk (4) och ett enstaka, mindre verk (5) en dryg kilometer sydväst om denna. Verken ligger förhållandevis kustnära i ett landskap som visserligen är påverkat av stadens verksamheter och kommunikationer, men som i övrigt präglas av kustmiljöernas småskalighet.

Norr om Skillinge ligger ett verk (6) för sig själv. Detta ligger inom den småskaliga delen av Österlenslätten i gränszonen mot de småskaliga kustmarkerna, ett landskap som inte är tåligt för vindkraft.

VINDKRAFT TILL HAVS

Vindkraft till havs kan ha stor framtida utvecklingspotential. Ute till havs är det högre vindstyrkor med jämnare vindflöde, vilket ger bättre produktionsförhållanden. Till havs kan man även etablera större vindkraftsparker, vilket ytterligare bidrar till goda förutsättningar för storskalig elproduktion. Den tekniska utvecklingen kan leda till att hållbar energiproduktion till havs även kan komma att handla om vågkraftverk, kanske anlagda under vattenytan.

Simrishamns kommun innefattar även havsområdet ut till territorialgränsen. Idag finns inget område med riksintresse för vindkraft i Simrishamns kommun. Däremot utpekar länsstyrelsen det till ett kustområde med både betydande allmänna intressen och värdekärnor (2006). Det innefattar även riksintresse för fiske, kustzonen och totalförsvaret.

Avstånd till kusten

Vindenergiinnehållet ökar till havs jämfört med på land, men bara ut till 5 km utanför kusten. Större avstånd ger inte ökad produktion, men däremot ökade drifts- och underhållskostnader.

Samtidigt syns stora parker på öppet vatten långa sträckor och stora landområden kan beröras och påverkas av anläggningarna. Synligheten beror på verkens höjd, antal, utformning och väderförhållanden, men framför allt avstånd till kusten. Länsstyrelsen i Skåne anser att det ur landskapsbildssynpunkt är olämpligt med storskalig vindkraftsetablering närmare kusten än 8 km, med undantag för etablering i anslutning till industri- eller hamnområden.

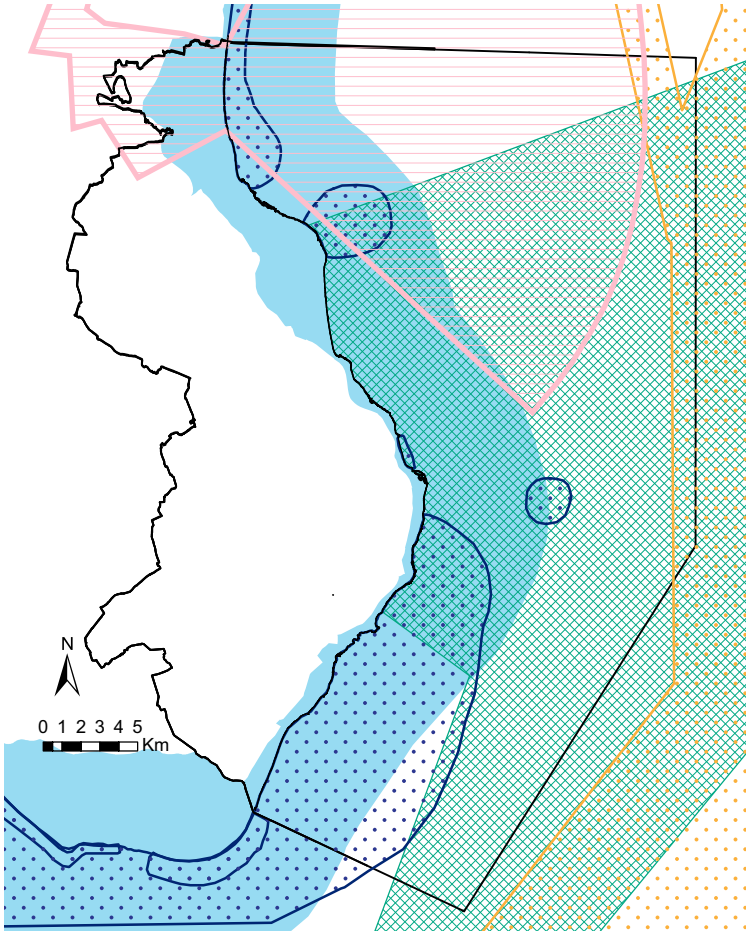
Havsdjup

Havsdjup är en viktig teknisk och ekonomisk begränsning för etablering av vindkraftverk. Kostnaden ökar exponentiellt med djupet, framför allt p.g.a. ökad materialvikt och högre krav på strukturen. Idag är det ekonomiskt rimligt att bygga vindkraftverk på 10 m djup. Man projekterar ner till 20 m, planerar till 30 m och beräknar att det i framtiden kan vara rimligt att bygga även på 40 m havsdjup. Utanför Simrishamns kust ökar havsdjupet relativt snabbt (se karta).

STÄLLNINGSTAGANDEN

Det finns i dagsläget inte förutsättningar att planera för någon utbyggnad av vindkraft i kust- eller havsområdet inom Simrishamns kommun. Någon utbyggnad bör alltså inte ske där. Följande bedömningar ligger till grund för ställningstagandet:

- Frågan om havsområdet kan utnyttjas för hållbar energiproduktion, eventuellt med vågkraft som ett alternativ, bör tas upp i framtida översikts- och energiplanering.
- Nationell och regional planering har undantagit kommunens havsområde från utbyggnad.
- Den fria havshorisonten är en väsentlig del av upplevelsevärdena längs kusten. Kusten har hög attraktivitet som rekreationsområde och turistmål och därmed även för besöksnäringen. Till det bör läggas att en vindkraftpark planeras längre norrut i Hanöbukten.
- Nära kusten får det med hänsyn till upplevelsevärdena betraktas som uteslutet med vindkraftverk och längre från kusten är det beroende på stora djup inte aktuellt.
- Försvaret riksintresse kring Ravlunda skjutfält förhindrar utbyggnad i en stor sektor.
- Det finns inga ansökningar om projekt att pröva.

Riksintresse yrkesfiske hav

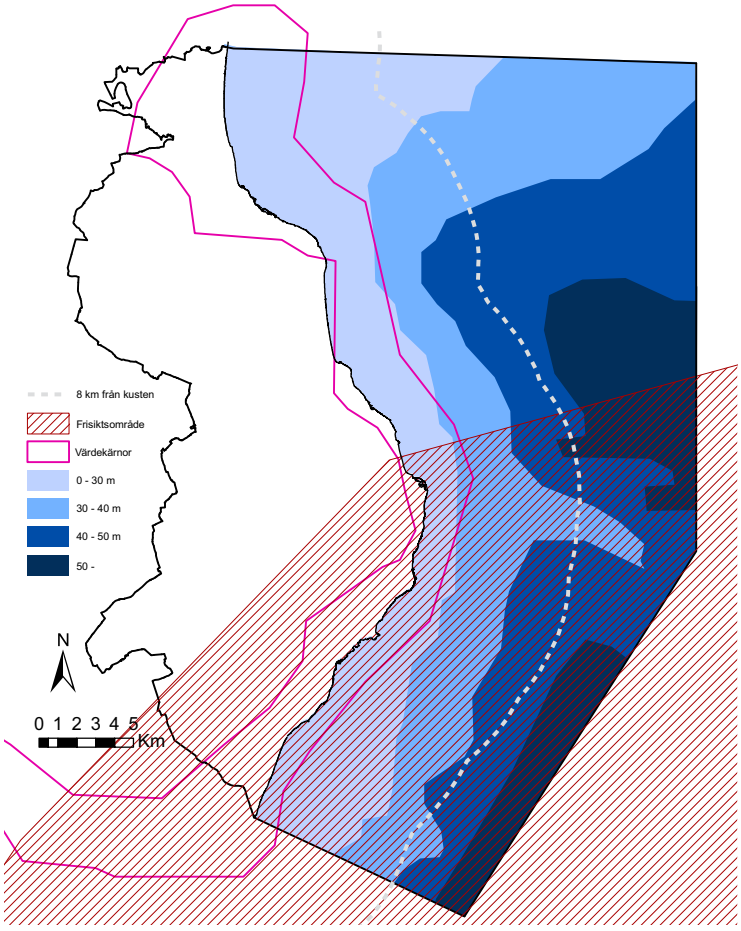
Riksintresse kustzon

Riksintresse totalförsvaret

Skyddsvärt kustområde

Farleder av riksintresse för sjöfarten

ALLMÄNA INTRESSEN FÖR HAVSOMRÅDET

8 km från kusten

Frisiktsområde

Värdekärnor

0 - 30 m

30 - 40 m

40 - 50 m

50 -

HAVSDJUP OCH VÄRDEKÄRNOR

UTREDNINGSOMRÅDEN

Denna rapport är tänkt som ett kunskaps- och beslutsunderlag för kommunens fortsatta arbete med vindkraftsplanering, så också detta kapitel.

I samrådet presenterades många områden som tänkbara för vindkraftsexploatering. Med stöd av faktadelen, de många synpunkter som kommit in under samrådet och efter diskussioner med kommunens politiker och tjänstemän är de områden som nu presenteras som lämpliga för vindkraft betydligt färre.

På följande sidor presenteras urvalsprocessen med bl.a. en översiktlig presentation av alla områden, där det klart framgår varför områden bedömts som lämpligt respektive olämpligt för vindkraftsexploatering.

Efter det presenteras de områden som är lämpliga för prövning av vindkraft mer i detalj.

Kommunens ställningstaganden till gällande översiktsplan och energiplan

Översiktsplanen för Simrishamns kommun 2001
Med avseende på vindkraft ersätter detta tillägg översiktsplanen från 2001. Utgångspunkter som fortsatt gäller är att värna följande värden:

- Befintliga byars och orters attraktivitet som boendemiljöer
- Kommunens attraktivitet som turistmål
- Viktiga rekreationsområdens attraktivitet

Energiplan 2006
Energiplanens vision och långsiktiga mål till 2050 är utgångspunkt för detta tillägg. Visionen lyder:
Inom ramen för ett uthålligt samhälle ska Simrishamns kommun sikta på att bli självförsörjande på energiområdet. Energisystemet ska vara så effektivt som möjligt och förnyelsebar och lokalt producerad energi ska nyttjas på ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt långsiktigt hållbart och säkert sätt.

Långsiktiga mål 2004-2050:

- Energianvändningen i Simrishamns kommun bör till år 2050 minska med 40% per invånare jämfört med 1990.
- Energi som bygger på lagerresurser, som olja, kol, naturgas och kärnkraft, ska 2050 ha fasats ut och ersätts med förnyelsebara energikällor.
- Den förnyelsebara energi som nyttjas ska produceras lokalt från en mångfald av energikällor. Framtiden finns bland annat i bioenergi (i form av etanol, rapsolja, biogas, energipellets, etc), solenergi, vindkraft och vågenergi.
- Fjärrvärme ska vara väl utbyggd.

Tänkbara områden att överväga

BASKRITERIER - ETT FÖRSTA URVAL

Den första kartan, på motstående sida, visar med nummer de 25 områden som kan tänkas rymma tre eller flera verk på minst 500 m avstånd från befintliga bostäder, verksamhetsområden och planerad tätortsutbyggnad enligt kommunens översiktsplan. I listan härintill har områdena även getts ett namn. Nummer och namn återfinns i de efterföljande områdesbeskrivningarna. Med liten bokstav redovisas på kartan de områden som rymmer två verk eller endast enstaka verk, med villkoret att det enstaka verket tillsammans med något intilliggande område kan tänkas bilda en grupp av vindkraftverk.

SLUTBEDÖMNING OCH URVAL

GENERELLA STÄLLNINGSTAGANDEN

- Optimal produktion
- Få områden
- Grupper av verk (3 verk)

STOPPKRITERIER

- Avstånd till bostäder och tätortsutbyggnad 500 m
- Riksintresse för totalförsvarets militära del
- Natura 2000
- Naturreservat
- Nationalpark

BEDÖMNINGSKRITERIER

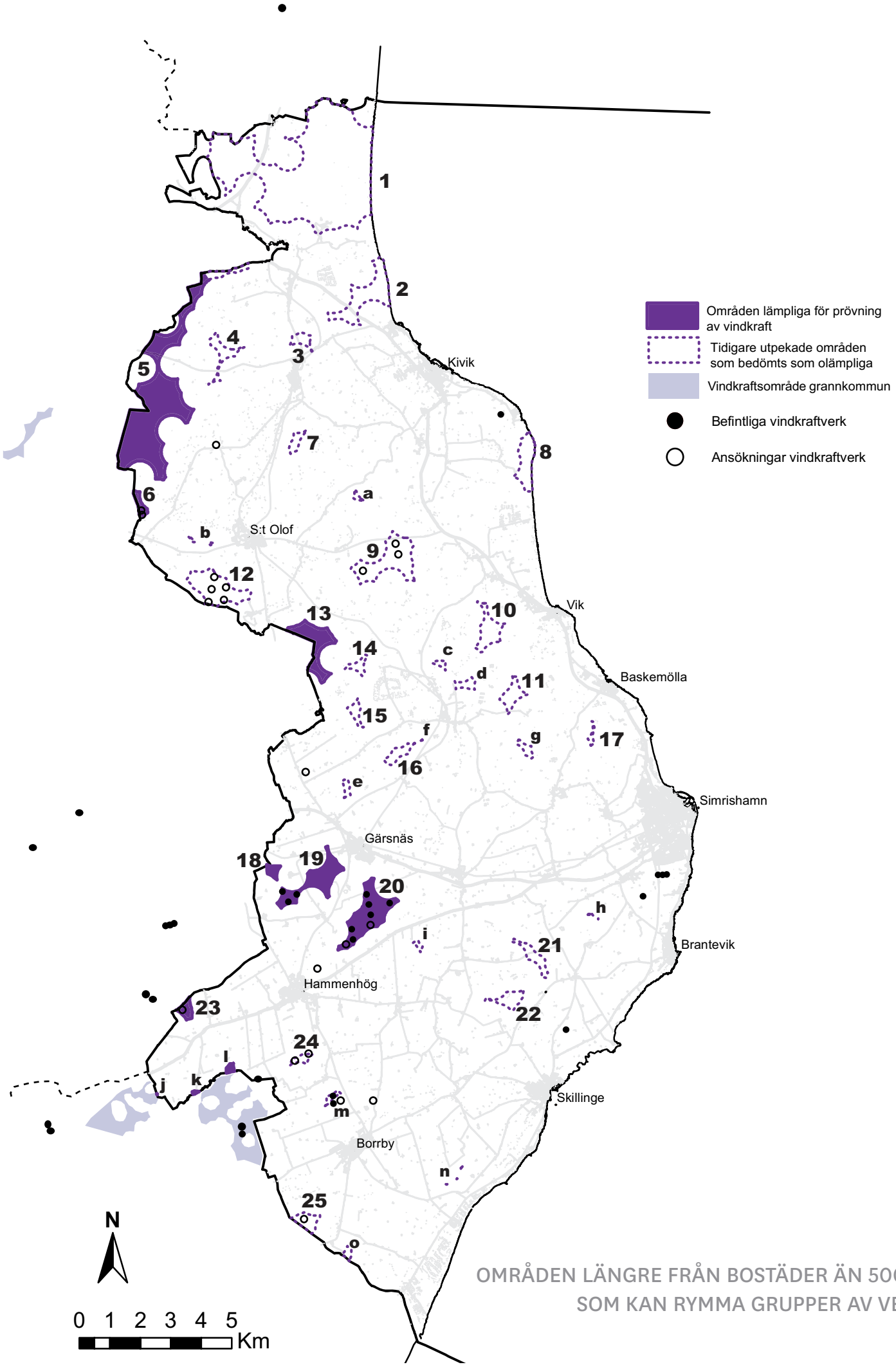
- Vindresurser
- Befintliga vindkraftverk/ev. intresse
- Vindkraftsfritt område i ÖP 2001
- Riksintresse för naturvård
- Landskapsbildsskydd
- Landskapskaraktär
- Naturvårdsprogrammet
- Vägar, järnväg och kraftledningar
- Kulturlandskapskaraktär
- Riksintresse för kulturmiljö
- Regionala kulturmiljöer
- Fornlämningar
- Riksintresse friluftsliv
- Riksintresse kustzon
- Strandskydd
- Rekreationsområden
- Grundvatten

De prickade områdena i kartan är inte längre aktuella som förslagsområden. Antingen berörs de av något eller flera stoppkriterier, eller så har vindkraft bedömts stå i för stor konflikt med andra intressen. Vilka intressen och bedömningskriterier redovisas i tabellen på följande upppslag.

De små områden som endast rymmer ett eller två verk, markerade med liten bokstav, är nu alla med två undantag (område j och l) inte längre aktuella. Detta med anledning av att en grupp av verk inte kan etableras och därmed står det i strid med det generella ställningstagandet att endast grupper om minst 3 verk ska etableras.

RYMMER 3 VERK ELLER FLER

Nr	Namn
1	Ravlunda
2	Vitemölla
3	Vitaby / Torup
4	Hybblekille
5	Tostaröd / Vitaby skog / De dödas lott
6	Attusa
7	Grevlunda
8	Stenshuvud
9	Rörums käsk
10	Rörums fur
11	Örnaberga
12	Sjunkalotten
13	Älmhult/Gyllebo
14	Gyllebo
15	Vemmerslövstorp
16	Virrestad / Vemmerslövstorp
17	Bäckahalladalen
18	Ulriksberg
19	Ö Herrestad norra
20	Ö Herrestad södra
21	Glimminge / Gnalöv / Gislöv
22	Glimminge/Bjäret
23	Hannas
24	Blästorp
25	Borrby tuvor / Sandby

OMRÅDEN LÄNGRE FRÅN BOSTÄDER ÄN 500 M SOM KAN RYMMA GRUPPER AV VERK

OMRÅDE	**KARAKTÄR (landskap)**	**Vind-resurser (72 möh)**	**Antal verk (idag)**	**Ansökningar avslag**	**Vindkrafts-fritt område ÖP 2001**	**Riks-intresse för totalförsvarets militära del**	**Natura 2000, Natur-reservat, Nationalpark**	**Riksin-tresse för naturvård**	**Land-skaps-bilds-skydd**	**Natur-vårds-program-met**
1. Ravlunda	**Kustnära backlandskap** Ett speciellt kustnära och kuperat landskap med stora vidder med havet närvarande. Skogbeväxt men även med magra betesmarker.	6,5 - 7,0 m/s	0		Hela	Hela området	Delvis Natura 2000, liten del Naturreservat (sydväst)	Hela		Delvis
2. Vitemölla	**Kustnära backlandskap** Småskaliga och mosaikartade strandbackar som avslutas med naturskön skog och utblickar mot havet.	6,8 - 6,9 m/s	0		Hela		Delvis Natura 2000 och Naturreservat	Nästan hela (norr)		Största delen
3. Vitaby / Torup	**Kustnära backlandskap/ Högländ skogslandskap** Från denna höjdplatå med förhållandevis storskaliga åkermarker har man slående vyer mot havet.	7,1 m/s	0		Hela					
4. Hybblekille	**Högländ skogslandskap** Trots närhet till öppnare marker har detta område enslig karaktär med planterad skog och mindre öppningar där marken brukas.	7,2 - 7,4 m/s	0		Nästan hela (norra)		Stor del Natura 2000	Till största del		Största delen
5. Tostaröd / Vitaby skog / De dödas lott	**Högländ skogslandskap** Obebyggda marker med lövskog och planterad granskog längs med kommungränsen.	6,9 - 7,4 m/s	0		Delvis (norra)	Liten del (norr)	Tangerar Natura 2000 (norr)	Delvis (norr)		Stor del (södra)
6. Attusa	**Högländ skogslandskap** Ett glesbebyggt beskogat område med utmarkskaraktär.	7,4 m/s	0	Attusa 2:15, 2:16, ansökan 2 verk, väntar på ÖP.						Hela
7. Grevlunda	**Högländ skogslandskap** Ett krön med åkermark med sluttningar beväxta med lövskog. Bjuder trots det exponerade läget begränsade vyer mot havet.	7,6 m/s	0							
8. Stenshuvud	**Kustnära backlandskap** Ett vida känt landmärke i kommunen. Med sin höjd och branter mot havet är platsen unik.	7,1 - 7,2 m/s	0	Äsperöd 1:90. Gårdsverk uppfört (nära område 8)	Hela		Natura 2000 och Nationalpark	Hela	Liten del	Hela
9. Rörums käsk	**Högländ skogslandskap** Dessa skogsmarker av lövskog och planterad granskog ligger på gränsen till det mer kuperade och öppna kustlandskapet.	7,3 - 7,4 m/s	0	Dälperöd 1:2., 1 verk, väntar på ÖP. Rörum 9:5., 2 verk, väntar på ÖP.						Hela
10. Rörums fur	**Kustnära backlandskap** Ett kuperat landskap med bl.a. löv-, bland- och barrskog nära havsbandet.	7,3 - 7,4 m/s	0	Gyllebo 8:2, 3 verk, avslag från försvarsmakten	Till stor del (norra)				Delvis (norr)	Liten del
11. Örnaberga	**Kustnära backlandskap** Ett kuperat landskap nära havet. Ett småskaligt och mosaikartat marktäcke av både öppna ytor och växtlighet.	7,4 - 7,5 m/s	0	Gladsax 20:6. 2 verk, avslag från försvarsmakten						
12. Sjunkalotten	**Högländ skogslandskap** Detta glest bebyggda landskap består av planterad granskog samt sankare lövblandade marker.	7,3 - 7,5 m/s	0	Sjunkalotten 1:1. 5 verk, bygglov, för överprövning						Delvis

OMRÅDE	**Väg, järnväg, kraftledning**	**Kulturlandskapskaraktär**	**Riksintresse kulturmiljö**	**Regionala kulturmiljöer**	**Fornlämningar (yta)**	**Riksintresse friluftsliv (båda)**	**Riksintresse kustzon**	**Strandskydd**	**Rekreation**	**Grundvatten**	**BEDÖMNING Lämplighetsklasser med motivering varför området tagits bort**
1. Ravlunda	Väg (riksintresse)	Glesbygda gränstrakter/ Fiskelägenas strandnära marker	Stor del (öster)	Stor del	Ja, några kräver särskild hänsyn	Hela Lokalt viktigt rekreationsområde	Till största del (öster)	Liten del	Delvis, kusten		C • Försvarets riksintresse
2. Vitemölla	Väg	Fiskelägenas strandnära marker/ Byarnas kustnära odlingslandskap	Hela	Hela	Mycket fornlämningar, flera kräver särskild hänsyn	Hela Badstränder, vandringsleder	Hela	Stor del	Hela, kusten	Resurs (5-25l/s)	C • Försvarets riksintresse • Naturvård • Kulturmiljö • Landskapskaraktär • Kusten
3. Vitaby / Torup	Väg (nästan hela området)	Byarnas kustnära odlingslandskap	Delvis (öster)	Delvis (öster)	Ett objekt kräver särskild hänsyn	Hela Historisk museijärnväg					C • Kulturmiljö • Kulturlandskapet • Landskapsbilden
4. Hybblekille	Väg	Glesbygda gränstrakter				Nästan hela Vandrings- och cykelleder		Till största del			C • Naturvård
5. Tostaröd / Vitaby skog / De dödas lott	Väg och kraftledning	Glesbygda gränstrakter		Delvis (norr)	Flera (norr)	Delvis (norra)		Delvis			B
6. Attusa		Glesbygda gränstrakter									B
7. Grevlunda		Ensamgårdarnas småskaliga landskap						Liten del			C • Kulturlandskapet • Landskapsbilden
8. Stenshuvud		Fiskelägenas strandnära marker		Hela	Ett par kräver särskild hänsyn	Hela Mycket höga rekreationsvärden	Hela		Hela, kusten		C • Naturvård • Kusten
9. Rörums käsk	Väg (norr)	Ensamgårdarnas småskaliga landskap			En kräver särskild hänsyn			Liten del			C • Naturvård • Kulturlandskapet
10. Rörums fur		Ensamgårdarnas småskaliga landskap		Tangerar		Nära Stråntemölla (populärt område)		Delvis		Mindre resurs (<1l/s)	C • Kulturlandskapet • Landskapsbilden
11. Örnaberga		Ensamgårdarnas småskaliga landskap		Nästan hela området	Ett par					Mindre resurs (<1l/s)	C • Kulturlandskapet
12. Sjunkalotten	Kraftledning	Glesbygda gränstrakter			Liten del			Delvis			C • Artskyddet (fladdermöss)

OMRÅDE	**KARAKTÄR (landskap)**	**Vind-resurser (72 möh)**	**Antal verk (idag)**	**Ansökningar avslag**	**Vindkrafts-fritt område ÖP 2001**	**Riks-intresse för totalförsva-rets militära del**	**Natura 2000, Natur-reservat, Nationalpark**	**Riksin-tresse för naturvård**	**Land-skaps-bilds-skydd**	**Natur-vårds-program-met**
13. Älmhult / Gyllebo	**Höglänt skogslandskap** Dessa kuperade bokskogsmarker gränsar till Gyllebosjöns kulturlandskap.	7,3 - 7,4 m/s	0	Munkarynga 2:1. 2 verk avslag från försvars-makten.						Delvis (norra)
14. Gyllebo	**Höglänt skogslandskap/ Backlandskap** Bokskogar vid kommunens enda sjö. I den södra delen av den höglänta skogsmarken.	7,3 m/s	0		Delvis (mot sjön)		Delvis Natura 2000 och Naturreservat (mot sjön)	Hela		Delvis (mot sjön)
15. Vemer-slövstorp	**Backlandskap** Delvis skogsmark, men utan öppna vägar. Mellan backlandskap och slätt.	7,3 m/s	0				Delvis Natura 2000 (norr)	Till största del (norr)		Nästan hela (norra)
16. Virrestad / Vemerslövs-torp	**Backlandskap** Småskaligt ås / backlandskap med långa vyer mot sydväst.	7,5 m/s	0							
17. Bäckahal-ladalen	**Kustnära backlandskap** Myckert vackert blandat backlandskap nära till både havet och Simrishamn.	7,6 m/s	0		Hela		Nästan hela Natura 2000 och Natur-reservat	Hela		Hela
18. Ulriksberg	**Södra Slätten** Fullåkersbygd med öppna slätter som har befintliga vindkraftverk i sydost.	7,6 m/s	0							
19A. Ö Her-restad norra	**Södra Slätten** Området ligger i en storskalig, öppen fullåkersbygd och har befintliga vindkraftverk.	7,5 m/s	0							Liten del
19B. Ö Her-restad norra	**Södra Slätten** Området ligger i en storskalig, öppen fullåkersbygd och har befintliga vindkraftverk.	7,6 m/s	3							
20. Ö Her-restad södra	**Södra Slätten** Fullåkersbygd i lite mindre skala. Tommarpsåns meandring övergår till rätad sträckning.	7,5 m/s	6	Ö Herrestad 1:1, 26:1, 28:3, 2 verk, för överprövning						Liten del
21. Glimminge / Gnalöv / Gislöv	**Södra Slätten** Landskapet är en blandning av stora fält, lite mindre fält och karga betesmarker. Nära upplevelsegränsen för havet.	7,6 - 7,7 m/s	0					Nästan hela		Liten del
22. Glimminge / Bjäret	**Södra Slätten** Öppna slätter med skogsbevuxen höjd med mast som syns vida omkring. Nära upplevelsegränsen för havet.	7,7 - 7,8 m/s	0					Tangerar		Liten del
23. Hannas	**Södra Slätten** Öppet fullåkerslandskap av stora fält. Nära till verk i grannkommunen.	7,6 m/s	0	Hannas 1:7. 1 verk, väntar på ÖP						
24. Blästorp	**Södra Slätten** Öppna slätter av stora fält. Befintliga verk nära i grannkommun.	7,7 m/s	0	Hammenhög 91:1, 2 verk, för överprövning						
25. Borrby tuvor / Sandby	**Södra Slätten** En ås skär genom landskapet som gräns mellan stor- och småskalig slätt. Platsen är nära upplevelsegränsen för havet.	7,7 m/s	0	Sandby 21:15 1 verk, väntar på ÖP	Hela					

OMRÅDE	Väg, järnväg, kraftledning	Kulturlandskapskaraktär	Riksintresse kulturmiljö	Regionala kulturmiljöer	Fornlämningar (yta)	Riksintresse friluftsliv (båda)	Riksintresse kustzon	Strandskydd	Rekreation	Grundvatten	BEDÖMNING Lämplighetsklasser med motivering varför området tagits bort
13. Älmhult / Gyllebo		Glesbygda gränstrakter						Delvis	Nära Gyllebo	Mindre resurs (<1l/s)	B
14. Gyllebo		Glesbygda gränstrakter		Delvis (mot sjön)				Till största del (mot sjön)	Hela Lokalt viktigt rekreationsområde (kommunens enda sjö)	Sekundärt skyddsområde för vattentäkt	C • Landskapskaraktär • Rekreation • Naturvård
15. Vemerslövstorp		Ensamgårdarnas småskaliga landskap/ Norra Österlenslätten							Nära Gyllebosjön		C • Landskapskaraktär • Naturvård • Kulturlandskapet
16. Virrestad / Vemerslövstorp		Norra Österlenslätten						Liten del		Mindre resurs (<1l/s)	C • Landskapskaraktär • Kulturlandskapet
17. Bäckahalladalen		Ensamgårdarnas småskaliga landskap			Ett par (söder)				Hela Havs- och tätortsnära rekreationsområde		C • Landskapskaraktär • Kulturlandskapet • Rekreation
18. Ulriksberg		Storskaliga Österlenslätten						Liten del			A
19A. Ö Herrestad norra	Tangerar järnväg (riksintresse) och väg	Storskaliga Österlenslätten		Delvis (öster)	Liten del			Delvis		Mindre resurs (<1l/s)	B
19B. Ö Herrestad norra		Storskaliga Österlenslätten								Mindre resurs (<1l/s)	A
20. Ö Herrestad södra	Väg och kraftledning	Storskaliga Österlenslätten		Liten del (norr)	Liten del			Delvis		Mindre resurs (<1l/s)	A
21. Glimminge / Gnalöv / Gislöv	Väg	Småskaliga Österlenslätten		Delvis (söder)				Delvis			C • Landskapskaraktär • Kulturlandskapet
22. Glimminge / Bjäret		Småskaliga Österlenslätten	Tangerar	Hela	Stor del, en kräver särskild hänsyn						C • Landskapskaraktär • Kulturlandskapet • Kulturmiljön
23. Hannas		Storskaliga Österlenslätten		Tangerar (Tomelilla)							B
24. Blästorp		Storskaliga Österlenslätten						Liten del			C • Undvika spridd utbyggnad
25. Borrby tuvor / Sandby		Småskaliga Österlenslätten	Tangerar område (Ystad)	Tangerar (Ystad)							C • Kulturlandskapet • Kulturmiljön

Områden lämpliga för prövning av vindkraft

A-OMRÅDE

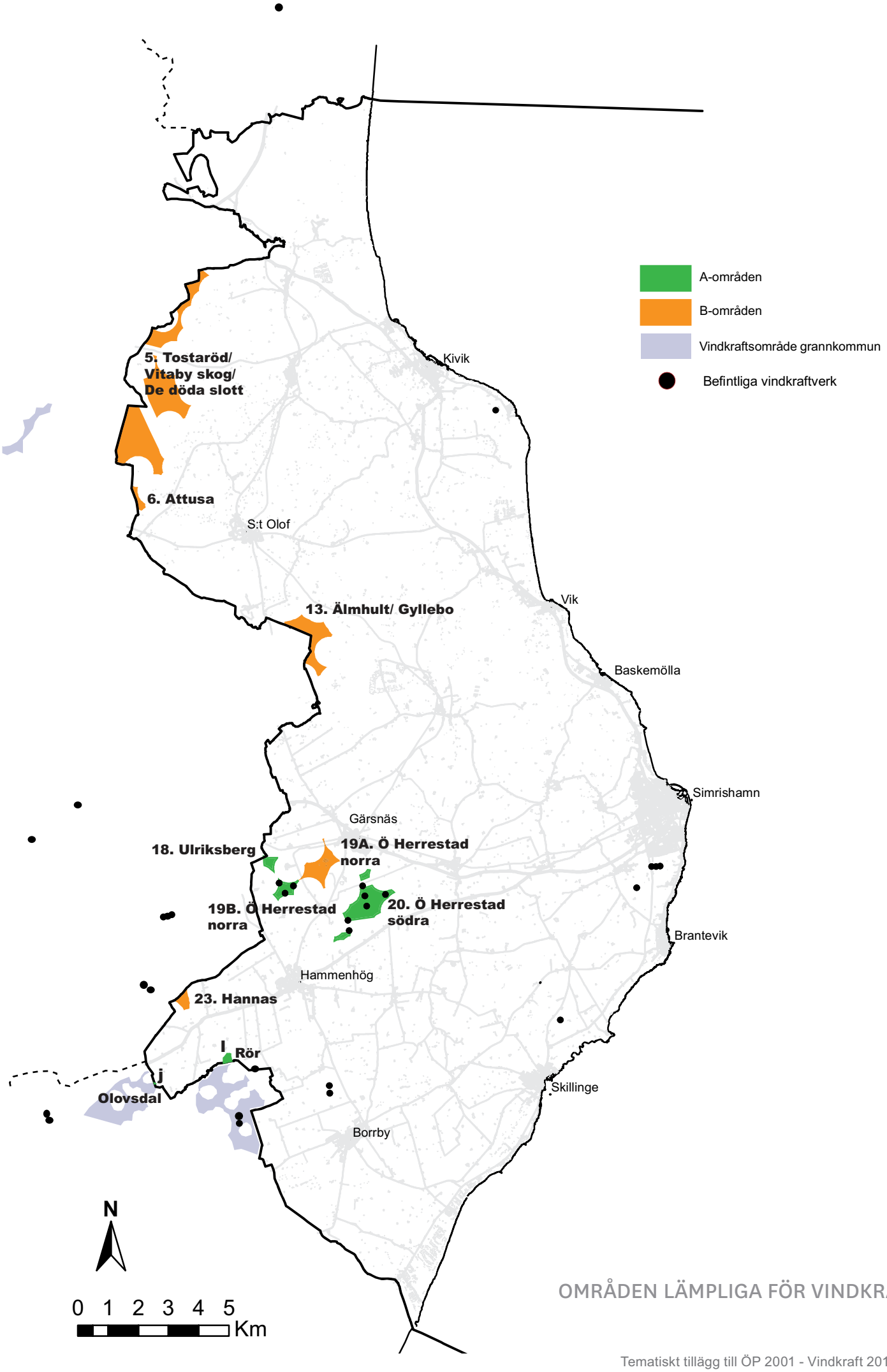
Inom A-områden finns inte starka motstående intressen redovisade.

A-område	Namn
18	Ulriksberg
19 B	Ö Herrestad norra
20	Ö Herrestad södra
j	Olovsdal
l	Rör

B-OMRÅDE

Inom B-områden finns motstående intressen redovisade som kräver särskild utredning i efterföljande prövningar.

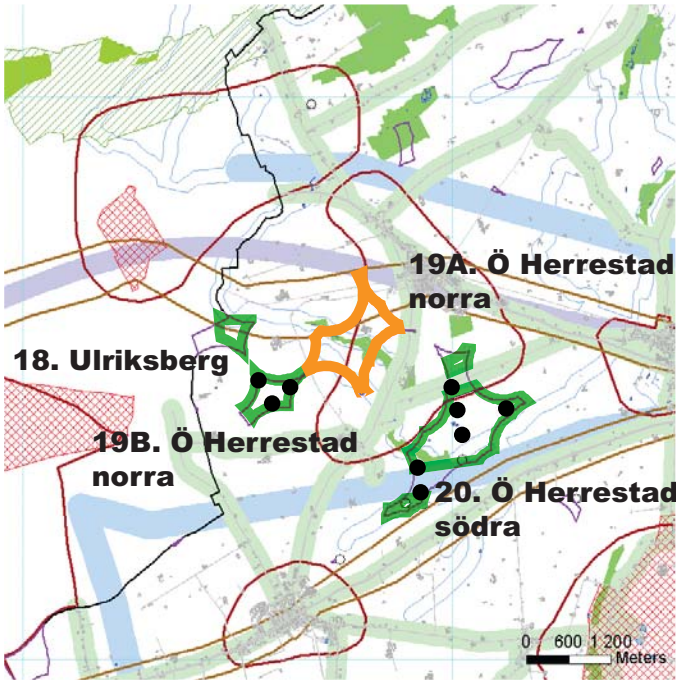
B-område	Namn
5	Tostaröd / Vitaby skog / De dödas lott
6	Attusa
13	Älmhult/Gyllebo
19 A	Ö Herrestad norra
23	Hannas

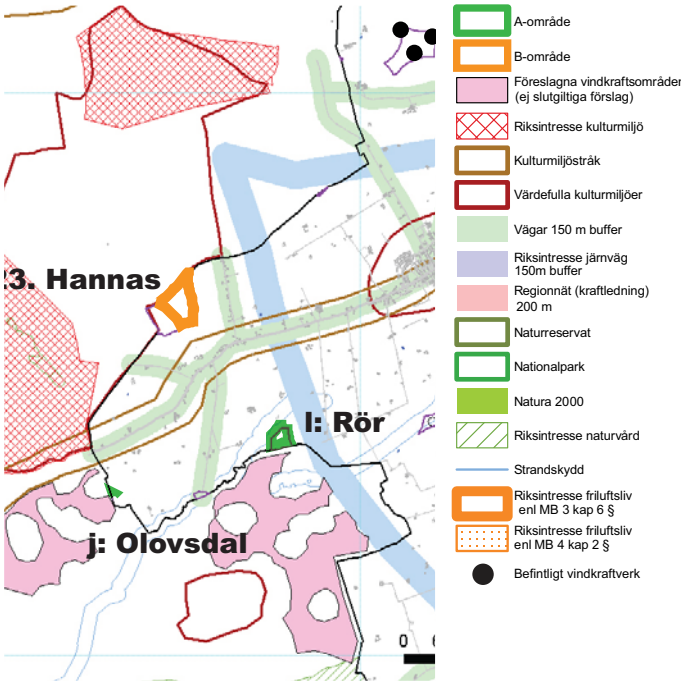

OMRÅDEN LÄMPLIGA FÖR VINDKRAFT

Beskrivning av områden lämpliga för prövning av vindkraft

A-OMRÅDEN

18. Ulriksberg

Karaktär: Södra slätten / Storskaliga Österlenslätten

Landskapet är en storskalig fullåkersbygd. Den rätade Tommarpsån rinner nära det utpekade området. Sydost om området står två grupper med vindkraftverk, tre verk (område 19) ca 1 km och sex verk (område 20) ca 3 km bort. Några kilometer sydväst om området står vindkraftverk i grannkommunen.

Berörs delvis av ett viktigt stråk för biologisk mångfald utpekat av Region Skåne i Grön strategi för Skåne. Inga registrerade fornlämningar finns i området.

Försvarsmakten har meddelat att en del vindkraftverk kan etableras efter särskild analys, men med stor risk för höjdbegränsningar av verken.

19B. Ö Herrestad norra

Karaktär: Södra slätten / Storskaliga Österlenslätten

Även detta område är en storskalig jordbruksbygd som sträcker sig över Östra Herrestads och Gärsnäs byar. Fullåkersbygden karaktäriseras av stora fält, de flera stora gårdarna och vindkraftverk.

I området finns redan tre vindkraftverk, vilka bedöms smälta in bra i det storskaliga landskapet. Strax österut finns sex vindkraftverk (område 20).

Efter överväganden har område 19 delats i två delar, där A (norra delen) bedöms som B-område och B (södra delen) är A-område.

Försvarsmakten har meddelat att en del vindkraftverk kan etableras efter särskild analys, men med stor risk för höjdbegränsningar av verken.

20 Ö Herrestad södra

Karaktär: Södra slätten / Storskaliga Österlenslätten

Detta område söder om 19B ligger även det i fullåkersbygd, men med något mindre fältstorlek. Från Gärsnäs har Tommarpsån en meandring som strax innan Tomarp övergår i en rätad sträckning. Denna del kan komma att restaureras / återmeandras i framtiden. Genom området rinner även ett biflöde till Tommarpsån.

Den södra delen av området ingår i naturvårdsprogrammet. Även en liten del av området ingår i det regionala kulturmiljöprogrammet. På platsen finns även flertalet boplatser samt en grav. En väg och en kraftledning skär genom området och delar det i tre delar.

Det finns redan vindkraftverk inom område 20, sex verk är grupperade i en lös formation. En bit väster om området står tre vindkraftverk (område 19A).

Försvarsmakten har meddelat att en del vindkraftverk kan etableras efter särskild analys, men med stor risk för höjdbegränsningar av verken.

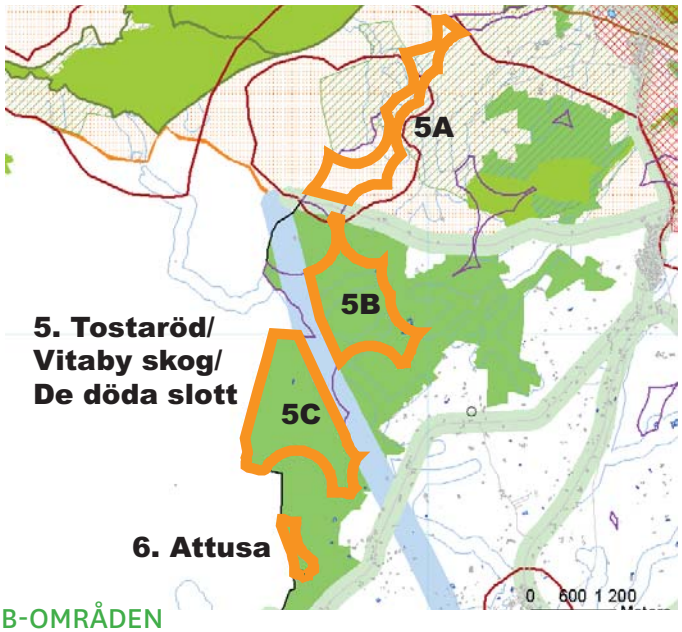
j Olovsdal / l Rör

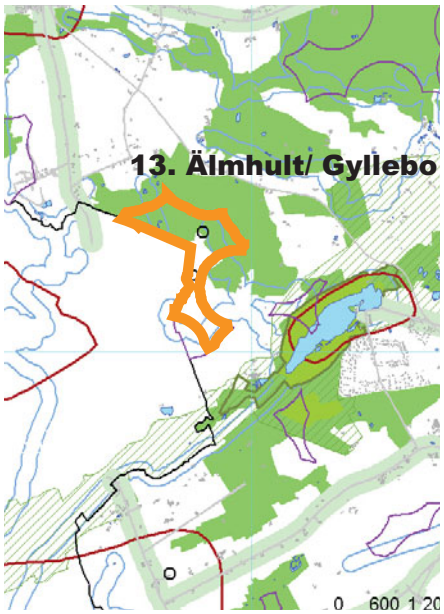
Karaktär: Södra slätten / Storskaliga Österlenslätten

Området är storskaligt fullåkersbygd. Knappt 2 km sydöst om l, finns två befintliga vindkraftverk i Ystads kommun.

Område j och l är relativt små områden och rymmer antagligen bara ett vindkraftverk vardera. Men eftersom de gränsar till områden som av Ystad kommun pekats ut som utredningsområde för vindkraft är de lämpliga, i kombination med en utbyggnad i grannkommunen.

Försvarsmakten har meddelat att en del vindkraftverk kan etableras efter särskild analys, men med stor risk för höjdbegränsningar av verken.

B-OMRÅDEN

5. Tostaröd-Vitaby skog-De dödas lott

Karaktär: Högländ skogslandskap/Glesbygda gränstrakter

Området är långsträckt längs kommungränsen mot Tomelilla och har karaktär av glesbebygd gränstrakt. Byarna Tostaröds och Ravlundas småskaliga, löv- och barrskogsomgärdade odlingsmarker berörs.

I de södra delarna består området av planterad granskog. Värdefull skogsmark och värdefulla ängs- och hagmarker finns utpekade. En större kraftledning skär genom området och buffertzoner till ledningen och en allmän väg skär upp området i tre delar (A, B och C).

I norr (A) ingår området i riksintresse för naturvård och friluftsliv. I söder (B och C) täcks området av naturvårdsprogrammet. Området ingår i ett mer eller mindre sammanhängande skogsområde med en del äldre lövträd som kan vara lämpliga fladdermushabitat. Barbastell och kungsörn kan finnas i området eller i närheten. Skånes ornitologiska förening bedömer området som mycket olämpligt för vindkraftsetablering med hänsyn till kungsörn. Länsstyrelsen har konstaterat i sitt yttrande att det är mycket osäkert om vindkraftsetableringar är möjliga med hänsyn till skyddet av arter.

Länsstyrelsen har pekat ut ett område i St Olof som kulturhistorisk värdefull miljö i Skåne och i norr (A) tangerar område 5 Stora Björstorps kulturmiljö i Tomelilla kommun. Här finns också fornlämningsmiljöer såsom stensättningar, en fossil åker, samt en övergiven gårdstomt från 1500-talet. I de södra delarna saknas däremot registrerade fornlämningar. I övrigt har området få tydliga historiska strukturer.

Försvarsmakten har meddelat att det finns konflikter med totalförsvarets intressen och att försvarsmaktens yttranden troligen blir negativa i miljö- och bygglovärenden.

Bedömning

Område 5 har många intressen som kan stå i konflikt med vindkraftsetablering. Totalförsvarets intressen ser ut att förhindra vindkraftsetableringar. Även naturintressen och egenskapen av stort ostört skogsområde är viktiga att beakta. Med stor sannolikhet faller den norra delen (A), som berörs av ett flertal olika riksintressen, bort. Tomelilla kommun har i sitt utställningsförslag till tematiskt tillägg till översiktsplan för vindkraft bedömt angränsande områden inom Tomelilla kommun som ej lämpligt för vindkraftsutbyggnad med anledning av närheten till häckande kungsörn, förekomsten av fladdermusarten Barbastell och av kommunen utpekat naturvårdsområde. Om vindkraftsetablering övervägs trots naturvärdena krävs omfattande och djuplodande inventeringar av framförallt fladdermus och rovfåglar. Några förberedande arbeten som nedtagning av träd eller dylikt bör inte göras innan inventeringarna skett.

6. Attusa

Karaktär: Högländ skogslandskap/Glesbygda gränstrakter

Område 6 ligger i vid kommungränsen och kännetecknas av glesbebygd gränstrakt. Området har karaktär av glesbebyggd utmark. Hela området ingår i naturvårdsprogrammet och liksom område 5 ingår det i ett mer eller mindre sammanhängande skogsområde med en del äldre lövträd som kan vara lämpliga fladdermushabitat. Barbastell och kungsörn kan finnas i området eller i närheten. Skånes ornitologiska förening bedömer området som mycket olämpligt för vindkraftsetablering med hänsyn till kungsörn. Länsstyrelsen har konstaterat i sitt yttrande att det är mycket osäkert om vindkraftsetableringar är möjliga med hänsyn till skyddet av arter.

Området tangerar en yta med fornlämningar i norr, men i övrigt saknas fornlämningar och tydliga historiska strukturer.

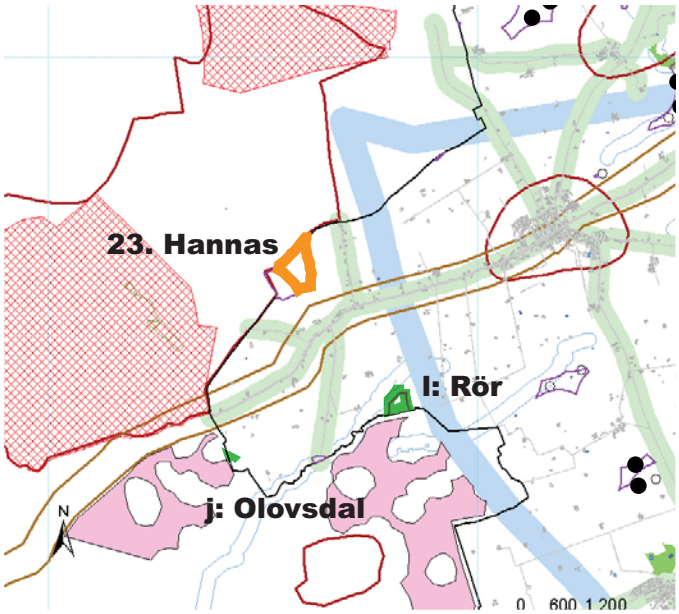
Försvarsmakten har meddelat att inga konflikter finns med totalförsvarets intressen.

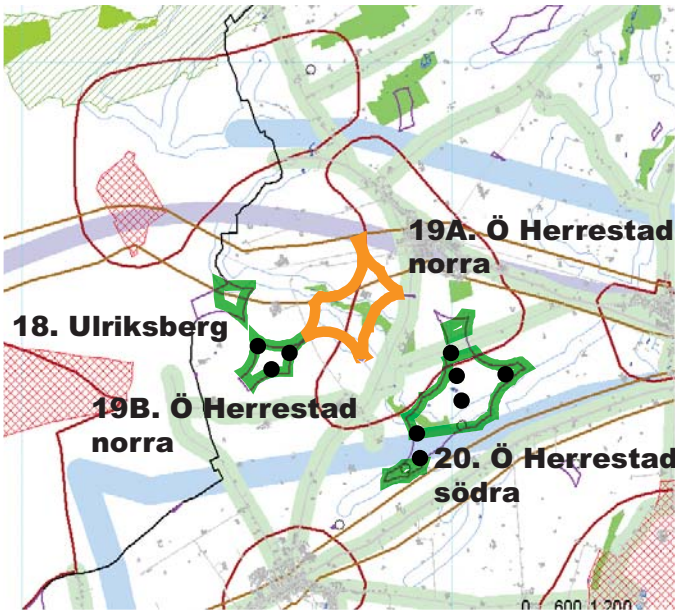
Bedömning

Område 6 har liksom område 5 stora naturvärden som kan stå i konflikt med vindkraftsetaberling. Tomelilla kommun har i sitt utställningsförslag till tematiskt tillägg till översiktsplan för vindkraft bedömt angränsande områden inom Tomelilla kommun som ej lämpligt för vindkraftsutbyggnad med anledning av närheten till häckande kungsörn, förekomsten av fladdermusarten Barbastell och av kommunen utpekat naturvårdsområde.

Som för område 5 gäller att om vindkraftsetablering övervägs trots naturvärdena krävs omfattande och djuplodande inventeringar av framförallt fladdermus och rovfåglar. Några förberedande arbeten som nedtagning av träd eller dyl. bör inte göras innan inventeringarna skett.

Område 6 är enda område i Simrishamns kommun där försvarsmakten redan i samband med denna översiktsplan är beredd att ge klartecken.

13. Älmhult-Gyllebo

Karaktär: Höglänt skogslandskap/Glesbygda gränstrakter

Detta är ett större kuperat område mestadels täckt med bokskog, men även granskog. Platsen spänner mellan byn Älmhult i norr och Gyllebo i söder och har omgivningar med starka rekreationsvärden, t.ex. Gyllebo med kommunens enda sjö. I norr ingår området i naturvårdsprogrammet och liksom område 5 och 6 ingår det i ett mer eller mindre sammanhängande skogsområde med en del äldre lövträd som kan vara lämpliga fladdermushabitat. En fladdermusinventering som gjorts visar på flera olika arter. Även de känsliga arterna långbensgroda och hasselmus förekommer och det kan finnas kungsörn i området. Länsstyrelsen har konstaterat i sitt yttrande att det är mycket osäkert om vindkraftsetableringar är möjliga med hänsyn till skyddet av arter.

Försvarsmakten har meddelat att det finns konflikter med totalförsvarets intressen och att försvarsmaktens yttranden troligen blir negativa i miljö- och bygglovärenden.

Bedömning

Om vindkraftsetablering övervägs krävs, som för område 5 och 6 omfattande och djuplodande inventeringar av framförallt fladdermus och rovfåglar. Några förberedande arbeten som nedtagning av träd eller dyl. bör inte göras innan inventeringarna skett.

Tomelilla kommun har i sitt utställningsförslag till tematiskt tillägg till översiktsplan för vindkraft bedömt angränsande område inom Tomelilla kommun som ej lämpligt för vindkraftsutbyggnad med anledning av närheten till kulturmiljövärden samt försvarets intressen.

Totalförsvarets intressen ser ut att förhindra vindkraftsetableringar.

19A. Ö Herrestad norra

Karaktär: Södra slätten / Storskaliga Österlenslätten

Detta område ligger i en storskalig jordbruksbygd som sträcker sig över Östra Herrestads och Gärsnäs byar. Fullåkersbyggden karaktäriseras av stora fält, de flera stora gårdarna och vindkraftverk.

Söder om området finns tre vindkraftverk (område 19B), vilka bedöms smälta in bra i det storskaliga landskapet. Strax österut finns sex vindkraftverk (område 20).

Tomarpsån rinner genom detta område, för vilken framtida restaurering / återmeandring kan bli aktuell. Ett stråk i västlig-östlig riktning ingår i Naturvårdsprogrammet. En del av området ingår i det regionala kulturmiljöprogrammet. Längst i nordöst återfinns en boplats, för övrigt saknas registrerade fornlämningar.

Försvarsmakten har meddelat att en del vindkraftverk kan etableras efter särskild analys, men med stor risk för höjdbegränsningar av verken.

Bedömning

Med hänsyn till de motstående intressen som finns i området har 19A bedömts som B-område. Framför allt med tanke på de befintliga bostäderna i närheten, som redan har vindkraftverk i flera väderstreck.

Om vindkraftsetablering övervägs krävs vid ansökan särskild omsorg om de boende i området.

23. Hannas

Karaktär: Södra slätten / Storskaliga Österlenslätten

Detta område är ett storskaligt fullåkerslandskap där gårdsbebyggelsen återfinns längs vägarna. Två vindkraftverk finns i Tomelilla kommun, ca 1 km nordväst om området. Det gränsar även till ett större område som Tomelilla kommun föreslagit som lämpligt för vindkraft. Att områdets produktion tangerar industri, samt storskaligheten ger området en speciell karaktär som kan vara lämplig för etablering av vindkraftverk. Inga specifika naturintressen eller registrerade fornlämningar finns, men området tangerar ett område utpekat som regional kulturmiljö i Tomelilla kommun.

Försvarsmakten har meddelat att en del vindkraftverk kan etableras efter särskild analys, men med stor risk för höjdbegränsningar av verken.

Bedömning

Område 23 bedöms som lämpligt för vindkraft, men har satts som B-område med hänsyn till att utbyggnad i detta område kan innebära en alltför spridd utbredning av vindkraftverk. Ett flertal områden är föreslagna i sydvästra delen av Ystad kommun och i grannkommunerna i närheten. En sammanvägning med en samlad bild av vindkraftsetableringen tillsammans med grannkommunerna krävs.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

MILJÖKONSEKVENS-BESKRIVNING (MKB)

Alla översiktsplaner ska miljöbedömas, bestämmelser om detta finns i 6 kapitlet i miljöbalken. Översiktsplaner, fördjupningar och tillägg, hör till de planer som alltid antas medföra en betydande miljöpåverkan, då planen till sin karaktär vanligen medför större förändringar av miljön. Därför ska detta tillägg åtföljas av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), som ska läsas tillsammans med övriga delar av planen. Där framgår exempelvis planens innehåll, huvudsyfte och förhållande till andra planer och program.

Miljökonsekvensbeskrivningen har successivt utvecklats under planprocessen. Detta planförslag redovisar en närmare bedömning av ett antal föreslagna områden som lämpliga för prövning av vindkraft och vilka konsekvenser det kan få på olika faktorer. Processen började öppet, och medborgarnas synpunkter från ett tidigt skede har varit med som ytterligare ett kunskapsunderlag och har påverkat urvalet av områden.

Planen utarbetas i sin helhet med hänsynsreglerna i miljöbalkens andra kapitel för ögonen:
… med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.
(Lokaliseringsprincipen)

… förebygga, hindra eller motverka skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.
(Försiktighetsprincipen)

… i första hand ska förnybara energikällor användas.
(Hushållnings- och kretsloppsprincipen)

AVGRÄNSNING

Eftersom planen är översiktlig kommer även miljökonsekvensbeskrivningen att fokusera på de översiktliga frågorna. I kommande prövningsprocesser behöver varje vindkraftsetablering och dess påverkan beskrivas, även om det inte sker i form av miljökonsekvensbeskrivningar.

Miljökonsekvensbeskrivningen avser förhållanden som kan tänkas råda under denna översiktsplans tidshorisont, uppskattad till 10-20 år. I praktiken kan denna översiktsplan och dess MKB behöva revideras inom kortare tidsrymd då förutsättningarna för vindkraftens utbyggnad är snabbt föränderliga.

Denna MKB gäller konsekvenser som vindkraft kan tänkas ha inom kommunens yta i allmänhet och speciellt inom de landskapsutsnitt där utpekade potentiella utbyggnadsområdena återfinns.

Vissa miljöaspekter kan behöva prövas med hänseende till angränsande kommuner, exempelvis vindkraftverk nära kommungräns som kan ge konsekvenser i fråga om buller och landskapsbild för boende i angränsande kommun.

Då elsystemet som vindkraften kopplas till spänner över nationell och transnationell skala bedöms även vissa miljöaspekters nationella och globala konsekvenser (minskad användning av el från fossila bränslen, minskad belastning på de norrländska älvarna, etc.).

ALTERNATIVA STRATEGIER/NOLLALTERNATIV

Nollalternativet är den situation att tillägget till översiktsplan om vindkraft inte antas eller genomförs. Om tillägget inte antas kommer det att saknas stöd för den efterföljande prövningen av vindkraft.

Kommunerna har uppdraget att aktivt verka för en utbyggnad av vindkraften. Nollalternativet skulle innebära att kommunen inte fullföljer sitt uppdrag.

Utan tillägget till översiktsplan skulle prövningar i bygglov, detaljplan, anmälan och tillstånd behöva göras som enskilda bedömningar, istället för att ingå i ett helhetsgrepp. Detta kan leda till att verk blir olämpligt placerade i förhållande till allmänna intressen. En olämplig placering kan blockera ett effektivt utnyttjande av marken och försvåra att uppsatta mål med vindkraftsproduktion uppnås.

Utan en övergripande översiktsplan för vindkraft kan medborgarnas deltagande och inflytande försvåras; en konsekvens kan bli mindre acceptans för vindkraft.

BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

De aspekter som är relevanta för vindkraftsutbyggnaden och där påverkan kan finnas tas upp till prövning i planen. Mer betydande miljöpåverkan, negativ och positiv, bedöms planens vindkraftsutbyggnad kunna få för följande aspekter:

- Förändrad landskapsbild.
- Påverkan på bebyggelse och boendemiljö genom ljud, ljus och skuggeffekter.
- Påverkan på besöks- och rekreationsvärden.
- Påverkan på natur- och kulturmiljövärden.
- Luft- och klimatpåverkan.

Genom konsekvensbeskrivningen vägs vindkraftsintresset mot exempelvis natur- och kulturvärden, eller landskapets rumsliga och visuella kvaliteter.

Vilken påverkan på dessa värden som kan bli följden av vindkraftsutbyggnaden framgår av de konsekvensbeskrivingar för vart och ett av de områden som är lämpliga för prövning av vindkraft som finns på nästa uppslag.

Luft- och klimatpåverkan är neutral i ett lokalt perspektiv. I ett nationellt (och globalt) perspektiv är påverkan neutral eller positiv, beroende av vilken annan energikälla den kan tänkas ersätta.

RIKSINTRESSEN

Förekomsten av riksintressen kan utläsas i de områdesbeskrivningar som hör till områden lämpliga för prövning av vindkraft.

Följande typer av riksintressen är inte berörda av föreslagna områden lämpliga för prövning av vindkraft:

- Riskintresse för totalförsvaret
- Riksintresse yrkesfiske hav
- Riksintresse farled för sjöfarten
- Riksintresse kustzon
- Riksintresse väg
- Riksintresse järnväg
- Riksintresse för kulturmiljö

Följande riksintressen berörs av föreslagna områden lämpliga för prövning av vindkraft och påverkan ska därför bedömas närmare vid efterföljande prövningar:

- Riksintresse för naturvård (Område 5A)
- Riksintresse för friluftsliv enligt MB 3 kap 6§ (Område 5A)
- Riksintrese för friluftsliv enligt MB 4 kap 2 § (Område 5A)

ÖVRIGA NATURMILJÖER

Förekomsten av övriga känsliga naturmiljöer, djur och växter, i de tänkbara vindkraftsområden, kan utläsas i respektive områdesbeskrivning.

Följande tre typer av naturområden undantas helt från vindkraft:

- Natura 2000
- Nationalpark
- Naturreservat

Påverkan på djurlivet i Simrishamn gäller främst känsliga fåglar och fladdermöss och i andra hand grod- och kräldjur. För en allmän beskrivning av den påverkan av vindkraft som dessa djur kan utsättas för, se avsnittet Natur. Påverkan på känsliga insekter och växter bedöms som liten och lätt att undvika med kännedom om växtlokaler.

Vissa av landskapets aspekter bedöms inte bli berörda av eventuell vindkraft. Dessa är följande:

Vatten

Anläggning av vindkraft bedöms inte ha någon betydande inverkan på lokal vattenkvalitet om regelmässiga skyddsåtgärder vidtas.

Luft

De enda luftföroreningar som skapas är i samband med transporter och andra moment vid anläggning. Därför anses detta vara försumbart i relation till den klimatnytta vindkraften ger.

Materiella tillgångar

Vindkraften bedöms inte ha någon effekt på materiella tillgångar hos tredje part, offentliga som privata.

MILJÖKVALITETSNORMER

Tillägget till översiktsplan följer miljökvalitetsnormerna. Vindkraft i drift minskar utsläpp till luft och vatten i och med att den ersätter energiproduktion med fossila bränslen.

Miljökvalitetsnormer för luft
Miljökvalitetsnormer med relevans för vindkraft innefattar föroreningarna i luft av koldioxid, kväveoxid, svaveloxid, bensopyren och partiklar.

Miljökvalitetsnormer för vatten
I Simrishamns kommun finns miljökvalitetsnormer för totalt 20 vattenförekomster: 5 åar, 12 grundvatten, 2 kuststräckor och för utsjövatten i Hanöbukten.

MILJÖKVALITETSMÅLEN

Riksdagen har lagt fast 16 nationella miljömål och för Skåne finns delmål knutna till dessa. Följande bedömning har gjorts av hur tillägget om vindkraft påverkar relevanta delar av miljömålen.

1.Begränsad klimatpåverkan
2.Frisk luft
3.Bara naturlig försurning
7. Ingen övergödning

Bedömning:
Dessa fyra mål avser minskade utsläpp av växthusgaser och minskade luftföroreningar och är alla förbundna med energiproduktion, som bör övergå från fossila bränslen till förnyelsebara alternativ. Planens vindkraftsutbyggnad bidrar till att minska utsläppen och bidrar därmed till att uppnå dessa miljömål.

4. Giftfri miljö
Bedömning:
Målet avser spridning av metaller och andra giftiga ämnen i naturen. Vindkraftverk innebär normalt ingen sådan spridning. Vid prövning enligt miljöbalken kan krav ställas på nedmontering och återställning när verk tagits ur drift. Målet påverkas inte negativt.

6. Säker strålmiljö
Bedömning:
Målet avser skydd mot skadlig strålning från bland annat elektromagnetiska fält. Vindkraftens nätanslutningar kan potentiellt innebära en ökning av dessa fält. Med elkablar i mark blir dock magnetfälten försumbara.

8. Levande sjöar och vattendrag
Bedömning:
Målet avser skydd av värdefulla sjöar och vattendrag. Planen pekar inte ut utbyggnadsområden vid sjöar. Inom utpekade områden ska hänsyn tas så att eventuella mindre vattendrag inte påverkas negativt. Målet påverkas inte negativt av planen.

15. God bebyggd miljö
Bedömning:
Ett delmål är att fysisk planering och samhällsbyggnad senast år 2010 ska grundas på program och strategier för hur utbyggnad av vindkraft ska främjas. Planen överensstämmer med det delmålet. Bebyggelse och rekreationsmiljöer kan lokalt komma att påverkas negativt av buller, skuggbilder och störd landskapsupplevelse. Lokalt kan nybyggnation hindras av vindkraftutbyggnaden.

11. Myllrande våtmarker
Bedömning:
Målet avser bibehållande av våtmarker. Ett delmål för Skåne är att återställa uträtade vattendrag och återskapa våtmarker i odlingslandkapet. För att kunna beakta frågan, att vindkraft inte kommer att hindra nya våtmarker i restaurerbara områden, behöver berörda myndigheter i samband med efterföljande prövningar redovisa dessa områden.

10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
Bedömning:
Målet avser att näringar, rekreation och annat utnyttjande av hav och kust ska bedrivas så att hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar. Då planen kommer att undanta kommunens kust- och utsjövatten från vindkraftsutbyggnad påverkas inte vattenområden negativt.

13. Ett rikt odlingslandskap
12. Levande skogar
16. Ett rikt växt- och djurliv
Bedömning:
Dessa tre mål kan komma att påverkas negativt av anläggningarnas intrång med lokala effekter på biologisk mångfald, produktionsmöjligheter och kulturlandskapets kontinuitet. Påverkan minimeras dock genom att planen redovisar och kommer att ta stor hänsyn till dessa kvaliteter.

URVALSKRITERIER

I kapitlet utredningsområden redovisas sammanfattningsvis de kriterier som ligger bakom urvalet av områden lämpliga för prövning av vindkraft. Här i miljökonsekvensbeskrivningen behandlas de kriterier/ aspekter där betydande miljöpåverkan kan bli aktuell.

FÖRÄNDRAD LANDSKAPSBILD.

Analysen av landskapet delar in kommunen i fem landskapskaraktärer (sid 30-31). Tre av dessa bedöms som olämpliga för prövning av vindkraft: kustnära backlandskapet, kustnära slätten och backlandskapet. Inom två landskapskaraktärer bedöms prövning av vindkraft kunna vara lämplig: södra slätten och höglänta skogslandskapet (i de storksaliga skogsområdena). Området med landskapsbildsskydd (sid 39) som är en del av det kustnära backlandskapet bedöms som olämpligt.
En samlad utbyggnad med få områden och endast grupper av verk eftersträvas för att undvika en spridd utbyggnad som bedöms ha en stor och oönskad landskapspåverkan.

BESÖKS- OCH REKREATIONSVÄRDEN

Kusten och det kustnära landskapet bedöms ha ett sådant värde för besök och rekreation att vindkraft inte är lämplig (sid 35). Området väster om Simrishamn har ett högt antal sevärdheter och besöksmål som också gör det området olämpligt. I områden med högre andel allemansrättslig mark, som den norra delen av kommunen och kustbandet, väger rekreationsintresset tyngre än på slätten.

NATURVÄRDEN

Av sådana områden som avses i 7 kap miljöbalken har vissa undantagits (natura 2000, nationalpark, naturreservat). Prövningen av övriga skydd såsom strandskydd, biotopskydd och artskydd ska göras i efterföljande prövning av ärenden. Riksintressen för naturvård och höga naturvärden redovisade i kommunens naturvårdsprogram har bedömts som bidragande men inte ensamt avgörande skäl att undvika vindkraft. Även dessa värden ska prövas närmare vid efterföljande prövningar.

KULTURVÄRDEN

Analysen av kulturlandskapet delar in kommunen i åtta olika karaktärer (sid 45). Sex av dessa bedöms som olämpliga för prövning av vindkraft: staden, fiskelägenas strandnära marker, byarnas kustnära odlingslandskap, ensamgårdarnas småskaliga landskap, norra österlenslätten och småskaliga österlenslätten. Inom två landskapskaraktärer bedöms prövning av vindkraft kunna ske: glesbebyggda gränstrakter och storskaliga österlenslätten. Områden direkt berörda av riksintressen för kulturmiljövård har bedömts som olämpliga. Områden i det regionala kulturmiljöprogrammet redovisas men dessa värden får hanteras i efterföljande prövningar. Förekomsten av fornlämningar redovisas översiktligt men påverkan på dessa fornlämningar får hanteras i efterföljande prövningar.

BEBYGGELSE OCH BOENDEMILJÖ

Påverkan genom ljud, ljus och skuggor hanteras i huvudsak i efterföljande prövningar. I detta tillägg görs en översiktlig bedömning genom det valda planeringsavståndet om minst 500 meter till bostäder och en bedömning av vad som kan vara en rimlig samlad påverkan av olika vindkraftsetableringar.

BEDÖMNING AV MILJÖKONSEKVENSER

	FÖRÄNDRAD LANDSKAPS-BILD	BESÖKS- OCH RE-KREATIONS-VÄRDEN	NATUR-VÄRDEN	KULTURVÄRDEN	BEBYGGELSE OCH BOENDEMILJÖ, LJUD, LJUS, SKUG-GOR	BEDÖMNING
NOLL-ALTERNATIVET	Spridd utbyggnad och sämre planeringsunderlag riskerar större påverkan på landskapsbilden. Utbyggnad i delar av kommunen som bedömts som olämpliga exempelvis nära kusten och i backlandskapet. Ingen bedömning av den samlade landskapspåverkan.	Spridd utbyggnad och sämre planeringsunderlag riskerar störa fler rekreationsområden och besöksmål.	Spridd utbyggnad och sämre planeringsunderlag riskerar att fler naturvärden påverkas negativt.	Spridd utbyggnad och sämre planeringsunderlag riskerar att fler kulturmiljöer påverkas negativt. Utbyggnad i delar av kommunen som bedömts som olämpliga exempelvis det österlenska backlandskapet, det kustnära landskapet och det småskaliga kulturlandskapet. Ingen bedömning av den samlade påverkan på kulturmiljöerna Fornlämningar får en likvärdig behandling då de hanteras i enskilda ärenden.	Spridd utbyggnad och sämre planeringsunderlag riskerar utbyggnad onödigt nära bostäder och tätorter. Ingen bedömning av den samlade påverkan på bebyggelse och boendemiljöer. Ljud, ljus och skuggor hanteras i efterföljande prövningar	Kommunen utför inte sitt uppdrag att genom översiktlig planering skapa ett planeringsunderlag för utbyggnaden av vindkraft och därigenom verka för att vindkraften kan byggas ut. Spridd utbyggnad och sämre planeringsunderlag, särskilt avsaknaden av översiktliga bedömningar, riskerar en större betydande påverkan på alla redovisade aspekter.
5 Tostaröd/ Vitaby skog/ De dödas lott	Höglänt skogslandskap, obebyggda marker med lövskog och planterad granskog - lämpligt för prövning.	Ingår i större sammanhängande skogsområde. Vandringsled skär igenom. Norra delen, 5A, omfattas av riksintresse för friluftsliv (Kuststräckan Åhus–Simrishamn med Stenshuvud-Verkeån). Påverkan bedöms kunna bli acceptabel men särskilt områdets ostörda karaktär och riksintresset kräver beskrivning och bedömning vid efterföljande prövning.	Stora naturvärden särskilt hotade arter som fladdermus (barbastell) och kungsörn, kan finnas – djuplodande inventeringar krävs vid efterföljande prövningar. Norra delen, 5A: småskaliga odlingsmarker berörs. Delar omfattas av riksintresse för naturvård (Verkeån med dalgång) Södra delarna, 5B och 5 C: Täcks av naturvårdsprogrammet.	Glebebyggda gränstrakter – lämpligt för prövning. Norra delen, 5A, ingår i område idet regionala kulturmiljöprogrammet samt tangerar regionalt redovisad kulturmiljö (Stora Björnstorp) i Tomelilla kommun. I området finns fornlämningsmiljöer. Kulturvärden särskilt i den norra delen , 5A, kräver beskrivning och bedömning vid efterföljande prövning	Den samlade påverkan särskilt av en större utbyggnad kräver beskrivning och bedömning vid efterföljande prövning.	Lämpligt område för prövning av vindkraft. B-område med hänsyn till ostördhet, natur- och kulturvärden. Norra delen 5A, omfattas av ett flertal motstående intressen som kräver närmare bedömning. Tomelilla kommun har bedömt angränsande områden som ej lämpliga för vindkraft.
6 Attusa	Höglänt skogslandskap, glesbebyggt skogsområde med utmarkskaraktär - lämpligt för prövning.	Ingår i större sammanhängande skogsområde . Påverkan bedöms kunna bli acceptabel men särskilt områdets ostörda karaktär kräver beskrivning och bedömning vid efterföljande prövning.	Hela området ingår i naturvårdsgrogrammet. Stora naturvärden särskilt hotade arter som fladdermus (barbastell) och kungsörn, kan finnas – djuplodande inventeringar krävs vid efterföljande prövningar.	Glesbebyggda gränstrakter- lämpligt för prövning. Saknar fornlämningar och tydliga historiska strukturer.	Den samlade påverkan särskilt av en större utbyggnad kräver beskrivning och bedömning vid efterföljande prövning.	Lämpligt område för prövning av vindkraft. B-område med hänsyn till ostördhet, natur- och kulturvärden. Tomelilla kommun har bedömt angränsande områden som ej lämpliga för vindkraft.
13 Älmhult-Gyllebo	Höglänt skogslandskap, kuperat område med bok- och granskog- lämpligt för prövning. Samlokalisering med område som av Tomelilla kommun pekats ut som lämpligt för att få en samlad utbyggnad.	Ingår i större sammanhängande skogsområden, gränsar till område med stora rekreationsvärden vid Gyllebosjön. Påverkan bedöms kunna bli acceptabel men särskilt närheten till Gyllebo kräver beskrivning och bedömning i efterföljande prövningar.	Norra delen en del av naturvårdsprogrammet. Stora naturvärden, särskilt hotade arter, finns – djuplodande inventeringar krävs vid efterföljande prövning.	Glesbebyggda gränstrakter – lämpligt för prövning. I omgivningarna finns kulturmiljön kring Gyllebo slott som ingår i regionala kulurmiljöprogrammet.	Sedvanlig efterföljande prövning.	Lämpligt område för prövning av vindkraft. B-område med hänsyn till natur- och kulturvärden. Tomelilla kommun har bedömt angränsande områden som ej lämpliga för vindkraft.
18 Ulriksberg	Södra slätten, fullåkersbygd – lämplig för prövning Landskapsavsnitt med befintliga vindkraftverk- samlokalisering med dessa bedöms lämplig om den samlade landskapspåverkan blir acceptabel	Området inte ett vanligt besöksmål. Slättens främsta värde är att uppleva den längs vägarna.	Agrikulturellt landskap utan redovisade naturvärden.	Storskaliga österlenslätten – lämplig för prövning	Den samlade påverkan av befintliga och nya vindkraftverk bedöms kunna bli acceptabel, men kräver beskrivning och bedömning i efterföljande prövning.	Lämpligt område för prövning av vindkraft. A-område.

	FÖRÄNDRAD LANDSKAPS-BILD	BESÖKS- OCH RE-KREATIONS-VÄRDEN	NATUR-VÄRDEN	KULTURVÄRDEN	BEBYGGELSE OCH BOENDEMILJÖ, LJUD, LJUS, SKUG-GOR	BEDÖMNING
19 A Östra Herrestad norra	Södra slätten, fullåkersbygd – lämplig för prövning. Landskapsavsnitt med befintliga vindkraftverk- samlokalisering med dessa bedöms lämplig om den samlade landskapspåverkan blir acceptabel.	Området inte ett vanligt besöksmål. Slättens främsta värde är att uppleva den längs vägarna. Lite tillgänglig mark, genomkorsas dock av cykelväg.	Agrikulturellt landskap. Delvis med i naturvårdsprogrammet. Ev. framtida restaurering av Tomarpsån.	Storskaliga österlenslätten – lämplig för prövning. Del av området ingår i det regionala kulturmiljöprogrammet. En boplats funnen.	Den samlade påverkan av befintliga och nya vindkraftverk bedöms kunna bli acceptabel men särskilt närheten till Gärsnäs och Östra Herrestad kräver beskrivning och bedömning i efterföljande prövning.	Lämpligt område för prövning av vindkraft. B-område med hänsyn till bebyggelsen.
19 B Ö Herrestad norra	Södra slätten, fullåkersbygd – lämplig för prövning. Landskapsavsnitt med befintliga vindkraftverk- samlokalisering med dessa bedöms lämplig om den samlade landskapspåverkan blir acceptabel.	Området inte ett vanligt besöksmål. Slättens främsta värde är att uppleva den längs vägarna.	Agrikulturellt landskap utan redovisade naturvärden.	Storskaliga österlenslätten – lämplig för prövning.	Den samlade påverkan av befintliga och nya vindkraftverk bedöms kunna bli acceptabel, men kräver beskrivning och bedömning i efterföljande prövning.	Lämpligt område för prövning av vindkraft. A-område.
20 Ö Herrestad södra	Södra slätten, fullåkersbygd – lämplig för prövning. Landskapsavsnitt med befintliga vindkraftverk- samlokalisering med dessa bedöms lämplig om den samlade landskapspåverkan blir acceptabel.	Området inte ett vanligt besöksmål. Slätt med obetydligt med tillgänglig naturmark, slättens främsta värde är att uppleva den längs vägarna, genomkorsas av cykelväg.	Agrikulturellt landskap. Delvis med i naturvårdsprogrammet. Ev. framtida restaurering av Tomarpsån.	Storskaliga österlenslätten – lämplig för prövning. Del av området ingår i det regionala kulturmiljöprogrammet. Flera boplatser samt en grav.	Den samlade påverkan av befintliga och nya vindkraftverk bedöms kunna bli acceptabel, men kräver beskrivning och bedömning i efterföljande prövning.	Lämpligt område för prövning av vindkraft. A-område.
23 Hannas	Södra slätten, fullåkersbygd – lämplig för prövning. Landskapsavsnitt med befintliga vindkraftverk och områden som av Tomelilla kommun pekats ut som lämpliga för prövning - samlokalisering med dessa bedöms lämplig om den samlade landskapspåverkan blir acceptabel.	Området inte ett vanligt besöksmål. Slättens främsta värde är att uppleva den längs vägarna.	Agrikulturellt landskap utan redovisade naturvärden.	Storskaliga österlenslätten – lämplig för prövning.	Den samlade påverkan av befintliga och nya vindkraftverk bedöms kunna bli acceptabel, men särskilt närheten till Hannas och bebyggelse längs omgivande vägar kräver beskrivning och bedömning i efterföljande prövning.	Lämpligt område för prövning av vindkraft, B-område med hänsyn till den samlade landskapspåverkan och att Tomelilla kommun bedömt angränsande områden som ej lämpliga för vindkraft.
j. Olovsdal	Södra slätten, fullåkersbygd – lämplig för prövning. Landskapsavsnitt med befintliga vindkraftverk och områden som av Ystads kommun pekats ut som lämpliga för prövning - samlokalisering med dessa bedöms lämplig om den samlade landskapspåverkan blir acceptabel.	Området inte ett vanligt besöksmål. Slättens främsta värde är att uppleva den längs vägarna.	Agrikulturellt landskap utan redovisade naturvärden.	Storskaliga österlenslätten – lämplig för prövning.	Den samlade påverkan av befintliga och nya vindkraftverk bedöms kunna bli acceptabel, men kräver beskrivning och bedömning i efterföljande prövning.	Lämpligt område för prövning av vindkraft. A-område. Samlokalisering med områden I Ystads kommun är lämplig för att få en samlad utbyggnad som minskar landskapspåverkan.
l. Rör	Södra slätten, fullåkersbygd – lämplig för prövning. Landskapsavsnitt med befintliga vindkraftverk och områden som av Ystads kommun pekats ut som lämpliga för prövning - samlokalisering med dessa bedöms lämplig om den samlade landskapspåverkan blir acceptabel.	Området inte ett vanligt besöksmål. Slättens främsta värde är att uppleva den längs vägarna.	Agrikulturellt landskap utan redovisade naturvärden.	Storskaliga österlenslätten – lämplig för prövning.	Den samlade påverkan av befintliga och nya vindkraftverk bedöms kunna bli acceptabel men kräver beskrivning och bedömning i efterföljande prövning.	Lämpligt område för prövning av vindkraft. A-område. Gränsar till områden som av Ystads kommun pekats ut som lämpliga för prövning, samlokalisering är lämplig för att få en samlad utbyggnad som minskar landskapspåverkan.

SOCIALA KONSEKVENSER

Om de ekonomiska vinsterna tillfaller endast markägare och projektägare medan grannar och övriga medborgare upplever störningar, kan det komma att uppfattas som orättfärdigt av de störda. Då kan det också gro ett starkt missnöje, med konsekvensen att en önskvärd utbyggnad motverkas. Det tillämpas ibland modeller som fördelar de ekonomiska vinsterna, t.ex. så kallad bygdepeng som betalas av exploatörer eller lokalt, kollektivt ägande av en del av verken.

SAMHÄLLSEKONOMISKA KONSEKVENSER

Varje stort vindkraftverk är en stor investering, uppskattningsvis 32-35 miljoner kronor. De framtida intäkterna under verkets drifttid är svåra att bedöma men en skattning för verk i Simrishamn i dagsläget, beroende av vindläget, är intäkter på 75 -105 miljoner kronor. En markägare som upplåter sin mark kan få årliga arrendeersättningar på 150.000 -180.000 kronor.

Uppförandet av ett antal vindkraftverk kan sammantaget alltså bli mycket stora investeringar i Simrishamns kommun. En fråga är om den gynnar den lokala ekonomin. Utbyggnadsfasen, liksom service under driftstiden, genererar arbetstillfällen. I vilken utsträckning de blir lokala kan inte förutses men kan påverkas av markägare och exploatörer. Lokala företag inom besöksnäringen kan dra fördel under utbyggnadsfasen, liksom företag inriktade på anläggningsarbeten. Möjligheten kan finnas att servicen av vindkraftverken sköts av en lokal organisation.

I diskussionen om landsbygdsutveckling framhävs att markägare får ekonomisk nytta av att sätta vindkraftverk på sin mark. För den ekonomiska utvecklingen på landsbygden bedöms inte att sprida utbyggnaden med målet att ge ekonomisk nytta åt många markägare som en bra väg att gå, en spridd utbyggnad skulle försämra landsbygden för boende, besöksnäring, friluftsliv och naturupplevelser.

MILJÖASPEKTER SOM BÖR BEHANDLAS I SENARE PRÖVNINGSSKEDEN

Dessa aspekter bedöms ligga på en detaljeringsgrad som inte är lämplig för ÖP. Likaledes är dessa aspekter i högre grad lokala samt beroende på omständigheter som kan komma att förändras under den tidrymd MKB:n ska gälla:

- Bygg/anläggningsskedets inverkan på närmiljön – buller, begränsad framkomlighet, ev. skador som kan tänkas uppstå på miljön, etc.
- Växt- och djurliv - närmare inventeringar och bedömningar av känsliga arter och livsmiljöer
- Skuggbildning – beräkningar på skuggor för närliggande bebyggelse.
- Buller – beräkningar för bulleremission för närliggande bebyggelse och rekreationsområden.
- Risker - isbildning, lossade delar (högst osannolikt), m.m. Säkerhetsavstånd till bostäder, samlingsplatser, vägar, m.m.
- Transporter - mark som behöver tas i anspråk för tillfarts- och servicevägar samt uppställningsplatser. Om det är lämpligt/möjligt att använda sig av tekniker där tillfartsvägar ej behöver anläggas ska så påpekas (utläggande av temporära plattor).
- Elanslutning - Anslutningspunkt till befintligt kraftledningsnät anges, liksom spänningsnivå. Kabel eller luftledning och eventuella stolpars utseende och höjd. Eventuella ställverk i närheten noteras.
- Avfall - Beskrivning av avfallet från anläggningen under anläggning, drift och rivningsskede, samt hur avfallet ska tas om hand.
- Konkurrerande energiproduktion – Huruvida det ansökta verket kan tänkas påverka närliggande verks energiproduktion.
- Beskrivning av skyddsåtgärder - Åtgärder som planeras för att kompensera för eller minska negativa konsekvenser beskrivs.

ÅTGÄRDER SOM PLANERAS FÖR ATT FÖREBYGGA, HINDRA ELLER MOTVERKA BETYDANDE MIJÖPÅVERKAN

Hela det tematiska tillägget handlar om avvägningar och bedömningar när det gäller påverkan, miljömässig och annan. Områden som är direkt olämpliga pga konflikter med olika intressen har redan uteslutits och dessa åtgärder framgår av planen i övrigt. Många aspekter som handlar mer om detaljnivå och specifik projektering behandlas i senare skede (detaljplan och bygglov enligt PBL eller anmälan och tillstånd enligt MB). I efterföljande kapitel, *Handläggning av ärenden*, specificeras riktlinjer för efterföljande prövning, krav som bör ställas på beslutsunderlag vid den prövningen, på utformningen av vindkraftsanläggningar och krav på samrådsprocessen.

UPPFÖLJNING OCH ÖVERVAKNING

Vid kommande prövningsprocesser med detaljplan och bygglov enligt PBL eller anmälan och tillstånd enligt MB kommer miljöpåverkan att prövas närmare. Kontrollprogram ska tas fram för varje vindkraftetablering.

HANDLÄGGNING AV ÄRENDEN

HANDLÄGGNING AV ÄRENDEN

Lagstiftningen och prövningsprocessen

Översiktsplanens roll
En aktuell och väl underbyggd översiktsplan enligt plan- och bygglagen PBL som behandlar vindkraft bör enligt lagstiftaren ligga till grund för ett beslut om en vindkraftsetablering. Rättspraxis visar också att en sådan översiktsplan har avgörande betydelse även vid lokaliseringsprövningar enligt miljöbalken.

Områden för energiproduktion (3 kap 8 § MB)
Områden som i översiktsplanen pekas ut som lämpliga för vindkraft blir därmed sådana områden för energiproduktion som avses i 3 kap 8 § miljöbalken. Områdena är särskilt lämpliga för vindkraftproduktion och ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Två lagar – fyra prövningsprocesser
Vindkraftsetableringar kan prövas enligt två lagar. Med den ena, plan- och bygglagen (PBL), prövas ett ärende med detaljplan och/eller bygglov. Med den andra, miljöbalken (MB), prövas ärenden med tillstånd eller anmälan. Prövningsprocesserna hanteras antingen av kommunen (ärenden enligt PBL och anmälan enligt MB) eller av länsstyrelsen (tillstånd enligt MB). Nyligen gjorda ändringar i PBL och MB syftar till att underlätta utbyggnaden av vindkraft och att i möjligaste mån undvika dubbelprövning, dvs prövning enligt båda lagarna parallellt. I de fall vindkraftverk får tillstånd enligt MB, ett krav som gäller större verk, har det generella kravet på bygglov och detaljplan därför tagits bort. Avsikten med regeländringarna är inte att minska kommunens inflytande och därför har kommunens roll vid länsstyrelsens tillståndsprövning enligt MB förstärkts med en ny regel att tillstånd endast får ges om kommunen har tillstyrkt det. Vid dessa beslut blir tillägget till översiktsplan ett viktigt beslutsunderlag. Värt att notera är möjligheten för den sökande att för medelstora anläggningar, som kräver bygglov enligt PBL istället för anmälan frivilligt begära tillstånd med konsekvensen att kravet på bygglov då faller bort, men att kommunens tillstyrkan istället krävs.

FYRA PRÖVNINGSKLASSER

Det finns i huvudsak fyra olika typer av prövningsklasser för vindkraftverk:

Miniverk
Miniverk definieras som ett vindkraftverk med en totalhöjd av maximalt 20 m och med en rotordiameter av maximalt 3 m. Det krävs varken bygglov, detaljplan, anmälan eller tillstånd för att bygga ett sådant vindkraftverk om inte verket ska monteras på en byggnad eller kommer att uppföras på ett närmare avstånd från tomtgräns än verkets totalhöjd.

Gårdsverk
Gårdsverk definieras som ett vindkraftverk med en totalhöjd av 20-50 m eller ett verk vars rotordiameter överstiger 3 m. För att bygga ett sådant vindkraftverk krävs bygglov och i vissa fall anmälan.

Medelstora anläggningar
Medelstora anläggningar definieras som ett vindkraftverk med en totalhöjd som överstiger 50 m eller en anläggning där två eller fler vindkraftverk står tillsamman. För att bygga en medelstor anläggning krävs anmälan och bygglov.

Stor anläggning
Stor anläggning definieras som en gruppstation som består av två eller fler vindkraftverk med en totalhöjd över 150 m eller en gruppstation som består av sju eller fler vindkraftverk med en totalhöjd över 120 m. För att bygga en stor vindkraftsanläggning krävs tillstånd enligt MB samt kommunens tillstyrkan.

Tabellen på nästa sida sammanfattar och ger en överblick över prövningen av ärenden.

ANDRA LAGPRÖVNINGAR

Prövningar kan behöva göras enligt andra lagstiftningar. Det gäller prövning enligt lagen om skydd mot olyckor, kulturminneslagen KML och miljöbalken MB. Prövningarna enligt miljöbalken kan gälla dispens från artskyddsförordningen när hotade arter är berörda, prövning av strandskyddsdispenser, dispens från det generella biotopskyddet, tillstånd inom landskapsbildsskyddade områden, samråd eller tillstånd när Natura 2000-områden är berörda eller samråd med länsstyrelsen beträffande miniverk.

	VINDKRAFTSANLÄGGNINGENS UTFORMNING ALTERNATIV 1				VINDKRAFTSANLÄGGNINGENS UTFORMNING ALTERNATIV 2			
Prövnings-klasser	***Total höjd***	***Antal***	***Kommunens prövning***	***Läns-styrelsens prövning***	***Total höjd***	***Antal***	***Kommunens prövning***	***Läns-styrelsens prövning***
MINIVERK	**Mindre än 20 m (1)**	**1**	**Bygglovfria PBL Bygganmälanfria Anmälningsfria MB**	**-**	**Mindre än 20 m (1)**	**2 eller fler**	**Bygglovfria PBL Bygganmälanfria Anmälan MB**	**-**
GÅRDSVERK	**20 – 50 m (2)**	**1**	**Bygglov PBL Anmälningsfria MB Detaljplan kan bli aktuell**	**-**	**20 – 50 m (2)**	**2 eller fler**	**Bygglov PBL Anmälan MB Detaljplan kan bli aktuell**	**-**
MEDELSTOR	**Mer än 50 m**	**1 eller fler**	**Bygglov PBL Anmälan MB Detaljplan kan bli aktuell**	**-**	**Mer än 50 m**	**1 eller fler**	**Bygglovsfria PBL Kommunalt veto Detaljplan kan bli aktuell**	**Frivilligt tillstånd MB**
STOR	**Mer än 150 m**	**2 eller fler**	**Bygglovsfria PBL Kommunalt veto Detaljplan kan bli aktuell**	**Tillstånd MB**	**Mer än 120 m**	**7 eller fler**	**Bygglovsfria PBL Kommunalt veto Detaljplan kan bli aktuell**	**Tillstånd MB**

(1)Längre än totalhöjden från fastighetsgräns, inte på byggnad, rotordiameter mindre än 3 meter

(2)Närmare än totalhöjden från fastighetsgräns, på byggnad, rotordiameter större än 3 meter

KRAV PÅ DETALJPLAN

Kommunen har att ta ställning till om detaljplan enligt PBL ska upprättas för en vindkraftsetablering. Detaljplan kan i vissa fall bli aktuellt för gårdsverk, medelstora och stora vindkraftsanläggningar men inte för miniverk och således oberoende av om det finns krav eller inte på bygglov enligt PBL eller anmälan/tillstyrkan enligt MB. Detaljplan krävs om det inom området råder stor efterfrågan på mark för byggnader eller andra anläggningar. Detaljplan krävs således om flera olika fastighetsägare med angränsande markområden vill uppföra vindkraftverk eller om det finns andra konkurrerande anspråk på bebyggelse i närheten. I ett antal fall kan detaljplan vara lämplig för ett område: nära en grannkommun (för att få en bra mellankommunal samordning), nära en tätort eller redan detaljplanelagd mark och när samordning krävs för att utnyttja vindkraftspotentialen i området. Även i fall där detaljplan inte kan krävas av kommunen kan det vara det för alla berörda parter mest ändamålsenliga redskapet för att pröva en vindkraftsetablering.

KOMMUNENS ROLL VID TILLSTÅNDSPRÖVNING ENLIGT MB

Kommunen ska höras av länsstyrelsen vid deras tillståndsprövning för att säkerställa kommunens inflytande över användningen av mark och vattenområden. Kommunens yttranden i tillståndsärenden kommer främst att grunda sig på en aktuell översiktsplan som behandlar vindkraft. Då tillstånd endast får ges om kommunen har tillstyrkt det, innebär det i praktiken en vetorätt för kommunen. Särskilda skäl för kommunen att avstyrka ett tillstånd kan vara att området bör detaljplaneläggas eller att en ny översiktsplan om vindkraft är på gång.

Samordning med bygglovhantering

För gårdsverk och medelstora anläggningar som prövas både med anmälan enligt MB och bygglov enligt PBL ligger det på den kommunala myndighet som prövar anmälan att samordna handläggningen med bygglovhandläggningen.

Förslag till:
Riktlinjer för efterföljande prövning

GENERELLA BESTÄMMELSER

Det tematiska tillägget är ett beslutsunderlag, ett kunskapsunderlag, en vägledning och Simrishamns kommuns politiska viljeyttring inför både kommunens och länsstyrelsens kommande prövningar. Prövningen av lämpligheten för en vindkraftetablering sker i varje enskilt ärende.

Det tematiska tillägget likställer gårdsverk med medelstora och stora vindkraftsanläggningar vilket betyder att ställningstagandena omfattar alla dessa verk samt att utbyggnad av dessa typer av verk endast bör tillåtas ske inom utpekade områden.

För miniverk sker ingen prövning, men den som sätter upp ett sådant verk ska beakta plan- och bygglagens och miljöbalkens generella regler.

Oavsett om det krävs bygglov eller ej får betydande olägenheter för människors hälsa och säkerhet ej uppkomma enligt miljöbalken eller annan tillämplig lagstiftning.

Oavsett prövning ska den samlade påverkan tydligt framgå.

RIKTLINJER VID HANTERING AV VINDKRAFTSÄRENDEN

Vid efterföljande prövning kommer vindkraftsetableringar att prövas antingen genom

- tillstånd enligt miljöbalken (MB) eller
- detaljplan* (och eventuellt bygglov) enligt plan- och bygglagen (PBL) och anmälan enligt MB eller
- Anmälan enligt MB och bygglov enligt PBL

Översiktsplanen är rådgivande inför efterkommande planering. Vindkraftetablering i strid med översiktsplanen bör inte förekomma

Etablering av vindkraft ska i första hand ske i grupper inom utpekade områden.

I efterföljande prövning ska villkor finnas om hur vindkraftverken ska tas om hand (nedmonteras) och marken återställas.

I efterföljande prövning ska lämpliga avstånd mellan verk och grupper av verk avgöras, med hänsyn till landskapets topografi och vegetation.

För att på sikt utveckla hållbar och välbalanserad utbyggnad av vindkraften har områden som ligger utanför de utpekade lämpliga eller mindre lämpliga områdena klassats som olämpliga. Motiven är generellt:

- Att risken för lokaliseringar annars kommer för nära existerande eller planerad bebyggelse samt andra utvecklingsintressen.
- Att vindkraftsutbyggnaden annars blir spridd i landskapet, vilket bedöms ge för stor landskapspåverkan.

KRAV PÅ DETALJPLAN

För att tydliggöra ställningstaganden inför efterföljande prövning, redovisas här inom vilka områden en etablering bör föregås av detaljplan.

Detaljplan krävs inte, men kan vara ändamålsenlig, om:

- Prövning sker genom tillståndsansökan enligt MB.

Detaljplan krävs:

- I områden där det råder stor efterfrågan på mark för byggnader eller andra anläggningar enligt PBL.
- När ett utpekat område redan är detaljplanelagt för annan markanvändning eller om det gränsar till tätorter eller redan detaljplanelagd mark.
- När ett större område (fler än 2 verk) exploateras eller det inom ett och samma område är tänkt att etablera flera grupper med verk. Det är då viktigt att det aktuella projektet utformas så att potentialen i området inte påverkas negativt.
- Om det utpekade området kan läsas ihop med ett annat utpekat område för vindkraft och där den samlade påverkan därför behöver utredas.

* Detaljplan ska endast undantagsvis krävas
Varje prövning av vindkraftsintresset kommer att prövas mot det allmänna intresset av annan sammanhållen bebyggelse och en god boendemiljö. I särskilda fall kan därför detaljplan komma att krävas. Detaljplanen kan emellertid medge bygglovsbefrielse.

KRAV PÅ PRÖVNINGEN

- Kontrollprogram enligt miljöbalken ska tas fram för varje vindkraftsetablering, för att reglera mätning av ljudnivåer, reflexer och skuggningar.
- Närmare inventering av känsligt djurliv ska göras beträffande berörda fågelarter och fladdermöss, skyddsavstånd till natur- och kulturmiljöer avgörs från fall till fall.
- Fotomontage ska utföras för alla känsliga vyer.
- All prövning bör innehålla en landskapsanalys anpassad för ärendet.
- Vid varje etablering av vindkraftverk ska sol- och skuggförhållanden till närliggande bostäder eller annan störningskänslig bebyggelse studeras och redovisas. Boverkets rekommendationer ska gälla.
- Buller från vindkraftverk får vid bostadsbebyggelse inte överskrida Naturvårdsverkets riktvärden. Ljudnivån gäller den sammanlagda ljudnivån oavsett om vindkraftverken är prövade i grupp eller enskilda verk.
- Bygglovsprövningen ska ske med hänsyn till övriga ställningstaganden och utpekade intressen – exempelvis riksintressen och områden med utpekade natur- och kulturvärden.
- Prövning av lämpligheten ska ske med hänsyn till de lokala förutsättningarna och verkets samlade påverkan på omgivningen (grannar, boendemiljöer och landskapsbild).

KRAV PÅ UTFORMNINGEN

- Avståndet till fastighetsgräns bör vara minst verkets totalhöjd
- Verken i en grupp bör ställas i en sådan formation och på sådant inbördes avstånd att de upplevs som en sammanhållen enhet
- Verken i grupperna bör även stå i formationer som tar hänsyn till omgivningens påverkan och landskapets stora strukturer.
- Inom områden där naturupplevelsen och den relativa tystnaden är en viktig kvalitet bör man eftersträva att bullret inte överskrider Naturvårdsverkets riktvärden, reducerade med 5 dB(A), dvs 35 dB(A).
- Ljusstörningar från hinderbelysningen på vindkraftverk bör undvikas genom tekniska lösningar, exempelvis avskärmning, dimning eller att ljuset tänds endast vid behov.
- Verkets höjd ska prövas med hänsyn till befintliga förhållanden på platsen.
- Rotorblad, maskinhus och torn ska vara antireflexbehandlade.
- Färgsättning och andra estetiska faktorer, samt påverkan på landskapsbilden, avgörs från fall till fall i samband med bygglovsprövningen.

KONTAKT/REMISS/SAMRÅD

ALLTID

- Berörda grannar och sakägare ska involveras i tidgast möjliga skede vilket är ett viktigt inslag i prövningsprocessen
- Samråd i tidigt skede med grannkommuner för vindkraftsetableringar närmare kommungränsen än 5 km.
- Försvarsmakten är remissinstans för alla ärenden avseende höga objekt, dvs högre än 20 meter utanför tätort och 45 meter inom tätort.
- Ystad-Österlenregionens miljöförbund avseende samordning av dels kungörelser och dels vid bedömning av verksamheten (anmälningsärende-tillståndsärende enligt MB).
- Trafikverket som har överordnat ansvar för väg – järnväg – luftfart
- Flygplatserna för besked om hinder finns p.g.a. flygsäkerhetskritiska ytor:
  Kristianstad Airport
  Malmö Airport
- EON om möjligheterna till anslutning till elnätet.
- Post- och Telestyrelsen för att få aktuell lista med verksamma länkoperatörer i kommunen.
- Länkoperatörer för besked om länkstråk.

I VISSA FALL

- Länsstyrelsen beträffande fornlämningar
- Länsstyrelsen beträffande särskilda prövningar som kan bli aktuella: hotade arter, strandskydd, generella biotopskyddet, landskapsbildsskyddsområden, Natura 2000-områden eller samråd om miniverk.
- EON om kraftledning finns inom 300 m.

SLUTSATS

I yttranden i tillståndsärenden ska kommunen tillämpa ställningstaganden i detta tillägg och endast medge vindkraftverk inom utpekade lämpliga områden.

Planeringsunderlag

Översiktsplan Simrishamns kommun, 2001
Energiplan för Simrishamns kommun, 2006

Vindbruksplan Kristianstads kommun, 2011
Vindkraftsplan Ystad kommun, 2011
Vindkraftsplan Tomelilla kommun, 2011 (ej antagen)

Vindenergikartering 2010, Energimyndigheten och Uppsala Universitet
www.vindlov.se, samordnad webbplats om tillståndsfrågor för vindkraftverk, Energimyndigheten
Nu vet vi det här, Vindkraftens miljöpåverkan – resultat från forskning 2005-2009 inom Vindval (forskningsprogram om vindkraftens påverkan på människor, natur och miljö)
Vindkraftshandboken, Boverket 2008
Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av föremål

Källor kulturmiljödelen:
Det regionala kulturmiljöprogrammet
http://www2.lansstyrelsen.se/skane/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/kulturmiljoprogram/Pages/kulturmiljoprogram.aspx
FMIS, Riksantikvarieämbetets digitala fornminnesregister
www.raa.se/cms/fornsok/start.html
Det skånska landsbygdsprogrammet, Skåne i utveckling 2007:10, Länsstyrelsen i Skåne län.

Källor naturdelen:
Artdatabanken, http://www.artdata.slu.se
Skogsstyrelsen, skogens pärlor,
http://www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor
Natur på Österlen, Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun 2010.
Strategi för en grön struktur i Skåne, Region Skåne 2004
Barbastell-projektet, bestämningshjälp och raritetskontroll samt anmärkningsvärda fynd av fladdermöss I Sverige 2008. Rapport 2009-03-15 till Naturvårdsverket (Prot. N 96-08).Ingemar Ahlén 2009
Vindkraft kräver hänsyn till fauna och känslig natur, Ingemar Ahlén. Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens TIDSKRIFT nr 3, 2010:22-27
Vindkraft –ett hot för fåglar och fladdermöss? Ingemar Ahlén. Biodiverse nr 1 2008, Tema energi.
Fågelarter funna under vindkraftverk i Sverige. Ingemar Ahlén. Vår Fågelvärld 69(4):8–11.
Vindkraft och faunakonflikter –att identifiera och lösa problem, Jan Sundberg. Uppsala universitet.
Sveriges Ornitologiska Förenings policy om vindkraft, september 2009.
Skånes Ornitologiska Förenings vindkraftspolicy, antagen 6 maj 2010.
Handlingsprogram för skydd av fladdermusfaunan. Naturvårdsverket Rapport 5546, 2006.
Åtgärdsprogram för bevarande av Grönfläckig padda (Bufo viridis). Naturvårdsverket, 2000.
Åtgärdsprogram för bevarande av Stinkpadda (strandpadda) (Bufo calamita). Naturvårdsverket, 2000.

Muntliga källor naturdelen:
Rune Gerell, Naturvårdskonsult Gerell
Martin Green, Lunds universitet
Bengt Bengtsson, Simrishamns kommun
Kenneth Bengtsson, Skånes Ornitologiska Förening
Anders Hallengren, Länsstyrelsen i Skåne län
David Ståhlberg, Jordbruksverket

SIMRISHAMN
ÖSTERLEN